
Maakuntahallitus

Aika 23.09.2024 klo 08:30 -
Paikka Uudenmaan liitto, Esterinportti 2 B, Helsinki, Maakuntasali tai Microsoft Teams sovellus

Käsiteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
122	Kokouksen järjestäytyminen	3
123	Asiantuntijoiden läsnäolo kokouksessa	4
124	Maakuntajohtajan ajankohtaiskatsaus	5
125	Uudenmaan työllisyyden tiekartan 2030 hyväksyminen	6
126	Uudenmaan kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen (AKKE) -rahoitushakujen avaaminen	8
127	Lausunto Nurmijärvi Metsäkylän osayleiskaavasta	11
128	Lausunto Inכון Joddböle V asemakaavasta	23
129	Lausunto Espoon yleiskaavasta 2060, luonnos	36
130	ECIV -projektin perustaminen	55
131	Maakunnan yhteistyöryhmän jäsenen ja varajäsenen vaihtuminen: Niina Lamberg jäseneksi Sinikka Kaurasen tilalle ja Juho Wuorinen varajäseneksi Niina Lambergin tilalle	58
132	Välittävän toimielimen päätöksentekoprosessiin liittyvien virkamiesten toimivallan ja tehtävien hyväksyminen	60
133	Interreg -ohjelmissa tehtävien kansallisen vastinrahan myöntämiseen ja maksamiseen liittyvien virkamiesten toimivallan ja tehtävien hyväksyminen	62
134	Hallintosäännön mukaisen toimivallan delegointi sekä eräiden toimivaltuuksien enimmäismäärien vahvistaminen; Uudenmaan liiton itse toteuttamien EAKR-rahoitteisten ja Interreg-rahoitteisten hankkeiden vastuujohtaja	65
135	Oikaisuvaatimus maakuntajohtajan hankintapäätöksestä; Asiantuntijapalvelun hankinta; Innovatiivinen vihreä siirtymä -vaihemaakuntakaavan luontoselvitykset, puitesopimus; Tarjouksen sulkeminen pois tarjouskilpailusta	69
136	Oikaisuvaatimus aluesuunnittelun vastuualueen johtajan maksatuspäätöksestä: Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020 Suomen rakennerahasto-ohjelman 2. maksatuspäätös Kohoa Kymenlaakso! -hankkeelle	72
137	Uudenmaan liiton ICT-palvelut vuosille 2025-2027 (2031) -kilpailutuksen käynnistäminen	75
138	Viranhaltijoiden päätökset	78
139	Johtajien antamat lausunnot	80
140	Kokousaikataulu tiedoksi	81
141	Eron myöntäminen hallintojohtajalle	82
142	Hallintojohtajan rekrytointiprosessin käynnistäminen	83

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä
Läsnä	Markkula Markku	Puheenjohtaja
	Krohn Minerva	I Varapuheenjohtaja
	Syväranta Mervi	II varapuheenjohtaja
	Hyvärinen Reetta	Jäsen
	Kaukola Ulla	Jäsen
	Komulainen Pirjo	Jäsen
	Lohikoski Pia	Jäsen
	Kivimäki Otso	Jäsen
	Koski Olli	Jäsen
	Nieminen Johannes	Jäsen
	Piirtola Mikko	Jäsen
	Saxberg Mirita	Jäsen
	Sigfrids Frida	Jäsen
	Stranius Leo	Jäsen
	Tikkanen Tuomas	Jäsen
	Arajärvi Pentti	Maakuntavaltuuston pj
	Karhuvaara Arja	Maakuntavaltuuston I vpj
	Ikkela Kalle	Maakuntavaltuuston II vpj
	Vikman-Kanerva Merja	Strateginen varajäsen
	Tarvainen Ritva	Strateginen varajäsen
Hava Eeva	Strateginen varajäsen	
Bruun Janne	Strateginen varajäsen	
Holmberg Sven	Strateginen varajäsen	
Muu	Tuija Telén	Esittelijä
	Paula Autioniemi	Hallintojohtaja, pöytäkirjanpitäjä
	Eero Venäläinen	Aluekehittämisen vastualueen johtaja
	Siivola Mari	Aluesuunnittelun vastualueen johtaja
	Tero Suursalmi	Lakimies
	Tikkanen Inka	Kehittämispäällikkö
	Leino Janne	Helsinki EU Officen johtaja
Salo-Jouppila Satu	Viestintäyksikön ryhmänvetäjä	

Maakuntahallitus

23.09.2024

122

Kokouksen järjestäytyminen

Maakuntahallitus 23.09.2024

Esittelijän päätösesitys

Maakuntahallitus

- päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi,
- toteaa, että kyseessä on maakuntavaltuuston 5.10.2021 § 24 hyväksymän perussopimuksen soveltamisohjeen mukainen strategisesti merkittävä kokous, johon on kutsuttu puhe- ja läsnäolo-oikeudella kehyskuntia edustavat varajäsenet,
- valitsee kaksi pöytäkirjan tarkastajaa (Ulla Kaukola, Reetta Hyvärinen).

Esittelijä:

maakuntajohtaja Tuija Telén

Päätös

...

Maakuntahallitus

23.09.2024

123

Asiantuntijoiden läsnäolo kokouksessa

Maakuntahallitus 23.09.2024

Tiivistelmä

Uudenmaan liiton hallintosäännön 114 § mukaan toimitella voi päättää asiantuntijan kuulemisesta yksittäisessä asiassa. Asiantuntija voi olla läsnä kokouksessa asiasta käytävän keskustelun päättämiseen asti.

Esittelijän päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää myöntää tähän kokoukseen läsnäolo- ja puheoikeuden seuraavasti:

- Uudenmaan työllisyyden tiekartan 2030 hyväksyminen, suunnittelupäällikkö Ulla-Mari Karhu ja kehittämispäällikkö Outi Ervasti
- Uudenmaan kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen (AKKE) - rahoitushakujen avaaminen, kehittämispäällikkö Outi Ervasti
- Kaavalausunnat §:t 127-129, kaavoituspäällikkö Ilona Mansikka

Lisäksi maakuntahallitus päättää myöntää läsnäolo-oikeuden kokouksen teknisiin asiantuntijatehtäviin hallintopäällikkö Liisa Isokankaalle.

Päätös:

Esittelijä:

maakuntajohtaja Tuija Telén

Maakuntahallitus

23.09.2024

124

Maakuntajohtajan ajankohtaiskatsaus

Maakuntahallitus 23.09.2024

Tiivistelmä

Maakuntahallitukselle esitetään, että se päättää merkitä tiedoksi maakuntajohtajan ajankohtaiskatsauksen.

Selostus

Maakuntajohtaja esittelee kokouksessa katsauksen ajankohtaisista asioista:

- sidosryhmäyhteistyö
- henkilöstöasiat

Esittelijän päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää merkitä maakuntajohtajan ajankohtaiskatsauksen tiedoksi.

Esittelijä:

maakuntajohtaja Tuija Telén

Maakuntahallitus

23.09.2024

125

Uudenmaan työllisyyden tiekartan 2030 hyväksyminen

Maakuntahallitus 23.09.2024

54/02.08.01.00/2024

Tiivistelmä

Maakuntahallitukselle esitetään hyväksyttäväksi Uudenmaan työllisyyden tiekartta 2030. Uudenmaan työllisyyden tiekartta 2030 määrittelee keinot ja toimenpiteet, joiden avulla voidaan tavoitella Uusimaa-ohjelman kärkitavoitetta 80 prosentin työllisyysaste vuonna 2030.

Strateginen lähtökohta

Maakuntaohjelma on lakisääteinen suunnitelma, jossa tarkennetaan maakunnan aluekehittämiseen liittyviä tavoitteita ja niiden toimeenpanoa vuosina 2022-2025. Pitkän aikavälin strategisiin linjauksiin perustuva maakuntaohjelma eli Uusimaa-ohjelma tavoittelee ekologisesti kestäväää, taloudellisesti vastuullista ja sosiaalisesti oikeudenmukaista maakuntaa. Ohjelmassa on kolme kärkitavoitetta: ilmastonmuutoksen hillintä (painopiste Ympäristöviisas Uusimaa), TKI-panosten kasvattaminen (painopiste Menestyvä Uusimaa) ja hyvinvoinnin ja työllisyyden edistäminen (painopiste Onnellisten Uusimaa).

Mainittujen kärkitavoitteen saavuttamiseksi on Uudenmaan liitossa aikaisemmin laadittu Hiilineutraali Uusimaa 2030 - ja Uudenmaan EU-tasoisien TKI-toiminnan tiekartat. Uudenmaan työllisyyden tiekartta 2030 täydentää ja yhdenmukaistaa tapaa, jolla kärkitavoitteiden tavoittelua kuvataan.

Selostus

Uusimaa-ohjelman painopisteen Onnellisten Uusimaa keskeisenä tavoitteena on saavuttaa Uudellamaalla 80 prosentin työllisyysaste vuoden 2030 loppuun mennessä. Työllisyyden tiekartta esittää keskeiset toimenpiteet ja toimintalinjaukset, joilla voidaan edetä 80 prosentin työllisyysasteeseen.

Onnellisten Uusimaa -painopisteen sisältämät toimenpiteet tukevat työllisyyden, koulutuksen ja osaamisen lisäksi terveyteen ja hyvinvointiin, elinoloihin ja viihtyvyyteen sekä yhdenvertaisuuteen, tasa-arvoon ja kotoutumisen edistämiseen liittyviä toimenpiteitä.

Työllisyyden tiekartta on pidemmän aikavälin kehittämistä ohjaava strateginen asiakirja, jossa määritellään työllisyyden edistämisen suuntaa maakunnassa keskeisten painopisteiden ja toimintalinjausten avulla. Tiekartta tukee toimijoita muodostamalla kokonaiskuvan työllisyyden edistämisestä maakunnassa ja tarjoamalla lähtökohtia eri toimijoiden toimenpiteiden suuntaamiseen.

Työllisyyden tiekartta jäsentää työllisyyden edistämisen neljään keskeiseen painopisteeseen:

1. Veto- ja pitovoimainen Uusimaa

2. Työllistymistä edistävät palvelut ja hyvinvointi

3. Lisää osaajia ja osaamista

4. Elinvoimaiset ja työllistävät yritykset ja työnantajat

Jokaiseen neljään painopisteeseen on tiekartassa määritelty keskeisiä toimintalinjauksia, jotka tarjoavat maakunnalle ja kaikille sen eri toimijoille yhteistä suuntaa ja yhteistyön pohjan työllisyyden edistämiseksi. Kunkin painopisteen sisältämät toimintalinjaukset on määritelty erityisesti työllisyyden edistämisen näkökulmasta.

Neljän painopisteen lisäksi on kaksi läpileikkaavaa teemaa, joissa onnistuminen on tärkeää kaikkien painopisteiden kannalta:

5. Tilannekuva, ennakointi sekä tiedon kulku ja hyödyntäminen organisaatorajojen yli

6. Vaikuttaminen

Tiekartta tarjoaa Uudenmaan toimijoiden oman suunnittelun ja toiminnan tueksi tärkeäksi tunnistettuja painopisteitä ja toimintalinjauksia.

Uudenmaan työllisyyden tiekartan on laatinut Owl Group Oy huhti-elokuussa 2024 Uudenmaan liiton toimeksiantona. Työtä on ohjannut Uudenmaan liiton asiantuntijoista koostuva ohjausryhmä.

Esittelijän päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää hyväksyä Uudenmaan työllisyyden tiekartan 2030.

Esittelijä:

maakuntajohtaja Tuija Telén

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Eero Venäläinen
Asiantuntija Ulla-Mari Karhu, Outi Ervasti

Liitteet

Liite 1 Uudenmaan työllisyyden tiekartta 2030

Maakuntahallitus

23.09.2024

126

Uudenmaan kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen (AKKE) -rahoitushakujen avaaminen

Maakuntahallitus 23.09.2024

438/07.00.03.01/2024

Tiivistelmä

Maakuntahallitukselle esitetään avattavaksi AKKE-rahoitushaku kehittämishankkeille ja EU-hankevalmisteluun. Myönnettävää valtionavustusta on jäljellä 944 766 euroa. Lisäksi maakuntahallitukselle esitetään valtionavustuksen myöntöä koskevan päätäntävaltansa delegointia maakuntajohtajalle molemmissa hankehauissa.

Selostus

Maakuntahallitukselle esitetään avattavaksi kahta hankehakua:

1. AKKE-Hankerahoitushaku

Uudenmaan liitto avaa n. 640 000 euron AKKE-rahoitushaun kehittämishankkeisiin. Hakuaika on 1.11.2024.-10.1.2025. Rahoitusta voidaan myöntää kehittämishankkeille, jotka toteuttavat

Uusimaa-ohjelmaa 2022-2025

- Ympäristöviisas Uusimaa: Hiilineutraalit yhdyskunnat, Elinvoimainen luonto, Resurssiviisaat ratkaisut
- Menestyvä Uusimaa: Investointien ja innovaatiotoiminnan edistäminen, Kasvua teknologioista ja palveluista, Uutta osaamista ja osaajia
- Onnellisten Uusimaa: Kulttuurinen moninaisuus ja osallisuus, Sivistyksen, koulutuksen ja työn tukeminen, Sujuva arki

Ja soveltuvin osin muita Uudenmaan liiton strategisia ohjelmia:

Ilmastotiekartta

TKI-tiekartta

Työllisyyden tiekartta

Hankehakemus arvioidaan seuraavin kriteerein (4 x 0-3 pistettä, maksimi 12 pistettä):

- Hanke on hyvin suunniteltu ja toteutussuunnitelman laatuun on panostettu. Hanke on uskottavasti toteutettavissa ja sen tulosten hyödyntäminen on selkeästi kuvattu.
- Hanke vahvistaa jo olemassa olevaa yhteistyötä tai luo uusia edellytyksiä merkittävälle seudulliselle tai laajemmalle yhteistyölle.
- Hanke etsii uusia avauksia tai toimeenpanee innovatiivisella tavalla hyväksi havaittuja käytäntöjä.
- Hanke toteuttaa erityisen hyvin Uusimaa-ohjelman tai tiekarttojen tavoitteita.

Rahoitettavien hankkeiden tulee saada vähintään puolet pisteistä.

Myönnettävän valtionavustuksen määrä voi olla 50.000–150.000 euroa hankkeelle. Rahoitettava summa voi kattaa enintään 80 % hankkeen kokonaiskustannuksista. Valtionavustus myönnetään rahoituspäätöksen ehtojen mukaisesti.

Hankkeet voivat olla yhden tai useamman toimijan toteuttamia ja niiden kesto voi olla enintään 24kk. Kustannusmalleja ovat flat rate 40%, tosiasialliset kustannukset ja kertakorvaus. AKKE-rahoitusta voivat hakea julkis- ja yksityisoikeudelliset oikeushenkilöt, kuten voittoa tavoittelemattomat elinkeino-, koulutus- ja työmarkkinatoimijat sekä järjestöt toimialasta riippumatta.

Yksittäisen yrityksen liiketoiminnan kehittämiseen maakunnan liitto ei myönnä tukea.

2. EU-hankevalmistelutukihaku

Valmistelurahoituksella tuetaan hankevalmistelutyötä, joka tähtää hankehakemusten jättämiseen suoriin eurooppalaisiin rahoitushakuihin, erityisesti Horisontti Eurooppa -ohjelman hakuihin. Uudenmaan liitto myöntää valmistelurahoitusta työ- ja elinkeinoministeriön myöntämästä alueiden kestävän kasvun ja tukemisen määrärahasta (AKKE). Valmistelurahoitusta on varattu myönnettäväksi yhteensä n. 300 000 euroa.

Valmisteltavalla hankkeella tulee olla Uudellamaalla toteutuvia aluekehitysvaikutuksia.

Myönnettävän tuen tasoon vaikuttavat:

- Uusimaa -ohjelman tavoitteiden selkeä edistäminen
- Hakevan konsortion kilpailukyky
- Haettavan EU-rahoituksen määrä
- Hakijan rooli konsortiossa
- Hakemusvalmisteluun käytettävissä oleva aika

Tukea myönnetään enintään 30 000 € ja se voi kattaa maksimissaan 80 % tukea hakevan organisaation hankevalmistelun kokonaiskustannuksista.

Haku on jatkuva, ja rahoitusta voi hakea, kunnes varattu määräraha on sidottu ja haku suljetaan (viimeistään 31.1.2026). Tukihakemukset käsitellään saapumisjärjestyksessä. Rahoituspäätöksiä tehtäessä tukihakemuksia ei vertailla toisiinsa.

Toimivallan delegointi

Lisäksi maakuntahallitukselle esitetään valtionavustuksen myöntöä koskevan päätäntävaltansa delegointia maakuntajohtajalle molemmissa hankehauissa.

Hakijan kannalta viranhaltijapäätösprosessi on kevyempi ja edesauttaa hankkeen toteuttamisen aloitusta. Myönnettävät avustussummat jäävät pieniksi jäljellä olevan valtionavustuksen rajatun määrän vuoksi.

Asian tausta

Työ- ja elinkeinoministeriön Uudenmaan liitolle momentilta 32.30.40 (Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen, AKKE) myöntämää määrärahaa on jäljellä 944 766 euroa. Jäljellä olevat rahat myönnetään

kahdessa hankehaussa kehittämishankkeille ja EU-hankevalmistelutukena. Kun rahoituspäätökset näissä hauissa on tehty, valtionavustus on jaettu kokonaan.

Molemmat rahoitushaut toteutetaan ensimmäistä kertaa sähköisessä kansallisessa valtionavustuspalvelussa, jonka pilotointiin Uudenmaan liitto osallistuu Hämeen ja Keski-Suomen liittojen kanssa.

Esittelijän päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää

- avata kaksi AKKE-rahoitushakua,
- delegoida päätäntävällän myönnettävistä avustuksista maakuntajohtajalle molemmissa hankehaussa.

Esittelijä:

maakuntajohtaja Tuija Telén

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Eero Venäläinen
Asiantuntija Outi Ervasti

Oheismateriaali

Liite_AKKE-valmistelutuki_hakuilmoitusluonnos_2024

Liite_AKKE-hakuilmoituluonnos_syksy_2024

Maakuntahallitus

23.09.2024

127

Lausunto Nurmijärvi Metsäkylän osayleiskaavasta

Maakuntahallitus 23.09.2024

375/06.02.00/2024

Tiivistelmä

Nurmijärven kunta pyytää lausuntoa Metsäkylän osayleiskaavaluonnoksesta. Osayleiskaava mahdollistaa merkittävän määrän rakentamista maakuntakaavan valkoiselle alueelle. Maakuntakaava korostaa kestävyyttä ja olevaan rakenteeseen tukeutumista. Lausunnossa tuodaan esiin, että Metsäkylän osayleiskaavaehdotuksessa osoitettu uusi rakentaminen ei tukeudu maakuntakaavassa osoitettuihin ensisijaisiin rakentamisen vyöhykkeisiin (keskukset, taajamatoimintojen kehittämissvyöhykkeet) eikä kaavaratkaisu ole yleisten määräysten mukainen. Osayleiskaavaehdotuksessa ei ole riittävästi otettu huomioon maakuntakaavan alue- ja yhdyskuntarakenteen kestävyyttä korostavia näkökohtia.

Osayleiskaavan mahdollistama rakentaminen ei selkeästi tukeudu olevaan alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, on luonteeltaan hajauttavaa eikä tue kestävän liikkumisen edellytyksiä. Suositellaan merkittävästi vähentämään kaavaehdotuksen mahdollistamaa uuden rakentamisen kokonaismäärää ja keskittämään rakentaminen kylän ydinalueelle sitä täydentäen.

Lausunnossa on käsitelty lisäksi liikennettä, palveluja, luontoarvoja ja ekologisia yhteyksiä sekä ilmastovaikutuksia. Lausunnossa edellytetään esiin nostettujen näkökulmien ja muutostarpeiden huomioon ottamista ennen kaavan jatkosuunnittelua.

Maakuntahallitukselle esitetään, että se päättää antaa ehdotuksen mukaisen lausunnon.

Asian vireilletulo

Nurmijärven kunta on pyytänyt lausuntoa Metsäkylän osayleiskaavan kaava-aineistosta 13.9.2024 mennessä. Lausuntopyyntö on saapunut 26.6.2024. Uudenmaan liitto on saanut lisäaikaa 26.9.2024 saakka. Ennakkolausunto toimitetaan 13.9. mennessä.

Kaavan aineisto on saatavilla: <https://www.nurmijarvi.fi/kuntalaisen-palvelut/maankaytto-ja-liikenne/kaavoitus/yleiskaavat/vireilla-olevat-yleiskaavat/metsakylan-osayleiskaava/>

Asian tausta

Kaava-alueen sijainti ja laajuus

Metsäkylän osayleiskaava suunnitellaan Nurmijärven kaakkoiskulmassa sijaitsevalle Metsäkylän alueelle. Noin 14,9 km² laajuinen suunnittelualue

sijaitsee kunnan suurimpien keskustaajamien, Kirkonkylän ja Klaukkalan, välisellä maaseutumaisella alueella. Kaava-alue rajautuu pohjoisessa Kirkonkylän, idässä Palojoen ja lännessä Perttulan osayleiskaava-alueiden rajoihin. Kaavaluonnos sijoittuu eteläisiltä osiltaan Klaukkalan osayleiskaavan alueelle. Metsäkylän osayleiskaava tulee näiltä osin korvaamaan Klaukkalan osayleiskaavan.

Suunnittelualue on pääosin maa- ja metsätalousaluetta ja sen asutus on keskittynyt hajanaisesti olemassa olevan tiestön varrelle, Nummimäen ja Klaukkalan Metsäkylän asuinalueille.

Kaavan tavoitteet ja vaiheet

Metsäkylän osayleiskaavatyötä on ohjannut Nurmijärven Kuntastrategia 2022–2030 (kunnanvaltuusto 23.03.2022 § 30), jonka teemoja ovat hyvinvointipalveluihin panostaminen, monipuolisten ja turvallisten asuinympäristöjen kehittäminen, ja elinkeinoelämän elinvoimaisuuden edistäminen.

Kaavan laatimisen tavoitteena on ollut joustavuus rakentamisen sijoittumisen suhteen. Tämä on mahdollistettu kaavamerkinnöillä ja -määräyksillä. Kaavamerkinnöillä ja -määräyksillä ohjataan rakentamisen sijoittumista yhdyskuntarakenteellisesti ja maisemallisesti edullisille alueille.

Kaavaratkaisussa on osoitettu alueen arvokkaat rakennusperintökohteet, arvokkaat maisema-alueet, muinaisjäännökset ja luonoltaan arvokkaat alueet. Kaavassa on annettu määräyksiä em. arvojen säilyttämiseksi. Sijoittumista yhdyskuntarakenteessa edullisille alueille ohjataan porrastamalla rakennuspaikan vähimmäiskoko yhdyskuntarakenteellisen sijainnin perusteella. Rakennuspaikkojen vähimmäiskoot vaihtelevat 2500 m² ja 10 000 m² välillä. Vähimmäiskoko vaihtelee eri aluevarausmerkintöjen välillä, ja pienenee kiinteistön liittyessä keskitettyyn vesihuoltoon AT-5-, M-9- ja M-11-alueilla.

Osayleiskaavaa on laadittu ilman tilakohtaista rakentamismahdollisuuksien määrittelyä kunnanhallituksen päätöksen 9.10.2023 § 145 mukaisesti. Osayleiskaavassa on esitetty alueiden pääkäyttötarkoitukset. Suunnittelualueen ominaisuuksia on pyritty ilmentämään kaavakartalla. Suunnittelualue on maaseutumaista aluetta sisältäen Nummimäen ja Klaukkalan Metsäkylän muuta aluetta tiheämmin asutut alueet, jotka on haluttu ilmentää käyttötarkoituserkinnöillä. Ratkaisu kuvaa myös alueen rakennetta. Alueelle on osoitettu kyläalue (AT-5) Nummimäen alueelle koulun läheisyyteen, mikä sijaitsee yhdyskuntarakenteellisesti edullisella alueella, eikä sijaitse maisemallisesti arvokkaalla/herkällä alueella. Toinen kyläalue on osoitettu Klaukkalan metsäkylän alueelle.

Alueen ainoa laaja ja yhtenäinen peltoalue on osoitettu maanviljelysalueena (MT-5) ja suurin osa muista alueista maa- ja metsätalousalueina (M-9, M-11). Ratkaisulla on haluttu korostaa kyläaluetta ja toisaalta maaseutualueetta, jolla haja-asutusluonteinen rakentaminen on mahdollista. Varsinaisia työpaikkarakentamisen alueita ei ole osayleiskaavassa osoitettu, vaan rakennuspaikoilla on mahdollista rakentaa asumisen yhteyteen sopivia työtiloja. Kyläalueella on lisäksi

mahdollista rakentaa kylän ja sitä ympäröivän asutuksen tarvitsemia palveluja.

Kaavatilanne

Metsäkylän osayleiskaavan laatiminen perustuu valtuuston hyväksymään yleiskaavoitusohjelmaan. Osayleiskaavan tarkoituksena on ohjata alueen rakentamista ja maankäyttöä. Alueelle ei ole tarkoitus laatia asemakaavoja. Osayleiskaavassa osoitetaan käyttötarkoitukset eri alueille ja niiden käyttöä koskevat määräykset. Alueelle ei rakenneta keskitettyä vesi- ja viemärijohtoverkostoa osayleiskaavan perusteella. Metsäkylän osayleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena.

Alueella on voimassa koko kunnan oikeusvaikutukseton yleiskaava, joka on hyväksytty 22.2.1989 ja se on vanhentunut. Metsäkylän oikeusvaikutukseton kyläosayleiskaava, joka on hyväksytty 26.10.1988 ja uudelleen 3.6.1992 kattaa noin puolet suunnittelualueesta. Suunnittelualan eteläosassa on voimassa oikeusvaikutteinen Klaukkalan osayleiskaava, joka on tullut voimaan 13.9.2017.

Suunnittelualueella ei ole voimassa olevia asemakaavoja.

Kunnanhallitus on päättänyt, että asemakaava-alueiden ulkopuolella, yleiskaavassa ei esitetä tiloittain rakentamismahdollisuuksia, vaan toimitaan yleiskaavojen alueella 1.1.2025 voimaan tulevan rakentamislain mukaisin säännöksin. Yleiskaavan alueella sovelletaan vyöhykemallia siten, että jokaisen kiinteistön tulee pääsääntöisesti sijoittaa uusi asuinrakentaminen kiinteistön edullisimmalle vyöhykkeelle ja luovutaan emätilaperiaatteesta.

Maakuntakaava

Maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa (MRL 32§). Suunnittelualuetta koskee Länsi-Uudenmaan vaihemaakuntakaava, joka on osa Uusimaa-kaava 2050-kokonaisuutta. Uusimaa-kaavan kokonaisuuteen kuuluvat kolme vaihemaakuntakaavaa ovat saaneet lainvoiman 13.3.2023 korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä.

Osayleiskaava-aluetta koskevat seuraavat maakuntakaavan merkinnät määräyksineen:

- Koivusuon suojeltavaksi tarkoitettu luonnonsuojelualue
- Hämeenlinnanväylä (vt3)
- Maakunnallinen viheryhteystarve
- Liikenteen yhteystarve
- Voimajohtolinja

Lisäksi suunnittelualuetta koskevat yleiset suunnittelumääräykset, joista nyt kyseessä olevan osayleiskaavan kannalta keskeisimpiä ovat:

- Alue- ja yhdyskuntarakennetta tulee kehittää olemassa olevaan rakenteeseen tukeutuen. Ympärivuotista asumista on ohjattava ensisijaisesti maakuntakaavassa osoitettuihin keskuksiin, pääkaupunkiseudun ydinvyöhykkeelle, taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeille sekä palvelukeskittymiin. Keskusten välisten liikenneyhteyksien kehittämistä on tuettava erityisesti joukkoliikenteeseen perustuen.
- Maakuntakaavassa osoitettujen keskusten, palvelukeskittymien ja taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeiden ulkopuolella tapahtuvan asuin- ja työpaikkarakentamisen tulee ensisijaisesti sijoittua olemassa olevan yhdyskuntarakenteen yhteyteen. Rakentamisen ohjauksessa tulee huomioida olemassa olevan

infrastruktuurin mahdollisimman tehokas hyödyntäminen, palveluiden saavutettavuus ja kestävä liikunnan edellytykset.

- Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja alueidenkäytössä on otettava huomioon alueiden arvokkaat ominaispiirteet ja turvattu luonnon, maiseman ja kulttuuriympäristön arvot. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on tarkistettava viranomaispäätösten, inventointien tai rekisterien ajantasainen tieto arvokkaista alueista, kohteista ja yhteyksistä mukaan lukien alueiden ja kohteiden tarkemmat rajaukset.
- Laajat yhtenäiset luonnon- ja kulttuurimaisema-alueet tulee ottaa huomioon ilmastonmuutoksen hillinnän ja siihen sopeutumisen, maa- ja metsätalouden ja niitä tukevien elinkeinojen kehittämisen sekä luonnon monimuotoisuuden ja virkistyskäytön kannalta. Laajojen, yhtenäisten rakentamattomien alueiden pirstomista ja pinta-alan pienentämisestä on vältettävä erityisesti taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeiden ulkopuolisilla alueilla. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon Helsingin seudun viherkehän kokonaisuuden kehittäminen.

Uudenmaan liiton aiemmat kannanotot

Liitto on kaavan aloitusvaiheen viranomaisneuvottelussa tuonut esiin, että kaavan laadinnassa tulee huomioida maakuntakaavan yleismääräykset, jotka koskevat kasvun kestävä ohjaamista sekä liikkumista ja logistiikkaa.

Lisäksi liitto on todennut, että maakuntakaavassa on osoitettu suunnittelualueen läpi Tallinna-tunnelin jatkeen yhteystarve, joka on tarpeen huomioida kaavatyössä. Lisäksi tulee huomioida liikenneväylät valtatie vt 3, seututie mt 130 ja Klaukkalan kehätie mt 132. Liiton näkemyksen mukaan maakuntakaavassa kaava-alueen ulkopuolelle, kaavan vaikutusalueelle osoitettu viheryhteystarve tulee ottaa huomioon myös osayleiskaavassa.

Ehdotus lausunnoksi

Maakuntakaava on ohjeena muutettaessa tai laadittaessa yleiskaavaa (MRL 32 §). Tässä Uudenmaan liiton lausunnossa on keskitytty maakuntakaavan osoittamien maakunnallisten tavoitteiden ja reunaehtojen kannalta keskeisiin alueidenkäytön teemoihin.

Kasvun kestävä ohjaaminen

Maakuntakaavan ja sen yleisten suunnittelumääräysten läpileikkaavana tavoitteena on, että alueidenkäytön suunnittelussa on edistettävä ilmastonmuutoksen hillinnän ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen kannalta kestäviä ratkaisuja.

Maakuntakaavassa korostuvat alue- ja yhdyskuntarakenteen kestävyteen liittyvät tavoitteet ja suunnitteluperiaatteet, kuten keskusten ja kestävä liikunnan edellytysten tukeminen ja nykyiseen alue- ja yhdyskuntarakenteeseen tukeutuminen sitä tehostamalla ja täydentämällä.

Maakuntakaavassa Nurmijärven kunnan keskeiset kehittämisen alueet ovat Klaukkala, Kirkonkylä ja Rajamäki. Jos merkittävä osa kunnan kasvusta suunnataankin muualle kuin edellä mainituille alueille, heikentyvät maakunnan ja kunnan keskeisimpien alue- ja yhdyskuntarakenteeseen liittyvien tavoitteiden toteutumismahdollisuudet.

Uudenmaan liitto huomauttaa, että kaavan mahdollistama rakentamisen määrä tulisi osoittaa selvästi ja ymmärrettävästi kaava-aineistossa. Lisäksi kaavaselostuksessa ja kaavamääräyksissä tulee käyttää samoja lukuja. Uudenmaan liiton tulkinnan mukaan kaava mahdollistaisi jopa noin 4 600 uutta rakennuspaikkaa. Arvio uusien asukkaiden määrästä Nurmijärvelle tyypillisen asuntokunnan keskikoon mukaan olisi vähintään 10 000 ja kaavan mahdollistama rakennusoikeus huomioiden huomattavasti enemmän. Tämä on merkittävä osuus koko kunnan kasvusta, kun kaavaselostuksen mukaan "Nurmijärven asukasluku kasvaisi käynnissä olevalla 2020-luvulla keskimäärin 0,9 prosentin vuosivauhtia, joka tarkoittaisi noin 415 uutta asukasta vuosittain."

Uudenmaan liitto korostaa, että Nurmijärven kunnan tulisi ohjata väestökasvua maakuntakaavan periaatteiden mukaan ensisijaisesti maakuntakaavassa osoitettuihin keskuksiin ja taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeille Klaukkalassa ja Nurmijärven Kirkonkylällä sekä Rajamäellä.

Maakuntakaavan yleisten suunnittelumääräysten mukaan ympärivuotista asumista on ohjattava ensisijaisesti maakuntakaavassa osoitettuihin keskuksiin, pääkaupunkiseudun ydinvyöhykkeelle, taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeille sekä palvelukeskittymiin. Metsäkylän osayleiskaava-alue ei sijoitu minkään näiden merkintöjen alueelle vaan selkeästi niistä irralleen. Nurmijärvellä keskuksina on maakuntakaavassa osoitettu Klaukkala ja Nurmijärven Kirkonkylä, sekä Rajamäki, ja maakuntakaavan taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeet tukeutuvat näihin.

Maakuntakaavan yleisten määräysten mukaan alue- ja yhdyskuntarakennetta tulee kehittää olemassa olevaan rakenteeseen tukeutuen. Metsäkylän alue sijoittuu aluerakenteessa keskus- ja taajamaverkon ulkopuolelle maaseutumaiselle vyöhykkeelle, ja sen sijaan, että kaavan mahdollistama rakentaminen olisi nykyistä rakennetta täydentävää, hajauttaa kaavaratkaisu rakennettua ympäristöä nykyistä laajemmalle alueelle. Kaavaratkaisu mahdollistaa alueen rakennuspaikkojen määrän merkittävän kasvun ja kokonaisratkaisu on yhdyskuntarakenteen osalta hajauttava.

Kokonaisuutena katsottuna kaavaluonnos ei tue voimassa olevan maakuntakaavan tavoitteita, kuten sujuvaa arkea ja palveluiden saavutettavuutta joukkoliikenteeseen ja kestävään liikkumiseen sekä olevaan rakenteeseen tukeutuen.

Uudenmaan liitto toteaa, että maakunnallisten tavoitteiden ja maakuntakaavaratkaisun näkökulmasta tulisi merkittävästi vähentää Metsäkylän osayleiskaavaehdotuksen mahdollistamaa uuden rakentamisen kokonaismäärää ja keskittää uusi rakentaminen tukemaan voimakkaammin kylän ydinaluetta sitä täydentäen.

Liikenne

Maakuntakaavassa osoitettujen keskusten ja taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeiden ulkopuolella tapahtuvan asuin- ja työpaikkarakentamisen tulee ensisijaisesti sijoittua olemassa olevan yhdyskuntarakenteen yhteyteen. Rakentamisen ohjauksessa tulee huomioida olemassa olevan infrastruktuurin mahdollisimman tehokas hyödyntäminen, palveluiden saavutettavuus ja kestävä liikumisen edellytykset.

Nurmijärven Metsäkylän osayleiskaavan kaava-aineistossa todetaan, että alueen liikkuminen perustuu yksityisautoiluun. **Esitetty kaavaratkaisu ei näin ollen liikkumisen osalta tue lainvoimaisen maakuntakaavan määräysten mukaista kasvun kestävästä ohjaamisesta olemassa olevaan rakenteeseen tukeutuen. Kaava-alueen sijainti ja sen ratkaisu eivät tue keskusten välisten liikenneyhteyksien kehittämistä joukkoliikenteeseen perustuen, eikä riittävässä määrin mahdollista palveluiden saavutettavuutta ja kestävästä liikkumisen edellytyksiä alueella.**

Uudenmaan liitto huomauttaa, että kaavaselostus on ristiriitainen. Ensin todetaan, ettei osayleiskaavalla ole suoraa vaikutusta alueen liikennemääriin ja myöhemmin todetaan, että negatiivisia vaikutuksia asuin ympäristön viihtyisyyteen voivat tuoda esimerkiksi potentiaalisesti asukasmäärän mukana lisääntyvä liikenne, joka heikentäisi entisestään asukaskyselyn perusteella heikoksi osoittautunutta liikenneturvallisuutta. Liikennemäärien mukana myös melutasot kohoavat.

Uudenmaan liitto katsoo, että Nurmijärven osayleiskaavassa eivät toteudu riittävästi kestävästä liikkumisen edellytykset. Osayleiskaavan jatkosuunnittelussa tulee huomioida uuden asuin- ja työpaikkarakentamisen keskittäminen kestävästä liikkumisen vyöhykkeille sekä huomioida palvelujen saavutettavuus. Liikkumisen ilmastovaikutusten hillitsemiseksi on lisäksi välttämätöntä edistää kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen käyttöä.

Kaava-aineistossa ei ole esitetty kaavan mahdollistavan rakentamisen vaikutuksia valtakunnallisesti-, maakunnallisesti ja seudullisesti merkittäviin teihin. Osayleiskaavan välittömästä vaikutusalueesta näiden teiden osalta mainittakoon Hämeenlinnanväylä, Hämeenlinnantie ja Klaukkalan kehätie. Uudenmaan liitto toteaa, että kaava-aineistoa tulee täydentää mainituilla puuttuvilla liikenteellisillä selvityksillä ja ne tulee ottaa huomioon kaavaratkaisussa.

Uudenmaan liitto näkee tärkeäksi, että Nurmijärvi kehittää kasvukylänsä kestävästä liikkumisen kriteeristöä, ja kuvaa nämä kestävästä liikkumisen tavoitteet ja mahdolliset ratkaisut osana Metsäkylän kaava-aineistoa.

Maakuntakaavassa osayleiskaava-alueelle sijoittuva Tallinna-tunneliin liittyvä tavaraliikenteen yhteystarve lentoasemalta rahtiterminaalista Hanko–Hyvinkää-radalle on osoitettu Liikenteen yhteystarve -merkinnällä. Tallinna-tunneliin liittyvä logistiikkaterminaalien ja Hanko–Hyvinkää radan välin yhteystarpeen rakentamisen aloituksen ajankohta voi sijoittua 10 vuoden sisälle. Kuntakaavoituksessa on säilytettävä mahdollisuus yhteyden myöhempään suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Tallinna-tunnelin valtakunnallinen merkitys osana saavutettavuuden ja huoltovarmuuden varmistamista on kasvanut sitten vaihemaakuntakaavan laatimisen. Esimerkiksi Euroopan komissio on juuri hyväksynyt Helsinki–Tallinna-tunnelin tulevaisuuden selvityskohteeksi osana eurooppalaisia liikennekäytäviä.

Maakuntakaavan Tallinna-tunneliin liittyvät merkinnät perustuvat kaavan laatimisajakohtana saatavilla olleisiin alustaviin selvityksiin. Tallinna-tunnelin, rahtiterminaalien ja sen yhteyksien suunnittelu ei ole vielä edennyt maakuntakaavan laatimisen jälkeen. Maakuntakaavamerkinnät osoittavat

yleispiirteisellä tasolla alueeseen kohdistuvat intressit, mutta vasta jatkosuunnittelussa terminaalien sijainti ja laajuus ja yhteyksien sijoittuminen ja toteutustapa tarkentuvat.

Uudenmaan liitto pyrkii edistämään tarkemman suunnittelun käynnistämistä. **Ennen kuin tarkempia suunnitelmia on käytettävissä, on keskeistä varmistaa, että alueella ei heikennetä valtakunnallisesti merkittävään Tallinna-tunneliin liittyvien jatkoyhteyksien toteuttamisen edellytyksiä.**

Palvelut

Suunnittelualue on maaseutua, jossa julkisia palveluita ovat ainoastaan Metsäkylän koulu ja Metsäkylän esiopetusyksikkö. Lähimmät kaupalliset palvelut sijaitsevat Klaukkalan ja Kirkonkylän taajamissa, joihin Metsäkylän alue tukeutuu.

Uudenmaan liitto katsoo, että kasvu tulisi ensisijaisesti ohjata maakuntakaavan periaatteiden mukaan keskuksiin ja taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeille. Maakuntakaavassa osoitettujen keskusten, palvelukeskittymien ja taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeiden ulkopuolella tapahtuvan asuin- ja työpaikkarakentamisen tulee ensisijaisesti sijoittua olemassa olevan yhdyskuntarakenteen yhteyteen. Nurmijärven kyläalueiden suunnittelussa on olennaista, että hyödynnetään olemassa olevaa infraa ja vahvistetaan elinvoimaisten kylien rakennetta sekä ylläpidetään ja kehitetään peruspalveluita.

Uudenmaan liitto painottaa, että jatkosuunnittelussa on keskeistä osoittaa palveluiden saatavuus ja saavutettavuus kylän kehittämisen eri vaiheissa eri väestöryhmille. Palvelujen saavutettavuutta on arvioitava suhteessa kestäviin liikkumisratkaisuihin, niin ikään eri ikä- ja käyttäjäryhmät huomioiden. Vain tätä kautta on mahdollista arvioida, toteuttaako kaavaratkaisu maakuntakaavan tavoitteita.

Energia / Yhdyskuntatekniikka

Alueen kiinteistöjä ei ole liitetty kunnalliseen vesi- ja jätevesihuoltoverkkoon. Tiheimmin asutulla alueella toimii Nummimäen vesiosuuskunta. Muilla kiinteistöillä on käytössä kiinteistökohtainen vesihuolto, myös jätevesien osalta (liite 9). Nurmijärven kunnan vesihuollon kehittämissuunnitelmassa (Ramboll, 2015) Metsäkylän osayleiskaava-alueelle ei esitetty vesihuollon kehittämisalueita.

Kaavan tavoitteena on suunniteltujen teknisen huollon verkostojen, kuten vesihuollon siirtolinjan toteuttamisen turvaaminen. Kaavaluonnoksessa on osoitettu kaksi vesihuollon vaihtoehtoista linjausta. Päävesijohtoyhteyden lopullinen linjaus tarkentuu osayleiskaavan myöhemmissä vaiheissa.

Vaikutusten arvioinnissa on todettu, että mahdollinen lisärakentaminen saattaa aiheuttaa talousveden saatavuuteen ja laatuun sekä jätevesien käsittelyyn liittyviä riskejä, kuten puhtaan talousveden riittävyyteen, sekä jätevesien hallintaan ja kaivojen vedenlaadun turvaamiseen liittyviä ongelmia. Nämä vesihuollon turvaamiseen liittyvät tunnistetut riskit on syytä huomioida kaavan jatkosuunnittelussa.

Kaavaluonnokseen on merkittynä asianmukaisesti maakuntakaavaankin merkitty johtokäytävä Forssa-Tammisto 400 kV / Forssa-Ruotsinkylä 110 kV. Uudenmaan liiton tiedossa ei ole energiansiirtoverkkoon liittyviä

hankkeita, jotka sijoittuisivat kaava-alueelle tai edes sen välittömään läheisyyteen. Metsäkylän osayleiskaava ei estä/hankaloita maakuntakaavan toteutumista eikä ole maakuntakaavan vastainen sähköverkon näkökulmasta.

Uudenmaan liitto toteaa, että vaikutusten arvioinnissa on tarpeellista arvioida kaavan teknistaloudelliset vaikutukset vesihuollon järjestämisen osalta.

Viherrakenne

Suunnittelun alueen keskiosan metsäalueet ovat osa maakunnallisesti tärkeää Kirkkonummen-Nuuskion laajaa ekologista verkostokokonaisuutta ja sen kytkeytymistä pohjoiseen. Alueen suunnitteluun vaikuttaa maakuntakaavassa Hämeenlinnanväylän poikki itä-länsisuunnassa osoitettu viheryhteystarvemerkintä (Viitastenoja). Yhteyden maakunnallinen ekologinen merkitys perustuu selvitykseen [Uudenmaan ekologiset verkostot Zonation-analyyysien perusteella](#) (Jalkanen ym. 2018, Uudenmaan liitto). Lisäksi sen sijainti perustuu ELY:n hirvivaaraselvitykseen (Uudenmaan ELY-keskus 2014). Alueella on eläinonnettomuustihentymä.

Yleiskaavaluonnoksen eteläinen maakunnallisena merkitty viheryhteystarve vaikuttaa toteuttamismahdollisuuksiltaan heikolta. Sen itäosa on pääväylien itäpuolella ja erityisesti väylien ylitys on kapea, nykyisten teiden siltojen kautta. Kaavan laadinnassa on syytä tarkastella ja perustella laajemmin, miten yhteys toteutuisi, ja mihin merkintä jatkosuunnittelussa vaikuttaisi.

Väylien länsipuolella, yleiskaava-alueen reunaan eteläisestä yhteydestä merkitty osuus on tunnistettu Uudenmaan liiton 2018 selvityksessä osaksi maakunnallista ekologista verkostoa. Maakuntakaavan tätä kohtaa lähin viheryhteystarve-merkintä on kuitenkin etelämpänä. Yleiskaava-alueella vaikuttaa kyseisen ekologisen yhteyden toteuttamismahdollisuuksia heikentävästi maakuntakaavaan seudullisesti merkittävänä tienä merkitty Klaukkalan itäpuolinen kehätie, joka on jo toteutunut. Kyläalueen merkintä AT-5 tulee osittain heikentämään lisää ydinaluetta, joka on toiminut myös yhteytenä etelä-pohjoissuunnassa. Jos yleiskaava-alueen eteläosissa voidaan joltain osin säilyttää tai vahvistaa ekologista verkostoa, se on hyvä paikallisen kytkeytyvyyden kannalta, mikä osaltaan tukee laajempaa kytkeytyvyyttä. Samalla tällä olisi ilmastohyötyjä puuston hiilensidonnan säilymisen kautta.

Pohjoisempi maakunnallisena merkitty viheryhteystarve on erityisesti syytä ratkaista yleiskaavassa niin, että sen vahvistamisen ja toteutumisen mahdollisuudet selvitetään ja osoitetaan. Maakuntakaavan itä-länsisuuntaisen viheryhteystarpeen toteuttaminen alueella on isojen, jo olemassa olevien väylien vuoksi vaikeaa, mutta mahdollisuudet siihen tulee turvata sulkematta pois eri vaihtoehtoja. Käytännössä väylien osalta mahdollisesti tulevaisuudessa toteutettava viheryhteyden parannus saattaa sijaita maakuntakaavassa merkityn Mäntymäen maa-aineshuollon kehittämisalueen pohjois- ja/tai eteläpuolella. Yleiskaavaluonnoksen ratkaisussa on otettu maakunnallisen viheryhteystarpeen merkinnällä huomioon nämä molemmat vaihtoehdot. **Uudenmaan liitto katsoo, että kuitenkin muu kaavan mahdollistama muutos maankäytössä saattaa aiheuttaa toteutuessaan heikennyksiä yhteyteen niin, että se ei ole maakunnallisena toimiva.** Ilmastonmuutokseen sopeutuminen lisää aiempaakin enemmän tarvetta toimiville ekologisille yhteyksille.

Yleiskaavaluonnoksen selostuksen kuva 4. ekologisista yhteyksistä ja kaavassa osoitetuista viheryhteystarpeista ei vastaa yleiskaavaluonnoksen karttaa viheryhteystarvemerkintöjen osalta. Tämä on syytä tarkistaa.

Maakuntakaavassa suojelualuemerkinällä osoitettu Koivusuon alue on yleiskaavaluonnoksessa osoitettu SL-4 merkinnällä, joka turvaa alueen luontoarvot, kunnes alue on muodostettu luonnonsuojelulain mukaiseksi suojelualueeksi. Muiden yleiskaavaluonnoksessa osoitettujen luontoarvojen merkintöjen suojaavaa vaikutusta vähentää osin se, että MRL 128 § mukainen toimenpiderajoitus ei koske puiden kaatoa M-alueilla. Lisäksi yleisesti ihmistoiminnan lisäys saattaa kohdistua kaavan sallimana koko alueelle haja-asutusluonteisen rakentamisen kautta, mikä voi kokonaisvaikutuksinaan heikentää huomattavasti luonnon monimuotoisuutta.

Ilmastovaikutukset

Nurmijärven kunta on sitoutunut tavoittelemaan hiilineutraaliutta vuoteen 2035 mennessä. Osayleiskaavan vaikutukset tavoitteen saavuttamiseksi tulee arvioida ja ottaa huomioon kaavatyön yhteydessä.

Ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi osayleiskaavan tavoitteina mainitaan yhdyskuntarakenteen ohjaaminen joukkoliikenteen käytön kannalta suotuisille alueille, rakentamisen tukeutuminen olemassa olevaan tieverkkoon ja yhtenäisten metsäalueiden säilyttäminen rakentamattomina. Uudenmaan liitto pitää kaavan tavoitteita sinänsä hyvinä, mutta kaava-alueen sijainti ja kaavaratkaisu eivät edistä tarkoituksenmukaisella tavalla niiden toteutumista.

Kunnan laskennallisista päästöistä lähes puolet on peräisin tieliikenteestä. Kaava-alueella liikkuminen perustuu nykytilanteessa lähes yksinomaan henkilöautoiluun, sillä palvelut ja työpaikat sijaitsevat alueen ulkopuolella kyläkoulua lukuun ottamatta. Kaava-alueen sijainti yhdyskuntarakenteessa ja kaavaratkaisu eivät mahdollista palveluiden saavutettavuutta ja kestävästä liikkumisen edellytyksiä alueella.

Rakentamisen ohjaaminen jo rakennetuille kyläalueille voi olla paikoin perusteltua, jotta haja-asutusluonteinen rakentaminen olisi mahdollisimman vähäistä. Uudenmaan liiton näkemyksen mukaan kaavan mitoitus ja rakentamisen joustava ohjaus mahdollistavat kuitenkin yhdyskuntarakenteen hajautumisen mikä heikentää kunnan edellytyksiä ilmastopäästöjen ja etenkin tieliikenteen päästöjen hillitsemiseksi.

Koko kaava-alueella rakentamista koskee yleismääräys: *Rakennuspaikan puustoa tulee säilyttää mahdollisimman paljon, jotta rakentamisen vaikutukset ilmastoon olisivat vähäiset.* Määräys edistää puuston säilyttämistä, mutta on luonteeltaan tulkinnanvarainen ja vaikutukset riippuvat rakennuspaikan tarkemmasta sijainnista, jota tällä kaavalla ei ohjata.

Kaavaluonnoksen vaikutukset ilmastopäästöihin ovat merkittävän haitallisia ja niiden suuruus riippuu ennen kaikkea rakentamisen määrästä ja sijoittumisesta. Jatkosuunnittelussa on tarpeen löytää keinoja haitallisten ilmastovaikutusten lieventämiseen ohjaamalla rakentamisen sijoittumista, mitoitusta ja maankäytön resurssitehokkuutta selvästi kaavaluonnosta painokkaammin.

Vaikutusten arviointi

Kaavaratkaisun tavoitteena on ollut joustavuus rakentamisen sijoittumisen suhteen. Tämä on mahdollistettu kaavamerkinnoilla ja -määräyksillä. Kaavamerkinnoilla ja -määräyksillä on pyritty ohjaamaan rakentamisen sijoittumista yhdyskuntarakenteellisesti ja maisemallisesti edullisille alueille.

Kuitenkin kaavan vaikutusten arvioinnissa todetaan, että "vaikka kaava saattaa jossain määrin ohjata rakentamista kyliin maa- ja metsätalousalueita hieman pienemmällä rakennuspaikan vähimmäiskoolla, rakentamisen sijoittumiseen vaikuttaa suuresti rakennuspaikkojen kysyntä ja tarjonta eri puolilla aluetta. Näin ollen rakennuspaikkoja myyvät maanomistajat ovat omalta osaltaan merkittävässä asemassa yhdyskuntarakenteen muodostumisessa. Joissakin tapauksissa maanomistaja voi valita uuden rakennuspaikan sijainnin niin, että se joko tukee tai hajauttaa olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta kaavamerkintöjen ja -määräysten puitteissa."

Uudenmaan liitto painottaa, että yhdyskuntarakenteen kestävä kehittyminen tulee osoittaa ja ratkaista osayleiskaavalla, jotta kaavaratkaisun vaikutukset on mahdollista arvioida. Kaava-aineistossa tulee selvästi osoittaa kaavan mahdollistama rakentamisen määrä ja arvioida kaavan mahdollistamat vaikutukset.

Uudenmaan liitto katsoo, että kaavatyössä olisi keskeistä tunnistaa ja esittää elinvoimaisen, ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävä kylärakenteen edellytykset ja osoittaa kaavaratkaisu, jolla voidaan saavuttaa riittävä kokonaiskestävyys.

Maakuntakaavan yleisten suunnittelumääräysten mukaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon Helsingin seudun viherkehän kokonaisuuden kehittäminen. Yleiskaavaluonnoksen kaavaratkaisuja on syytä harkita suhteessa viherkehään ja täydentää selostusta tältä osin.

Yhteenveto

Maakuntakaavan keskeisenä tavoitteena on ohjata Uudenmaan kasvua kestävästi, vastaten valtakunnallisiin alueiden käyttötavoitteisiin (VAT), kuten "Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen". Maakuntakaavan yleisten suunnittelumääräysten mukaan alueidenkäytön suunnittelussa on edistettävä ilmastonmuutoksen hillinnän ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen kannalta kestäviä ratkaisuja. Uusia alueita suunniteltaessa maakuntakaava edellyttää myös edellytysten luomista monipuolisille toiminnoille, lähipalveluille ja joukkoliikenneyhteyksille sekä lyhyille asiointimatkoille kävellen ja pyöräillen. Metsäkylän alueella ei koulun lisäksi ole muita palveluita, kävelyn ja pyöräilyn edellytykset ovat heikot ja joukkoliikenteen palvelutaso on alhainen. Tämä tarkoittaa sitä, että liikkumisen osalta alue tukeutuu henkilöautoiluun ja asiointimatkat ovat pitkiä, ja että myös tulevaisuudessa alue tukeutuu Klaukkalan ja Nurmijärven Kirkonkylän palvelutarjontaan. Ratkaisu ei ole kestävä ilmastonmuutoksen hillinnän kannalta. Väljää pientalorakentamista laajalle alueelle mahdollistava osayleiskaava ei myöskään luo selkeää potentiaalia alueen kestävyuden lisäämiselle.

Tältä osin Uudenmaan liitto korostaa, että **Nurmijärven kunnan tulisi ohjata väestökasvua ensisijaisesti maakuntakaavan periaatteiden**

mukaan keskuksiin ja taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeille Klaukkalassa ja Nurmijärven Kirkonkylällä sekä Rajamäellä. Liitto muistuttaa, että maakuntakaava antaa Nurmijärven kunnalle monipuoliset mahdollisuudet kasvun kestäväälle ohjaamiselle.

Liitto näkee kuitenkin mahdolliseksi, että haja-alueiden rakentamista keskitetään kylärakenteisiin. Kaava-aineistossa on kuitenkin esitettävä kestävä kylärakenteen kriteeristö tai muulla tavalla osoitettava, miten kaavaratkaisu edistää maakuntakaavan toteutumista, myös kestävä liikkuamisen osalta.

Esittelijän päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää antaa edellä esitetyn ehdotuksen mukaisen lausunnon.

Esittelijä:

maakuntajohtaja Tuija Telén

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Mari Siivola
Asiantuntija Heidi Koponen

Täytäntöönpano:

Nurmijärven kunta

Liitteet

Liite 2 Lausunnon_liite1_Metsäkylän_OYK_luonnos

Maakuntahallitus

23.09.2024

128

Lausunto Inkoon Joddböle V asemakaavasta

Maakuntahallitus 23.09.2024

366/06.02.00/2024

Tiivistelmä

Asemakaavahankkeen keskeisenä tavoitteena on mahdollistaa alueen kehittäminen teollisena alueena, jonne voidaan ensisijaisesti sijoittaa vihreän teräksen tuotantolaitos, sen tarvitsemia tukitoimintoja sekä muuta alueen infrastruktuuria hyödyntävää teollista toimintaa. Uudenmaan liitto katsoo Joddböle V asemakaavamuutoksen olevan maakunnallisesti ja jopa valtakunnallisesti merkittävän ja lähtökohtaisesti edistävän maakuntakaavan ja Uusimaa-ohjelman toteutumista. Lausunnossaan liitto pitää tärkeänä, että kaavatyön kaikissa vaiheissa ja jatkossa osana maankäytön suunnittelua kaavahankkeen mahdollistamien toimintojen yhteisvaikutukset tunnistetaan, ennakoidaan ja huomioidaan osana kaavamääräyksiä ja muita toimenpiteitä. Samalla liitto pitää tärkeänä, että luontoarvojen heikennysten kompensointiin panostetaan. Lausunnossa korostetaan lisäksi kattavan vuorovaikutuksen merkitystä.

Maakuntahallitukselle esitetään, että se päättää antaa ehdotuksen mukaisen lausunnon.

Asian vireilletulo

Kunnanhallitus pyytää lausuntoa Joddböle V asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (OAS) sekä valmisteluaineistosta 29.8.2024 klo 15.30 mennessä osoitteeseen Inkoon kunta/kaavoitus, Rantatie 2, 10210 Inkoo tai s-postitse osoitteeseen kaavoitus@inkoo.fi Uudenmaan liitto on saanut lisäaikaa lausunnon sille, että maakuntahallituksen virallinen lausunto on toimitettava viimeistään 26.9.2024.

Kaava-aineisto on saatavilla osoitteessa <https://www.inkoo.fi/asuminen-ja-ymparisto/kaavoitus-ja-maankaytto/ajankohtainen-kaavoitus/asemakaavat/joddbole-v/>

Asian tausta

Kaava-alueen sijainti ja laajuus

Kaava-alue sijaitsee Inkoon kunnassa, noin 5 kilometrin päässä lounaaseen Inkoon keskustasta meren rannalla Norrfjärdenissä. Alueen pohjoispuolella kulkee yhdystie 1130 (Fagervikintie) ja alueen eteläpuolella on Storråmsjön saari. Alueen itäpuolella kulkee pohjoiseteläsuunnassa maantie 186 (Satamatie). Kaava-alueen poikki kulkee kaksi 400 kV:n sekä neljä 110 kV:n voimalinjaa kahdessa johtokäytävässä.

Kaava-alueen eteläosassa on sijainnut aiemmin Fortumin hiilivoimalaitos. Alueen itäpuolella on Inkoo Shippingin satama sekä niin kutsuttu kalasatama, jossa sijaitsee muun muassa venehotelli. Kaavoitettavan alueen eteläpuolella sijaitsee Inkoon syväsataman aluetta ja sataman toimintaan liittyviä rakennuksia ja rakennelmia. Kunnan jätevedenpuhdistamo sijaitsee Inkoo Shippingin sataman itäpuolella. Eteläpuolelta alue rajautuu satama-alueeseen, jonne on sijoitettu LNG-termiinalialus.

Suunnittelualueen koko on noin 444 hehtaaria. Alueen rajausta voidaan tarkistaa kaavatyön edetessä.

Kaavan tavoitteet ja vaiheet

Asemakaavamuutoksen keskeisenä tavoitteena on mahdollistaa alueen kehittäminen teollisena alueena, jonne voidaan ensisijaisesti sijoittaa vihreän teräksen tuotantolaitos, sen tarvitsemia tukitoimintoja sekä muuta alueen infrastruktuuria hyödyntävää teollista toimintaa. Pidemmän tähtäimen tavoitteena on myös varata raideyhteys rantaradalta alueelle.

OAS-asiakirjan mukaan asemakaavassa määritellään alueen tuleva käyttö: mitä säilytetään, mitä saa rakentaa, mihin ja millä tavalla. Kaavassa määritellään esimerkiksi rakentamisen sijainti, mittakaava ja käyttötarkoitus. Asemakaavan laadinnassa kiinnitetään huomiota suunnittelualueen sijaintiin valtakunnallisesti merkittävän satama-alueen yhteydessä sekä huoltovarmuuskeskuksen sijaintiin suunnittelualueen läheisyydessä. Kaavatyössä hyödynnetään laadittuja ja laadittavia selvityksiä, joiden tulokset huomioidaan kaavaratkaisua muodostettaessa.

Kunta on kaavoituksen käynnistämissopimuksessa asettanut seuraavat tavoitteet:

- Varmistaa riittävällä tasolla kunnan huoltovarmuus vesihuollon suhteen, varsinkin vedenhankintaa koskien.
- Selvittää ekologisen kompensaation toteuttamista kaava-alueella tai muilla, kompensaation soveltuvilla alueilla.
- Selvittää mahdollisimman kattavasti mahdollisten negatiivisten ympäristövaikutuksien minimointimahdollisuudet.
- Järjestää alueen liikenne sujuvaksi ja toimivaksi sekä järjestää tarvittavat jalankulku- ja pyöräily-yhteydet alueelle.

Kaava-alueen suurin maanomistaja on Fortum. Muut omistajat ovat Huoltovarmuuskeskus, Rudus, Inkoo Shipping ja Inkoon kunta. Maanomistajien tavoitteet on kuvattu [OAS-asiakirjassa](#) sekä kaavaluonnoksen selostuksessa (s.3–4). Joddböle III- asemakaavahankkeessa mainitusta vihreän ammoniakkin tuotannon mahdollistamisesta on luovuttu.

Inkoon kunnanhallitus päätti 11.12.2023 § 253 maanomistajien aloitteesta keskeyttää kaikki vireillä olevat asemakaavahankkeet Joddbölessä (Joddböle III & Joddböle IV) sekä käynnistää uuden asemakaavamuutoksen Joddböle V (kh 11.12.2023 § 253). Sopimus kaavahankkeen kustannuksista hyväksyttiin kunnanhallituksessa 6.5.2024. Joddböle V asemakaavamuutos on valmisteluvaiheessaan; kaavahankkeesta on nähtävillä osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) sekä kaavaluonnosaineisto selvityksineen.

Kaavatilanne

Suunnittelualueella on voimassa vuonna 2001 hyväksytty Inkoon mantereen yleiskaava 2015. Joddbölen alue on osoitettu yleiskaavassa yritystoiminnan alueeksi, jossa on suunnittelutarvetta (TC). Alueelle on lisäksi merkitty vedenhankinnalle tärkeä pohjavesialue (pv-1) (pohjavesialueen luokitus poistettu 6.10.2006), sähkövoimalinja (z) ja maakaasujohto (G). Pieni osa suunnittelualueesta on osoitettu maaseutuelinkeinojen alueeksi, jolla on ympäristöarvoja (MY).

Alueella on voimassa vuonna 2009 hyväksytty Joddbölen asemakaava. Suunnittelualueen eteläosa sijoittuu merkittävältä osin teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueelle (T-1).

Maakuntakaava

Suunnittelualuetta koskee Länsi-Uudenmaan vaihemaakuntakaava, joka on osa Uusimaa-kaava 2050 -kokonaisuutta. Uusimaa-kaavan kokonaisuuteen kuuluvat kolme vaihemaakuntakaavaa ovat saaneet lainvoiman 13.3.2023 korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä. Kaavakokonaisuus korvaa aiemmin voimassa olleet maakuntakaavat, lukuun ottamatta Östersundomin alueen maakuntakaavaa ja 4. vaihemaakuntakaavan tuulivoimaratkaisua.

Suunnittelualueella ja sen välittömässä läheisyydessä ovat voimassa seuraavat merkinnät:

- Tuotannon ja logistiikkatoimintojen kehittämisalue
- Satama
- Pitkällä aikavälillä toteutettavan yhdysradan ohjeellinen linjaus
- Laivaväylä
- Seudullisesti merkittävä tie
- Voimajohto (Inkoo-Virkkala 110 kV / Inkoo-Espoo 110 kV / Inkoo-Espoo 400 kV)
- Maakaasun runkoputki
- Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue (Snappertunan - Fagervikin kulttuurimaisema, Suuri Rantatie)
- Luonnonsuojelualue (Storramsjö, Bredsmossen)

Lisäksi voimassa ovat yleiset suunnittelumääräykset.

Kun vallitsevaa kaavatilannetta tulkitaan, on kaikki voimassa olevat maakuntakaavat ja maakuntakaavamerkinnät huomioitava samanaikaisesti. Epäviralliseen kaavayhdistelmään voi tutustua osoitteessa: www.uudenmaanliitto.fi/maakuntakaavatvoimassa

Ehdotus lausunnoksi

Uudenmaan liitto katsoo Joddböle V asemakaavamuutoksen olevan maakunnallisesti ja jopa valtakunnallisesti merkittävän. Hanke lähtökohtaisesti edistää maakuntakaavan ja Uusimaa-ohjelman toteutumista. Asemakaavatyössä on keskeistä tunnistaa maakuntakaavan keskeiset tavoitteet, määräykset ja reunaehdot.

Maakuntahallitus antaa lausuntonsa seudullista ja maakunnallista tasoa painottaen.

Kaavahankkeen yhteydet Uudenmaan kehittämiseen

[Uusimaa-ohjelman](#) painopisteet ovat ympäristöviisas, menestyvä ja onnellisten Uusimaa. Nämä tarkoittavat muun muassa hiilineutraaleja yhdyskuntia, joissa menestymistä haetaan vihreän kasvun ja kestävien innovaatioiden tukemisesta ja onnellisuutta työllisyysasteen nostosta sekä osallisuudesta. Liitto näkee nämä Uusimaa-ohjelman tavoitteet keskeisinä myös Joddböle V -kaavahankkeessa.

Uudenmaan liitto on lisäksi tunnistanut vihreän siirtymän merkittäväksi Uudenmaan elinvoimaa rakentavaksi mahdollisuudeksi, ja käynnistänyt Vihreän siirtymän vaihemaakuntakaavatyön. Kaavatyötä tukee liiton vihreän siirtymän maankäyttötarpeiden selvitystyö, joka valmistuu alkusyksystä 2024.

Maakuntakaavan keskeiset tavoitteet: tuotannon ja logistiikka-toimintojen kehittämisalue

Uusimaa-kaavassa tuotannon ja logistiikkatoimintojen merkintöjen sijoittamisen yksi tärkeimmistä kriteereistä on toimintojen sijoittuminen kehitettävien kasvukäytävien yhteyteen. Tällä mahdollistetaan alueen hyvä saavutettavuus. Myös taajamien riittävä läheisyys edistää työvoiman saatavuutta. Samalla läheisyys edellyttää, että tarkemman tason kaavaratkaisuilla huomioidaan vaikutuksille altis muu maankäyttö, kuten vakituinen ja loma-asutus, ja minimoidaan haitalliset vaikutukset esimerkiksi riittävin suojavyöhykkein.

Uudenmaan liitto korostaa maakuntakaavan tuotannon ja logistiikka-toimintojen kehittämisalueiden merkittävyyttä Uudenmaan strategisten tavoitteiden ja vihreän siirtymän edistämisen kannalta ja kannustaa tutkimaan alueiden potentiaalin huolellisesti ja kattavasti.

Liitto näkeekin hyvänä, että Joddböle V -kaavahanke hyödyntää alueen aiempia, erillisiä asemakaavahankkeita niitä yhdistäen ja mahdollistaen kokonaisvaltaisen kaavaratkaisun.

Liitto näkee OAS- ja kaavaselostusasiakirjoissa listatut tavoitteet hyväksi ja kannatettaviksi, sekä Uusimaa-ohjelman ja maakuntakaavan tavoitteiden kanssa samansuuntaisiksi. Maakunnallisesta ja valtakunnallisesta näkökulmasta vihreän siirtymän hankkeiden pidemmän aikavälin potentiaali onkin suositeltavaa huomioida kattavasti jo tässä kaavahankkeessa. Kaavan tavoitteissa voisi siten tunnistaa terästehtaan edellytysten ohella myös muut alueen ominaisuuksista hyötyvät vihreän siirtymän hankkeet. Liiton näkemyksen mukaan tämä edistäisi sitä, että vihreälle siirtymälle otollinen alue tulisi täysimääräisesti hyödynnettyä.

Tavoitteiden osalta liitto kiinnittää huomiota myös kaava-asiakirjoissa mainittuun ekologisen kompensaation selvittämiseen. Tämä on hyvä ja kannatettava tavoite. Liitto toivoo tavoitteen tulevan selkeästi osaksi kaavaprosessia, koska kaavahankkeella on ennakoitavissa luontoarvoja heikentäviä vaikutuksia. Maakuntatasolla vihreän siirtymän edistäminen on tärkeä tavoite, mutta samoin on luonnon monimuotoisuuden lisääminen maakunnassa.

Maakuntakaavan keskeiset merkinnät: tuotannon ja logistiikka-toimintojen kehittämisalue

Suunnittelualuetta koskevan kaavamerkinnän *tuotannon ja logistiikka-toimintojen kehittämisalue* -suunnittelumääräyksen mukaan ”merkittävät ympäristöhäiriöt on estettävä teknisin ratkaisuin ja/tai osoittamalla riittävät suoja-alueet. Siltä osin kuin alueella varastoidaan ja/tai valmistetaan

poltonesteitä tai muita vaarallisia aineita, alueen ja sen lähiympäristön suunnittelussa on huomioitava varastoinnin aiheuttamat ympäristöriskit. Uusi rakentaminen ja muu maankäyttö on sopeutettava ympäristöön tavalla, joka turvaa ympäristö- ja luontoarvot sekä ottaa huomioon alueen kulttuurihistorialliset ja maisemalliset ominaispiirteet.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota hulevesien hallintaan ja varauduttava sään ääri-ilmiöihin. Alueen sijainti ja laajuus on määriteltävä tarkemmin yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, siten että se muodostaa riittävän laajan toiminnallisen kokonaisuuden. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa alueelle ei tule osoittaa asumista tai muuta alueelle soveltumatonta toimintaa. Alueen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee varata riittävät tilat raskaan liikenteen pysäköinnille.”

Maakuntakaavan yleisissä suunnittelumääräyksissä on ympäristöriskien osalta seuraava määräys: “Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon suuronnettomuusvaaraa aiheuttavat laitokset ja varastot. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on tarkistettava näitä koskeva ajantasainen tieto turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukesilta ja pyydettävä pelastusviranomaisen lausunto”.

Osana Joddbölen kaavoitusta on laadittu turvallisuusselvitys (Gaia Consulting, 9.4.2024). Selvityksessä todetaan, että maankäytössä yhteensovittamista ohjaa ensisijaisesti turvallisuusvaatimusasetus 856/2012, joka täydentää kemikaaliturvallisuuslain määräyksiä. Asetuksen mukaan on huomioitava terveysvaikutukset (vaikutukset ihmisiin), ympäristövaikutukset, vaikutukset pohjaveteen ja vaikutukset infrastruktuuriin.

Selvityksen mukaan suunniteltavalle T/Kem-alueelle sijoittuvan tehtaan päätoiminnot ovat vetyelektrolyysi, vetypelkistys ja teräksen valmistus, kuumavalssaus ja viimeistelylinjat. Maankäytön suunnittelun kannalta merkittäviä vaaroja voi aiheutua ainakin vedystä, metaanista, nestetypestä ja suolahaposta.

Selvityksen johtopäätöksenä esitetään T/kem kaavamääräykseksi:

”teollisuus- tai varastorakennusten alue, jolle saa sijoittaa merkittäviä, vaarallisia kemikaaleja valmistavia tai varastoivia laitoksia. Toimintojen sijoittamisessa ja suunnittelussa on huomioitava, että mahdolliset onnettomuusvaikutukset eivät vaaranna asutusta, lähialueilla työskenteleviä, nykyisiä ympäröiviä toimintoja tai merkittäviä luontoarvoja voimassa olevien kriteerien ja määräysten mukaan.”

Uudenmaan liitto pitää hyvänä, että hankkeessa on laadittu turvallisuusselvitys. **On tärkeää huolehtia tämän kaavatyön kaikissa vaiheissa ja jatkossa osana maankäytön suunnittelua, että yhteisvaikutukset tunnistetaan, ennakoidaan ja huomioidaan osana kaavamääräyksiä ja muita toimenpiteitä.**

Liikenne ja saavutettavuus

Pitkällä aikavälillä toteutettavan yhdysrata -määräyksen mukaan raide liikenteen toteuttamisen toimintaedellytyksiä ei saa heikentää. Tämä tarkoittaa muun muassa sitä, että kaikissa tulevilla, lähelle rataa ulottuvissa kaavahankkeissa ratavaraus on otettava huomioon.

Kaavaprosessissa on riittävin selvityksin osoitettava myös, että *maakunnallisesti merkittävän satama-alueen* toiminta- ja kehittämisedellytykset otetaan huomioon ja turvataan tulevaisuudessakin.

Kaavan suurin vaikutus liikenteellisesti on kantatie 51 ja Satamatien liittyminen. Vaikutuksia on arvioitu kattavasti erillisissä selvityksissä. ELY-keskus on tehnyt tarvittavien toimenpiteiden osalta tiesuunnitelman ja se on tällä hetkellä lausunnoilla. **Uudenmaan liitto pitää tärkeänä, että suunnitelma saa myös pikaisesti rahoitusta toteutukseen, jotta kaavan aiheuttamat vaikutukset kantatien 51 toimivuudelle olisivat mahdollisimman vähäiset.**

Ympäristöhäiriöt

Suunnittelualuetta koskevan kaavamerkinnän *tuotannon ja logistiikka-toimintojen kehittämisaalue* -suunnittelumääräyksen mukaan ”merkittävät ympäristöhäiriöt on estettävä teknisin ratkaisuin ja/tai osoittamalla riittävät suoja-alueet”. Yksi merkittävimmistä ympäristöhäiriöistä liittyy meluun.

Hankkeeseen laaditun melumallinnuksen (AFRY; kaavaselostus s. 76) avulla on arvioitu kaava-alueen yhteismeluvaikutuksia sekä rakennusaikaisessa että käytönaikaisessa tilanteessa, jossa kaikki meluavat toiminnot tapahtuvat yhtäaikaaisesti ja mahdollisimman laajoilla käyttöajoilla.

Melumallinnuksen perusteella Joddbölen kaava-alueen rakennusaikaisessa tilanteessa toiminnan tuottamaan keskiäänitasoon vaikuttavat merkittävimmin nykytilan mukaiset satamatoiminnot alueen eteläosassa. Sataman nykytilan mukainen toiminta aiheuttaa melutasoja, jotka ovat lähimpien häiriintyvien kohteiden luona (asuin- ja lomarakennuksia) asuinrakennusten päiväaikaisen ohjearvon tasalla tai hieman yli. Melu aiheutuu merkittävimmin LNG-terminaalilaivan toiminnasta, joka on ympärivuorokautista. Terästehtaan alueen maanrakennustyöt aiheuttavat melua, joka kasvattaa melutasoja erityisesti nykytilassa hiljaisempien alueiden luona. Päiväaikaan melutasot ovat pääosin loma-asuinalueiden ohjearvon 45 dB tasalla ja yöaikaan alle ohjearvon 40 dB.

Käytönajan tilanteessa satamatoimintaan tulee uusia melulähteitä: päiväaikaan puretaan romumetallia ja ympärivuorokautisesti puretaan metallipellettiä ja lastataan terminaalin sisällä terästehtaan tuotteita laivoihin. Toiminnot laajentavat satama-aluetta itään päin eli pois päin lähimmistä häiriintyvistä kohteissa. Uusilla satamatoiminnoilla ei ole selvää vaikutusta lähimpien häiriintyvien kohteiden luona havaittavaan meluun.

Terästehtaan muut toiminnot yhdessä Ruduksen louhinta- ja kiviaines-toiminnan kanssa aiheuttavat melua alueille, jotka nykytilassa ovat suhteellisen hiljaisia. Muutos nykytilaan melutasoon on selkeä, mutta aiheutettu melu on pääosin loma-asuinalueiden ohjearvojen (45dB päivällä, 40 dB yöllä) tasossa tai sen alle. Lähimmällä luonnonsuojelualueella kaavahankkeiden eteläpuolella (Stor-Ramsjö) luonnonsuojelualueille asetettu päiväajan ohjearvo 45 dB ylittyy alueen pohjoisosassa niin rakennus- kuin käytönaikanakin.

Selvityksessä mallinnetut melutilanteet ovat tehty normaaleille laitteille ilman erityistä melusuojausta tai vaimennusta pl. terästehtaan suunnittelun

mukainen meluntorjunta. Meluntorjuntaa voidaan tehdä kalustovalinnoilla (esim. hiljaisempi poraus- ja murskauskalusto) sekä toimintojen muulla melusuojauksella (mm. räjäytysten matoilla, syntyvän kiviaineksen läjittämällä meluvälleiksi sekä rikotuksen teko melusteiden takana). Tarvittaessa yksityiskohtaista melusuunnitelmaa voidaan tarkentaa ennen rakentamistoiminnan aloitusta.

Uudenmaan liitto korostaa, että kaavaratkaisussa on varmistettava riittävät meluntorjuntatoimet.

Kaava-alueen eteläpuolella on sijoittuneena LNG-alus, jonka osalta onnettomuustarkastelussa on tuotu esille maakaasuvuodot. Riskianalyysien perusteella laivan ympärille on määritelty 100 m suojavyöhyke mitattuna aluksen keskilinjasta.

Kaava-aineistossa jää epäselväksi, onko juuri kyseinen vyöhyke esitetty asemakaavakartalla seveso-konsultointivyöhyke -merkintänä ja määräyksellä. Liitto katsoo, että LNG-aluksen suojavyöhyke on suositeltava esittää kaavakartalla omalla merkinnällä ja määräyksellä.

Liitto toteaa myös, että seveso-konsultointivyöhyke on kuvattava kaavakartalla selkeästi. **Seveso-konsultointivyöhykkeestä ja sen periaatteista on hyvä laatia kaavaselostukseen selkeyttävät kuvaukset ja liitekartta.**

Uudenmaan liitto pitää tärkeänä, että asemakaavaluonnoksen **Seveso-konsultointivyöhykemerkinnän kaavamääräys sisällytetään kaavan yleismääräyksiin ja täydennetään seuraavasti "Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on tarkistettava suuronnettomuusvaaraa aiheuttavia laitoksia ja varastoja koskeva ajantasainen tieto turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukesilta. Suunniteltaessa riskille alttiiden toimintojen sijoittamista suuronnettomuusriskin piiriin kuuluvan vyöhykkeen sisälle, on pyydettävä kunnan palo- ja pelastusviranomaisen ja tarvittaessa Tukesin lausunto".** Täten otetaan huomioon myös mahdollinen alueelle myöhemmin sijoittuva toiminta, joka edellyttää Seveso-konsultointivyöhykkeen määrittelyä.

Kaavan maanomistajien tavoitteissa mainitaan tavoite louhia alueeltaan myytävää kiviaineista sekä suunnitella alueen rakentamisen aikaiset järjestelyt, jotka liittyvät kortteleiden tasaamiseen ja kortteleiden kohdalta louhittavien kiviainesten käsittelyyn Rudus Oy:n toimesta. Maakuntakaavan yleismääräysten mukaan "Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on edistettävä kestävää luonnonvarojen käyttöä, kierto- ja biotaloutta, uusiutuvan energian tuotantoa sekä hukkalämmön hyödyntämistä. Rakentamisessa tulee edistää kestävää maa-aineshuoltoa." Lisäksi "yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on pyrittävä minimoimaan liikenteestä aiheutuvia melu-, värinä- ja päästöhaittoja". **Uudenmaan liitto näkee tärkeänä edistää kestävää maa-aineshuoltoa lähellä rakentamisen alueita, sekä kannatettavana esittää kestävän maa-aineshuollon toimet osana kaavaratkaisua.**

Vesihuolto

Kaavan tavoitteeksi on mainittu kunnan vesihuollon suhteen riittävällä tasolla varmistaa kunnan huoltovarmuus.

Uudenmaan ELY-keskuksen johdolla on laadinnassa Uudenmaan vesihuollon alueellinen yleissuunnitelma, joka valmistuu loppuvuodesta 2024. **Liitto suosittelee huomioimaan kaavatyössä mahdollisuuksien mukaan selvityksen aikana määriteltävät tulevaisuuden vesihuollon tarpeet.**

Pintavedet

Maakuntakaavan yleismääräysten mukaan ”Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on edistettävä vesiensuojelua ja pyrittävä parantamaan vesien ekologista tilaa”.

Kaava-alueella sijaitsee muutama luonnontilaisen kaltainen puro. Näiden ojien säilymisen kannalta on tärkeää, että niiden vesitase säilyy mahdollisemman saman kaltaisena nykytilan kanssa. Kaava-alueella sijaitsee kaksi luontoselvityksen luo-2 -arvoluokkaan merkittyä ojaa ja ojanvarsi-alueita. Itäisten valuma-alueiden kautta tulee myös Stormossenin vanhan turvesuon hulevedet. Turvesuon hulevedet johdetaan vanhojen turvesuon viivytysaltaiden kautta. Kerran 250 vuodessa esiintyvän meritulvan alue ei ulotu asemakaavan alueelle. Alin suositeltava rakentamiskorkeus, jonka alapuolelle ei tule sijoittaa kastuessaan vaurioituvia tai vahinkoa aiheuttavia kiinteitä rakenteita tai toimintoja, on N2000 +3,00 metriä.

Pintavesien tila jaetaan seuraaviin kategorioihin: erinomainen, hyvä, tyydyttävä, välttävä ja huono. Näillä kuvataan ihmisen toiminnan vaikutusta vesistön tilaan. Joddbölen edustan vedenlaatu on välttävä, joka tarkoittaa, että ihmisen toiminnalla on ollut selkeä negatiivinen vaikutus vesistön tilaan.

Alueella on entuudestaan hulevesiverkostoa, pääosin teiden vieressä sijaitsevina avo-oina. Hulevedet johdetaan mereen. Kaavamääräyksissä on edellytetty hulevesien asianmukainen käsittely ja puhdistus ennen kuin vedet johdetaan vesistöön. **Kaava-alueen sisällä tulee huolehtia riittävästä hulevesijärjestelmien mitoituksesta sekä tulvareittien toteutuksesta hulevesitulvien muodostumisen ehkäisemiseksi.**

Luontoarvot

Suunnittelualuetta koskevan kaavamerkinnän *tuotannon ja logistiikka-toimintojen kehittämisaalue* -suunnittelumääräys tuo esiin tarpeen sovittaa toiminnot ympäristöön: ”Uusi rakentaminen ja muu maankäyttö on sopeutettava ympäristöönsä tavalla, joka turvaa ympäristö- ja luontoarvot sekä ottaa huomioon alueen kulttuurihistorialliset ja maisemalliset ominaispiirteet.”

Kaava-aineistoon sisältyy useampia luontoselvityksiä ja niiden päivityksiä. Kaava-alueen pohjoinen puoli on maakunnallisessa ekologisessa verkostossa osa laajaa, verrattain hyvin kytkeytynyttä aluetta selvityksessä [Uudenmaan ekologiset verkostot Zonation-analyysien perusteella](#) (2018). Maakunnallisen ekologisen verkoston merkitys tulee ottaa huomioon kaavan vaikutusten arvioinnissa. Uudenmaan liiton edellä mainittu selvitys vuodelta 2018 ei ole ollut mukana kaava-aineiston 2024 valmistuneessa luontotietojen koosteessa. **Uudenmaan liitto pyytää täydentämään kaava-aineistoja tältä osin.**

Kaava-alueelta on tunnistettu merkittäviä luontoarvoja. Pohjoisosasta on todettu useita liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja, joiden

perusteella on rajattu lajin elinalueen ydinalue. Talvehtiva pohjanlepakko on myös havaittu. Luontodirektiivin liitteen IV(a) mukaan tiukasti suojeltujen lajien (liito-oravat ja lepakot) lisääntymis- ja levähdyspaikat ovat lainsäädännöllä turvattuja luontokohteita (LSL 78 §) kaava-alueella. Liito-oravan elinympäristöillä on merkitystä myös luontotyyppikohteina, sillä elinympäristöjen puusto on iäkkäämpää ja monimuotoisempaa kuin ympäröivällä talousmetsäalueella.

Kaava-alueella on neljä arvoluokan 2 (erityisen tärkeät kohteet) luontotyyppiä. Oxhagenin pohjoispuolella on tervaleppäkorpi sekä sen valuma-alue ja suojavyöhykettä. Tervaleppäkorven kanssa, osana samaa luontokokonaisuutta, on varttunut kuusivaltainen tuore kangas ja varpukorpi. Kaava-alueen itäosassa sijaitsee uomaltaan osin luonnontilainen puro. Joddböle I ja II kaavaehdotuksessa vuonna 2022 mainittu vesilain mukainen noro Oxhagenissa on tuhoutunut maankäytön seurauksena. Muut kohteet kuuluvat pääsääntöisesti arvoluokkiin 3 ja 4 eli monimuotoisuutta turvaavat ja tukevat kohteet. Useilla kohteilla on myös linnustollista arvoa.

Uudenmaan liitto näkee tärkeänä, että kaavan vaikutusten arvioinnissa tuodaan esiin vaikutukset luontoarvoihin ja kaava-aineistoissa esitetään keinot välttää ja lieventää haitallisia vaikutuksia. Mikäli välttäminen eikä lieventäminen ole mahdollista, on syytä tuoda esiin millaisista syistä luontoarvojen menetykset aiheutuvat, ja mikä on näiden syiden suhde paikalliseen, maakunnalliseen ja valtakunnalliseen tasoon.

Kaavahankkeen tavoitteisiin on kirjattu ekologisen kompensaation mahdollisuuksien selvittäminen. **Uudenmaan liitto pitää tärkeänä, että luontoarvojen heikennysten kompensointiin panostetaan.**

Kulttuuriympäristö ja maisema

Kaava-alueen lähistöllä sijaitsee kaksi maakuntakaavan *kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue* -merkintää. Nämä ovat kaava-alueen länsipuolella Snappertuna – Fagervikin kulttuurimaisema sekä kaava-alueen luoteispuolelta sivuava Suuri Rantatie (RKY). Lisäksi etäämmällä kaava-alueen eteläpuolella on RKY-kohde Barösundin väylä, jonka näkyvyyttä suunnittelualueelle peittää Storramsjön saari. Snappertuna – Fagervikin kulttuurimaisema on maakunnallisesti ja rajatummalta osalta valtakunnallisesti arvokasta aluetta. Maisema-alueen maakunnallisesti merkittävää aluetta ulottuu osaksi kaava-alue.

Kulttuurihistorian ja maiseman selvitykset on laadittu vuosien 2007-2021 aikana, kaavaselostuksen listauksen (s.8) mukaan. Merenalainen arkeologinen kulttuuriympäristöselvitys on laadittu kaavaprosessin aikana, kesällä 2024.

Kaavahankkeessa on arvoitu maisemavaikutuksia mantereella, mereltä katsottuna sekä alueen sisäisesti. Vaikutusten arvioinnissa todetaan, että alueen rakentaminen ei muuta merkittävästi maisemaa alueen ulkopuolella mantereella, mikäli ympäristö säilyy puustoisena. Lisäksi todetaan, että teollisuusalueen näkyvyyttä kulttuurimaiseman alueelle pystytään vähentämään ja pehmentämään jättämällä kaava-alueen reunalla ja vierellä olevat mäet louhimatta, rakentamatta ja puustoisiksi.

Osa kaava-alueesta on osoitettu maa- ja metsätalousalueena, jolla on ympäristöarvoja (MY) ja maa- ja metsätalousalueeksi, jolla on ympäristöarvoja (MY). Näiltä osin alueet lieventävät kaava-alueen toteuttamisen haitallisia maisemavaikutuksia.

Muilta osin kaavamerkinnot ja määräykset eivät liiton tulkinnan mukaan varmista esitettyjä tavoitteita, lukuun ottamatta kaavaluonnoksen yleismääräystä: *Alueella tehtävissä toimenpiteissä ja rakentamisessa tulee kiinnittää huomiota aiheutuviin maisemavaikutuksiin ja pyrkiä haitallisten vaikutusten minimoimiseen. Alueiden rakentamattomat osat, joita ei käytetä alueen käyttötarkoitukseen, liikenteeseen, oleskeluun tai muuhun sellaiseen, on pidettävä huolitellussa kunnossa. Olemassa olevaa puustoa tulee mahdollisuuksien mukaan säilyttää. Teollisuusalueille tulee istuttaa uutta puustoa toimintojen välialueille ja logistiikka-alueiden maisemallisiin rajauksiin.*

Uudenmaan liitto pitää yleismääräystä hyvänä ja tärkeänä, mutta ei välttämättä riittävänä. **Liitto suosittaa tarkistamaan maisemallisesti merkittävien korttelialueiden, mukaan lukien reunavyöhykkeiden, rajaukset, asemakaavamerkinnot ja -määräykset vastaamaan esitettyä tavoitetta.**

Liitto toteaa myös, että pelkkä sanallinen kuvaus maisema-alueista, näkymistä ja muutosten näkyvyydestä ei mahdollista riittävällä tasolla arvioidaan kulttuuriympäristön ja maiseman rakennetta, muutosten vaikutuksia eikä negatiivisten vaikutusten maisemallisia lieventämiskeinoja. **Liitto pyytää täydentämään kaava-aineistoa maisema-analyysillä.** Maisema-analyysi riittävine havainnekuvineen on samalla tärkeä vuorovaikutuksen väline.

Ilmastovaikutukset ja hiilensidonta

Asemakaava-aineistoon sisältyy ilmastovaikutusten arviointi. Siinä on tunnistettu merkittävät ilmastovaikutukset, joihin asemakaavataso ratkaisuilla voidaan vaikuttaa. Nämä ovat esi- ja talonrakentaminen, maankäytön muutokset, liikkuminen, energiaratkaisut sekä ilmaston muutokseen sopeutuminen ja varautuminen.

Arviointi on tehty asiamukaisesti tuoden esille keskeiset vaikutukset, niiden lieventämiskeinot sekä vaikutusten huomioiminen kaavaratkaisussa. Arvioinnin keskeinen tulos on, että kaavan ilmastovaikutukset ovat pääosin negatiiviset, koska kaavan sallima rakentaminen ja rakennusmateriaalien tuotanto aiheuttaa huomattavia ilmastopäästöjä. Kaavan mahdollisuudet vaikuttaa rakennusmateriaalien valintaan ovat melko pienet johtuen teollisuusrakentamisen vaatimista rakenteista. Toisaalta kaavan tavoitteena on mahdollistaa mm. toimintaedellytykset vihreän teräksen tuotantolaitokselle, jossa terästä voidaan valmistaa arviolta 90 % keskimääräistä tuotantoa pienemmillä hiilidioksidipäästöillä. **Uudenmaan liitto katsoo, että rakentamisesta aiheutuvista negatiivisista ilmastovaikutuksesta huolimatta hankkeella voidaan katsoa olevan maakunnallisella tasolla myönteisiä ilmastovaikutuksia.**

Merkittävimmät ilmastovaikutusten lieventämiskeinot koskevat maamassojen käsittelyä, energiantuotantoa sekä liikennettä ja liikkumista. **Uudenmaan liitto pitää hyvänä, että asemakaavaratkaisu mahdollistaa maamassojen käsittelyn sekä uusiutuvan energiantuotannon lisäämisen alueella.**

Asemakaavassa on osoitettu varaus teollisuusraideyhteydelle, mutta sen toteutuminen on epävarmaa. **Liikkumisen ilmastovaikutusten hillitsemiseksi on lisäksi välttämätöntä edistää kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen käyttöä.**

Kaavaselostuksessa on todettu hieman harhaanjohtavasti, että ilmastovaikutusten arvioinnissa tehtyjen laskelmien mukaan päästömäärät olisivat henkilöliikenteen osalta 17,5–767,5 tCO₂e/vuosi ja raskaan liikenteen osalta 5 750–7 000 tCO₂e/vuosi. Lukemat eivät kuvaa liikenteen kokonaispäästöjen vaihteluväliä vaan henkilöliikenteen osalta eri käyttövoimien (benssiini, diesel, sähkö) tuottamia laskennallisia päästöjä ja raskaan liikenteen osalta eri kuljetusetäisyyksien aikaansaamia päästöjä. **Selostusta on päästöjen osalta hyvä täsmentää.**

Kaavalla mahdollistetaan positiivisia ilmastovaikutuksia puustoa säilyttävillä ja lisäävillä määräyksillä. Ilmastovaikutusten arvioinnissa tuodaan lieventämiskeinona esille myös viherelementtien lisääminen esimerkiksi rakennusten katoille. Tämä ei kuitenkaan näy asemakaavaratkaisussa. **Uudenmaan liitto kannustaa tarkentamaan kaavaratkaisua näiltä osin.**

Vaikutusten arviointi

Kaavan vaikutusten arvioinnissa todetaan, että teollisuusalueen laajentuminen lisää alueen toiminnasta aiheutuvaa liikennettä, melua ja sillä on vaikutusta Inkoon kunnan yhdyskuntarakenteeseen lisääntyvien työpaikkojen ja sitä kautta asuntotarpeen osalta. **Uudenmaan liitto pitää hyvänä, että vaikutusten arvioinnissa tunnistetaan välillisiä vaikutuksia ja kannustetaan edistämään esimerkiksi asuntotarpeen edellyttämiä toimia, myös naapurikuntien kanssa.**

Kattavasti laaditun aluetalousvaikutusten arviointiselvityksen mukaan tuotantolaitos saa aikaan mittavia taloudellisia vaikutuksia niin kansallisesti, alueellisesti kuin paikallisestikin.

Selvityksen mukaan muualla Suomessa toteutetut suuret investointihankkeet ovat osoittaneet, että hankkeet ovat saaneet aikaan positiivisen talouden kierteen ja vetävät mukanaan myös muita toimijoita eteenpäin. Samalla kunnat hyötyvät mm. kasvaneista verotuloista. Positiivisten vaikutusten tavoittaminen edellyttää kuitenkin panostuksia kunnilta ja muilta alueellisilta toimijoilta. Myöskään pehmeitä arvoja tai alueen viihtyvyyttä ei sovi selvityksen johtopäätösten mukaan unohtaa. **Uudenmaan liitto näkee yhteistyön eri toimijoiden kesken ja eri tasoilla tärkeäksi sekä kaavatyoässä että muussa hankekehityksessä.**

Vaikutusten arvioinnissa on kaavaselostuksessa keskitytty ensisijaisesti kaava-alueen sisäisiin vaikutuksiin. Kuitenkin vaikutuksia on arvioitava siinä laajuudessa, kuin kaavan voidaan arvioida vaikutuksia olennaisesti aiheuttavan. **Uudenmaan liitto suosittaakin esittämään kaavaselostuksessa karttakuvalla kaavan vaikutusalueen** (vaikutusalueet teemoittain) ja selostamaan vaikutukset tällä vaikutusalueella. Esimerkkinä tästä asemakaavaluonnoksen selostuksen kohdassa 9.2. ”Kaavaratkaisun mukainen maankäyttö sijoittuu riittävän etäälle nykyisestä ja suunnitellusta asutuksesta, jolloin kaavaratkaisulla mahdollistettujen toimintojen ei arvioida muodostavan merkittäviä vaikutuksia olemassa olevaan tai suunniteltuun asumiseen tai loma-asumiseen. Kaavaratkaisu sijoittuu jo rakennetulle teolliselle alueelle.” Esitettyssä muodossa **arvio ei**

mahdollista sen tunnistamista, millä aluerajauksella vaikutuksia on arvioitu.

Asemakaavatyössä on suositeltavaa huomioida kaava-alueen hankkeisiin liittyvät YVA-menettelyt. Uudenmaan liitto pitää kannatettavana hyödyntää YVA-menettelyissä laadittavat selvitykset täysmääräisesti.

Vuorovaikutus ja osallisuus

On hyvä, että hankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa tunnistetaan kattavan vuorovaikutuksen merkitys ja sen mahdollisuudet tuottaa kaavatyöhön tarpeellista tietoa parhaiden suunnitteluratkaisujen löytämiseksi. Jää kuitenkin epäselväksi, kuinka laaja osallistumismahdollisuus osallisilla on ollut jo vuodesta 2023 lähtien (OAS s. 15 taulukko). Liitto pitää hyvänä, että kaava-aineiston nähtävilläolon aikana on järjestetty kaksi yleisötilaisuutta (kesä- ja elokuu 2024), ja huomioitu siten myös alueen kesäasukkaat.

Vihreän siirtymän kaavahankkeilla on keskeinen asema Uudenmaan elinvoimaisuuden ja kilpailukyvyyn sekä ilmastotavoitteiden edistämässä, kansainvälisestäkin. Tästä huolimatta paikallisia ja alueellisia huolia ja epävarmuustekijöitä on tärkeä tunnistaa. **Uudenmaan liitto katsoo, että eri intressiryhmät voivat tuoda prosessiin tärkeää tietoa. Liiton näkemyksen mukaan eri toimijoiden, mukaan luettuna eri viranomaisten, yhteistyö on avainasemassa**, kun etsitään ja tunnistetaan keinoja saavuttaa kokonaisvaltaisesti toimivia ratkaisuja. Tämä edellyttää sekä huolellista ja kattavaa vuorovaikutusta että selkeitä asiakirjoja ja riittäviä tausta-aineistoja, joita myös tässä lausunnossa on painotettu. Uudenmaan liitto on myös mielellään mukana tukemassa vuorovaikutusprosesseja kunnassa tähän merkittävään hankkeeseen liittyen.

Yhteenveto

Joddböle V asemakaavamuutos on maakunnallisesti ja jopa valtakunnallisesti merkittävä. Hanke edistää lähtökohtaisesti maakuntakaavan toteutumista, kuitenkin edellyttäen, että kaavaratkaisu huomioi riittävällä tasolla maakuntakaavan keskeiset kaavamääräykset ja siten vaatimukset keskeisten tavoitteiden ja arvojen yhteensovittamisesta.

OAS- ja kaavaselostusasiakirjoissa on listattu kattavasti tavoitteet koko Uudenmaan kannalta keskeiselle kaavahankkeelle. Luonnosvaiheen kaavaratkaisu ei vielä kaikilta osin ota kantaa lueteltuihin tavoitteisiin, mihin tässä lausunnossakin on kiinnitetty huomiota. Maakunnallisesta ja valtakunnallisesta näkökulmasta erityisesti vihreän siirtymän hankkeiden pidemmän aikavälin potentiaali on suositeltavaa huomioida kattavasti jo tässä kaavahankkeessa.

Kaavahanke sisältää laajan määrän selvityksiä. Kaavaselostus ei kuitenkaan kuvaile selvitysten johtopäätöksiä ja vaikutusten arviointia riittävän selkeästi, etenkin koska karttatarkastelut puuttuvat. Tältä osin liitto pyytääkin täydentämään kaava-aineistoa.

Liitto näkee vaikutusten arvioinnin laaja-alaisuuden tärkeänä. Lausunnossa pyydetään täydentämään kaava-aineistoa vaikutusalueiden karttaesityksin sekä maisema-analyysillä. Aineiston täydennys ja niiden mahdollistamat johtopäätökset edesauttavat kaavallisten ratkaisujen vaikutusten tunnistamista sekä eri toimijoiden välistä vuorovaikutusta.

Uudenmaan liitto näkee Joddböle V -kaavahankkeen erittäin merkittävänä ja kannustaa kaavatyössä eri viranomaisten ennakoivaan ja rakentavaan yhteistyöhön, jolloin kaavatyön tavoitteet voidaan yhteistyössä paremmin saavuttaa.

Esittelijän päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää antaa edellä esitetyn ehdotuksen mukaisen lausunnon.

Esittelijä:

maakuntajohtaja Tuija Telén

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Mari Siivola
Asiantuntijat Ilona Mansikka, Eija Hasu

Täytäntöönpano:

Inkoon kunta

Liitteet

Liite 3 Lausunnon_liite1_Joddböle_V_luonnos

Maakuntahallitus

23.09.2024

129

Lausunto Espoon yleiskaavasta 2060, luonnos

Maakuntahallitus 23.09.2024

430/06.02.00/2022

Tiivistelmä

Yleiskaavalla tavoitellaan Espoon tasapainoista kasvua ja kehitystä vuoteen 2060. Kaavaratkaisulla kytketään Espoon viisi kaupunkikeskusta raideyhteyksillä toisiinsa vahvaksi verkostokaupungiksi pyrkien samalla säilyttämään laajat yhtenäiset viheralueet ja näiden väliset viherkäytävät. Uudenmaan liitto pitää kaavan tavoitteita ja yhdyskuntarakenteen kehittämisen periaatteita maakuntakaavan tavoitteiden mukaisina. Kaavaluonnokseen sisältyy kuitenkin ratkaisuja, jotka poikkeavat voimassa olevasta maakuntakaavasta tai jotka voivat vaarantaa maakuntakaavan tavoitteiden toteutumisen. Uudenmaan liitto korostaa, että siltä osin kuin yleiskaava poikkeaa maakuntakaavasta tai sillä on seudullisia vaikutuksia, tulee kaavan perustua riittäviin maakunnallisen tason selvityksiin ja vaikutusten arviointeihin. Maakuntahallitukselle esitetään, että se päättää antaa ehdotuksen mukaisen lausunnon.

Asian vireilletulo

Espoon kaupunki pyytää lausuntoa Espoon yleiskaava 2060 luonnoksesta 3.9.2024 mennessä. Lausuntopyyntö on saapunut 30.5.2024. Uudenmaan liitto on saanut lausunnonle lisäaikaa 25.9.2024 asti.

Nähtävillä oleva aineisto on esillä osoitteessa:

<https://espoo.fi/yleiskaava2060>

Asian tausta

Kaavan tavoitteet ja vaiheet

Espooseen laaditaan koko kaupungin kattava yleiskaava, joka tähtää vuoteen 2060. Kaava on tullut vireille 7.9.2022 ja sen tavoitteet hyväksyttiin 13.3.2023. Käynnissä on kaavan valmisteluvaihe.

Yleiskaavalla tavoitellaan Espoon tasapainoista kehitystä säilyttäen kaupungin pientalovaltaiset ja vehreät ominaispiirteet sekä varautuen kasvuun ja tiivistymiseen kestävästi viihtyisänä, luonnonläheisenä ja ilmasto- ja ilmastoviisaana verkostokaupunkina.

Kaavatilanne

Espoossa on voimassa useita yleis- ja osayleiskaavoja. Yleiskaava 2060 laaditaan koko kaupungin alueelle ja sen laadinnassa otetaan huomioon voimaan jäävien, ajantasaisen osayleiskaavojen maankäyttö osana kokonaisuutta. Yleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena ja se korvaa voimassa olevat yleiskaavat ja osayleiskaavat lukuun ottamatta seuraavia voimaan jääviä osayleiskaavoja: Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaava, Blominmäki, Kera, Finnoo, Kaitaa-livisniemi, Kiviruukki ja Skataholmen-

Svartholmen-Braskarna. Uusi yleiskaava ei korvaa myöskään Saariston ja Stora Bodö - Lilla Bodö osayleiskaavoja, mikäli ne tulevat voimaan ennen sitä. Niillä alueilla, joilla Espoon yleiskaava 2060 ei ole oikeusvaikutteinen, se toimii ohjeellisena ja selvitysluonteisena suunnitelmana.

Maakuntakaava

Maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa (MRL 32§).

Suunnittelualuetta koskee Helsingin seudun vaihemaakuntakaava, joka on osa Uusimaa-kaava 2050 -kokonaisuutta. Uusimaa-kaavan kokonaisuuteen kuuluvat kolme vaihemaakuntakaavaa ovat saaneet lainvoiman 13.3.2023 korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä. Kaavakokonaisuus korvaa aiemmin voimassa olleet maakuntakaavat, lukuun ottamatta Östersundomin alueen maakuntakaavaa ja 4. vaihemaakuntakaavan tuulivoimaratkaisua. Kun vallitsevaa kaavatilannetta tulkitaan, on kaikki voimassa olevat maakuntakaavat ja maakuntakaavamerkinnot huomioitava samanaikaisesti.

Yleisten suunnittelumääräysten lisäksi yleiskaava-alueeseen kohdistuvat muun muassa seuraavat maakuntakaavamerkinnot määräyksineen

- Keskustatoimintojen alue
- Taajamatoimintojen kehittämisvyöhyke
- Uusi raideliikenteeseen tukeutuva taajamatoimintojen kehittämisvyöhyke
- Pääkaupunkiseudun ydinvyöhyke
- Valtakunnallisesti / Maakunnallisesti / Seudullisesti merkittävä tie
- Päärata
- Metro
- Raskaan raideliikenteen varikko
- Joukkoliikenteen vaihtopaikka
- Liityntäpysäköintialue
- Helsinki-Vantaan lentoaseman lentokonemelualue
- Virkistysalue / Virkistyskäytön kohdealue
- Viheryhteystarve
- Suojelualue
- Natura 2000 -alue
- Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue
- Pohjavesialue
- Voimajohto
- Maakaasun runkoputki
- Kiertotalouden ja jätehuollon alue
- Tuotannon ja logistiikkatoimintojen kehittämisalue
- Yhdyskuntateknisen huollon alue
- Jätevesitunneli

Uudenmaan liitto on käynnistänyt uuden vaihemaakuntakaavan valmistelun erityisesti vihreän siirtymän teemoista. Näillä näkymin esimerkiksi taajamat ja seudullinen liikennejärjestelmä eivät ole mukana kaavan teemoissa. Tulevan maakuntakaavan tavoitteet ja teemat tarkentuvat kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa.

Uudenmaan liiton aiemmat lausunnot

Uudenmaan liitto on antanut 29.1.2024 lausunnon voimassa olevan maakuntakaavan ja sen täydentämisen yhteensovittamisesta Espoon yleiskaavatyön kanssa. Lausunnonaan Uudenmaan liitto toi esille

että Espoon yleiskaavaa ja uutta vaihemaakuntakaavaa on mahdollista ja tarkoituksenmukaista laatia rinnakkain. Ohjausvaikutus määräytyy kullakin hetkellä voimassa olevan kaavatilanteen mukaisesti. Vireillä olevaa maakuntakaavaa selvityksineen voidaan kuntakaavoituksessa hyödyntää selvitysaineistona, mikäli asiaa on maakuntakaavatyössä tarkoituksenmukaisella tavalla selvitetty.

Ehdotus lausunnoksi

Espoon yleiskaavassa osoitetaan maankäytön kehittämisen periaatteet ja painopistealueet vuoteen 2060 siten, että Espoon ennakoitu kasvu olisi kestävä ja tasapainoista kaupungin eri osissa. Kaavaratkaisussa käsitellään maankäytön ja liikkumisen teemat kokonaisvaltaisesti eri näkökulmia yhteen sovittaen.

Uudenmaan liitto pitää yleiskaavatyötä tarpeellisena, jotta Espoo pystyy maankäytön suunnittelussaan varautumaan ennakoituun kasvuun. Yleiskaavatyö mahdollistaa myös voimassa olevien yleis- ja osayleiskaavojen yhteensovittamisen.

Kaavaselostuksessa tuodaan esille maakuntakaavan keskeiset ratkaisut Espoon alueella, mutta niiden suhdetta yleiskaavaan ei tarkemmin avata. Uudenmaan liitto edellyttää, että kaavaselostusta täydennetään kuvauksella siitä miten yleiskaavaratkaisu edistää maakuntakaavan toteuttamista.

Voimassa olevan maakuntakaavan tavoitevuosi on 2050 kun se Espoon yleiskaavassa ulottuu 10 vuotta pidemmälle. **Yleiskaavan tavoitteet ovat yhdenmukaiset Uusimaa-ohjelman ja maakuntakaavan tavoitteiden kanssa.**

Esitystapa

Espoon yleiskaavaluonnoksessa havainnollistetaan koko Espoon maankäytön tavoitetilanne vuonna 2060. Tämä tarkoittaa, että yleiskaavassa oikeusvaikutteiseksi suunniteltavien alueiden lisäksi kaavakartalla on esitetty jo voimaan tulleiden ja ajantasaisten yleis- ja osayleiskaavojen alueet. Nämä alueet ovat yleiskaavaluonnoksessa oikeusvaikutuksettomia, joten niille esitetyt kaavamerkinnot ovat luonteeltaan ohjeellisia tai selvitysluonteisia. Näiden alueiden maankäyttö noudattelee voimaan jäävien yleiskaavojen sisältöä, mutta kaavamerkinnot on yhdenmukaistettu ja yleispiirteistetty vastaamaan yleiskaava 2060 esitystapaa. Myös kaavaselostuksessa, teemakartoilla ja selvityksissä käsitellään yleiskaavan suunnitteluteemat koko Espoon alueella. Ratkaisu nivoo yhteen koko kaupungin suunnitellut kehityslinjat, mutta tekee kaavan vaikutusten arvioinnista haasteellista ja näyttäytyy eri kaavojen oikeusvaikutusten kannalta sekavana.

Uudenmaan liitto kiinnittää huomiota kaavassa osoitettuihin merkintöihin, joiden tulkinta voi aiheuttaa epäselvyyttä. Yleiskaavaluonnoksessa on esimerkiksi uusia suojelualueita (S) osoitettu voimassa olevan Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaava-alueelle, vaikka niitä ei ole osoitettu kyseisessä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa. Vastaavasti Viiskorpeen on yleiskaavaluonnoksessa osoitettu virkistysaluetta voimassa olevan yleiskaava-alueen asuntovaltaisille alueille A1 ja A2 ja Myntinmäen asemansuon itäpuolelle asumisen aluetta A, joka voimassa olevassa yleiskaavassa on virkistysaluetta. Yleiskaavaluonnoksen ekologisen

runkoyhteyden verkoston kehittämiskohta -merkintöjä sijoittuu myös yleiskaavaluonnoksen ulkopuolelle. Tarkempaan suunnitteluun nämä merkinnät tulevat siis ohjeellisina huomioitaviksi, mutta ne eivät kuitenkaan oikeudellisesti sido tarkempia ratkaisuja.

Uudenmaan liitto esittää, että kaava-aineistoa täydennetään asian selventämiseksi yleiskaavojen yhdistelmällä, joka sisältää voimassa olevat oikeusvaikutteiset yleiskaavamerkinnät sekä nyt laadittavana olevan yleiskaavan oikeusvaikutteiset merkinnät.

Mitoitus

Espoon yleiskaavassa luodaan edellytykset vähintään 500 000 asukkaan ja 210 000 työpaikan sijoittumiselle. Ennakoidusta kasvusta noin 80 000 uutta asukasta sijoittuu viime vuosina hyväksytyjen ja oikeusvaikutteisina säilyvien yleiskaavojen ja osayleiskaavojen alueille. Espoon yleiskaavaluonnos mahdollistaa lisäksi noin 70 000 uutta asukasta ja nykyinen käyttämätön asemakaavavaranto noin 40 000 uutta asukasta. Uudenmaan liitto on julkaissut vuonna 2021 selvityksen Uudenmaan väestön ja työpaikkojen kasvun vaihtoehdoista. Selvityksessä Espooseen ennakoitaan maksimivaihtoehdossa 471 000 asukasta ja 180 000 työpaikkaa vuoteen 2060 mennessä.

Uudenmaan liitto pitää yleiskaavojen kokonaismitoitusta kunnianhimoisena, mutta perusteltuna ottaen huomioon myös kaavallisen joustavuuden tarve. Uudenmaan liitto tuo myös esille, että Uudenmaan väestö- ja työpaikkaprojektiot tullaan päivittämään vuoden 2024 loppuun mennessä. Projektiot tuotetaan vaihtoehtoisilla aluetalouden skenaarioilla kunnittain vuoteen 2060 asti.

Yhdyskuntarakenne

Yleiskaavaluonnoksessa yhdyskuntarakenteen kehittämisen painopiste kohdistuu Espoon kaupunkikeskustoja yhteenkytkävien raideyhteyksien ja asemanseutujen lähelle. Uusien poikittaisten joukkoliikennekäytävien (Kivenlahti-Kauklahti, Jorvi-Matinkylä, Matinkylä-Leppävaara) arvioidaan vastaanottavan noin puolet Espoon kokonaiskasvusta vuoteen 2060 mennessä. Merkittävimpiä uusia asumisen alueita on osoitettu Länsiradan asemanseudulle Myntinmäkeen, uusien raideyhteyksien asemanseduille sekä Suurpeltoon, Niittykumpuun ja Otaniemeen. **Uudenmaan liitto pitää tärkeänä, että kaavaratkaisussa varmistetaan joukkoliikenteen hankkeiden toteutuminen etupainotteisesti uusille ja voimakkaasti kehittyville asumisen alueille.**

Voimassa oleva maakuntakaava mahdollistaa Espoon kasvun ohjaamisen kestävästi nykyiseen yhdyskuntarakenteeseen. Oikeusvaikutteiseksi tarkoitettu osa Espoon yleiskaavasta on maakuntakaavassa suurelta osin osoitettu taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeenä. Merkintää koskevan suunnittelumääräyksen mukaan vyöhykkeellä *yhdyskuntarakennetta tulee tehostaa nykyiseen rakenteeseen, erityisesti keskuksiin ja asemanseluihin tukeutuen ja joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiä parantaen. Vyöhykettä tulee kehittää tiiviinä ja monipuolisena asumisen, työpaikkojen, palveluiden ja viherrakenteen kokonaisuutena ympäristön erityiset arvot huomioon ottaen. Helsingin seudulla vyöhykettä tulee kehittää rakenteeltaan verkostomaisena joukkoliikennekaupunkina.*

Maakuntakaavassa pääkaupunkiseudun ydinvyöhykettä on osoitettu Espoon viiden kaupunkikeskuksen ympärille, raskaan raideliikenteen vyöhykkeille sekä Kehä II vyöhykkeelle. Merkintää koskevan suunnittelumääräyksen mukaan *vyöhykettä on suunniteltava*

joukkoliikenteeseen, kävelyyn ja pyöräilyyn tukeutuvana muuta taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä tehokkaammin rakennettavana alueena.

Uudet Länsiradan asemanseudut Hista ja Myntinmäki ovat maakuntakaavassa osoitettu uuden raideliikenteeseen tukeutuvan taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen merkinnällä. Vyöhykettä koskee taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen suunnittelumääräys muutoin kuin kaupan osalta. Lisäksi merkintää koskevan suunnittelumääräyksen mukaan vyöhykkeen maankäyttö sekä uuden tai olevan raideliikenneyhteyden ja uuden aseman suunnittelu tulee kytkeä toisiinsa. Vyöhykkeelle ei tule suunnitella sellaista alueidenkäyttöä, joka estää tai merkittävästi haittaa alueen tulevaa kehittämistä tiiviiksi, monipuolisia toimintoja ja palveluita mahdollistavaksi, raideliikenteeseen tukeutuvaksi taajama-alueeksi. Vyöhykkeellä tulee kiinnittää erityistä huomiota kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiin. Vyöhykkeen toteuttaminen voi alkaa jo ennen, kuin alueella on asema. Poikkeuksena ovat Histan ja Lempolan alueet, joiden toteuttaminen tulee kytkeä uuden raideliikenneyhteyden ja aseman sitovaan toteuttamispäätökseen. Vyöhykkeen toteuttamisen aikana ennen aseman rakentamista on huolehdittava riittävän palvelutason joukkoliikenteen järjestämisestä alueelle. Vyöhykkeen tarkempi sijainti ja laajuus on määriteltävä yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.

Yleiskaavaluonnoksessa esitetty yhdyskuntarakenteen kehittäminen keskuksiin ja kestäväan liikennejärjestelmään tukeutuen on maakuntakaavan tavoitteiden mukaista. Uudenmaan liitto näkee, että kasvun ohjaaminen olemassa olevan yhdyskuntarakenteen sisään ja joukkoliikenteeseen tukeutuen on välttämätöntä, jotta suunnitellut investoinnit joukkoliikennejärjestelmään saadaan yhteiskuntataloudellisesti kannattavaksi.

Uudet pikaraitiotie ja/tai metrolinjat edellyttävät huomattavaa väestön ja työpaikkamäärän kasvua erityisesti raideliikenteen pysäkkien ja asemien läheisyydessä. **Yleiskaavan jatkosuunnittelussa tulee varmistua, että uusilla raideliikennevyöhykkeillä on edellytykset maankäytön riittävälle tehostamiselle ympäristön reunaehdot huomioiden. Uudenmaan liitto pitää tarpeellisena, että joukkoliikenteen poikittaisyhteyden tukeutuvien alueiden maankäytön kehittäminen kytketään raideyhteyden tarkempaan suunnitteluun.**

Uudenmaan liitto kiinnittää huomiota pientalovaltaisten alueiden suureen pinta-alaan. Kaavaselostuksen mukaan yli 60 % kaikkien asumisen alueiden pinta-alasta Espoossa on osoitettu pientaloalueina AP, mutta niiden osuus väestönkasvusta on vain 15 %. Maankäytön tehostaminen olemassa olevilla pientaloalueilla voi paikoin olla perusteltua. Sen sijaan uusien tai merkittävästi laajentuvien pientaloalueiden kasvu aiheuttaa yhdyskuntarakenteen hajautumista sekä henkilöautoilun ja liikkumistarpeen lisääntymistä. Uudet ja laajenevat pientaloalueet Histan, Myntinmäen ja Mankin alueella sijoittuvat metsäisille alueille, mikä vähentää hiilinieluja ja -varastoja ja heikentää ekologisten yhteyksien toimivuutta. **Näiden uusien ja laajenevien pientaloalueiden tarve sekä vaikutukset maakuntakaavan ja yleiskaavan tavoitteiden toteutumiselle tulee arvioida ja perustella kaavaselostuksessa.**

Kaavan yleismääräyksen mukaan yleiskaavaa toteuttavassa asemakaavoituksessa pientalokaavoitusta priorisoidaan niin, että pientalorakentamisen osuus kasvaa merkittävästi. Uudenmaan liitto edellyttää perusteluja määräyksen tarkoituksenmukaisuudelle, minkä

lisäksi sen vaikutukset yleiskaavan ja maakuntakaavan tavoitteiden toteutumiselle tulee arvioida. Jatkosuunnittelussa määräyksen ohjausvaikutusta tulee täsmentää kuvaamalla, mitä yleiskaavan alueita se koskee ja millaista osuutta tavoitellaan.

Histaan suunnitellaan Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavan ja ratasuunnitelmien mukainen asemanseutu noin 15 000 uudelle asukkaalle. Yleiskaavaluonnoksessa Histan lähialueelle osoitetaan useita laajoja pientalovaltaisia alueita, joista kaavaselostuksen mukaan osa voidaan toteuttaa jo ennen Länsiradan liikennöintiä bussiliikenteeseen tukeutuen. Maakuntakaavan yleisten suunnittelumääräysten mukaan *maakuntakaavan keskusten, palvelukeskittymien ja taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeiden ulkopuolella tapahtuvan asuin- ja työpaikkarakentamisen tulee ensisijaisesti sijoittua olemassa olevan yhdyskuntarakenteen yhteyteen. Rakentamisen ohjauksessa tulee huomioida olemassa olevan infrastruktuurin mahdollisimman tehokas hyödyntäminen, palveluiden saavutettavuus ja kestävä liikunnan edellytykset. Uudenmaan liitto toteaa, että Histan alueella pientaloalueiden laajuutta, toteuttamisen ajoittamista ja soveltuvuutta suhteessa maakuntakaavaan tulee vielä tarkastella yleiskaavan jatkosuunnittelussa.*

Yleiskaavaluonnoksessa Myntinmäkeen suunnitellaan uusi asemanseutu noin 10 000 uudelle asukkaalle. Kaavassa on osoitettu raideliikenteen aseman ympärille C3, AK ja A -aluevaraukset, joiden toteuttaminen on sidottu määräyksellä aseman toteuttamiseen. Lisäksi alueelle on osoitettu pientalovaltaisia alueita A, AP ja AT, joiden toteuttamista ei ole sidottu aseman toteuttamiseen. Kaavaselostuksen mukaan uusia pientalovaltaisia asuinalueita osoitetaan asemanseudun ympäristöön siten, että kaupunkirakenne kytkeytyy Espoon muihin asuinalueisiin.

Uudenmaan liitto pitää tärkeänä, että Myntinmäen suunnittelussa varmistetaan maankäytön riittävä tehokkuus, jotta alue voi kehittyä maakuntakaavassa tarkoitetulla tavalla tiiviiksi, monipuolisia toimintoja ja palveluita mahdollistavaksi, raideliikenteeseen tukeutuvaksi taajama-alueeksi. Jatkosuunnittelussa tulee vielä tarkastella miten varmistetaan Myntinmäen pientalovaltaisten alueiden kytkeytyminen Myntinmäen asemanseudulle ja muihin lähialueen keskuksiin. Uudenmaan liiton näkemyksen mukaan Myntinmäen toteuttamista koskeva ajoitusmääräys tulee ulottaa myös aseman itäpuolen A-alueelle. Lisäksi pohjoisosan A- ja AP-alueiden laajuus, kestävä liikunnan yhteydet sekä soveltuvuus maakuntakaavassa osoitettuun uuteen raideliikenteeseen tukeutuvaan taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeeseen tulee arvioida ja kuvata jatkosuunnittelussa. Myntinmäen asemanseudulle osoitetuilla asumisen alueilla on vaikutuksia Forsbackan luontoselvityksessä (Keiron 2023) tunnistettuihin luontoarvoihin ja maakunnalliseen ekologiseen yhteyteen, mikä tulee ottaa huomioon maankäyttöpotentiaalin riittävyttä arvioitaessa.

Joukkoliikenne

Yleiskaavassa esitetään koko Espoon laajuisen joukkoliikennejärjestelmän päälinjat tavoitevuonna 2060. Kaavaratkaisun pohjaksi on tarkasteltu erilaisia maankäytön ratkaisuihin tiiviisti kytkeytyviä joukkoliikennevaihtoehtoja osana luonnosvaiheen liikenneselvitystä. Tavoitteena on, että uusi rakentaminen painottuu raiteiden ja merkittävimpien joukkoliikennereittien varrelle ja poikittaiset joukkoliikennedyhteydet paranevat.

Yleiskaavassa on esitetty uusia joukkoliikenteen runkoyhteyksiä, joiden toteuttamistapaa, linjausta sekä asemien tai pysäkkien sijaintia tarkennetaan ehdotusvaiheessa. Kaavaselostuksen mukaan raideyhteyttä Matinkylä-Leppävaara välillä tutkitaan ensisijaisesti pikaraitiotienä, Kivenlahti-Kauklahti välillä tutkitaan ensisijaisesti metrona ja Jorvi-Espoon keskus-Matinkylä välillä tutkitaan ensisijaisesti metrona tai pikaraitiotienä.

Maakuntakaavassa on osoitettu yleiskaava-alueelle päätätänä ESA-rata (Länsirata) ja Rantarata. Lisäksi on osoitettu metrolinja Helsingin suunnasta Kivenlahteen. Maakuntakaavassa ei osoiteta pikaraitiotieitä, raideliikenteen asemia tai pysäkkejä.

Yleiskaavaluonnoksessa esitetty raideliikenteen ratkaisu poikkeaa maakuntakaavasta siltä osin kuin uuden yhteyden toteuttamistapa perustuu metron, koska maakuntakaavassa ei ole osoitettu nykyisen metroyhteyden jatkamista Kivenlahden ja Kauklahten välillä eikä Matinkylän ja Espoon keskuksen/Jorvin välillä. Uudenmaan liitto tuo esille, että maakuntakaavan ohjausvaikutus kuntakaavoitukseen pitää sisällään joustoa ja mahdollistaa tietyin edellytyksin maakuntakaavasta poikkeamisen. Hyväksyttävän poikkeamisen edellytyksenä on kuitenkin, että ratkaisu ei ole ristiriidassa maakuntakaavan tavoitteiden kanssa ja että maakuntakaavan tavoitteet turvataan samassa kaavassa, jossa maakuntakaavan ratkaisusta poiketaan. Lisäksi tulee varmistua, ettei poikkeamisella vaikeuteta maakuntakaavan muuta toteuttamista.

Uudenmaan liiton näkemyksen mukaan uusien metroyhteyksien tarkoituksenmukaisuutta Espoon kasvun kestäväälle ohjaamiselle sekä maankäytön ja joukkoliikenteen kehittämiseksi ei voida sulkea pois. Mahdolliset uudet metrolinjat asemanseutuineen edellyttävät kuitenkin hyvin voimakasta tiivistämistä jo olemassa olevilla asuinalueilla. Lisäksi Matinkylä-Espoon keskus välillä Keskuspuisto asettaa erityisiä reunaehtoja riittävän tehokkaan maankäytön kehittämiseksi.

Uudenmaan liitto korostaa, että mahdollinen metroverkoston laajentaminen ei ole vain yhden kunnan kysymys, vaan sillä olisi vaikutuksia myös maakunnalliseen liikennejärjestelmään. Yleiskaavaluonnoksen liikenneselvitys jäsentää ja hahmottaa maankäytön ja liikennejärjestelmän vuorovaikutusta Espoon alueella, mutta maakuntakaavatasoiset selvitykset puuttuvat koskien metron laajentamista. Uudenmaan liitto huomauttaa, etteivät metroverkoston laajentamisen selvitystarpeet liity vain maankäytön ja liikennejärjestelmän vuorovaikutukseen, vaan niihin liittyy myös muita toteutettavuuteen liittyviä selvitystarpeita. Maakuntakaavassa on osoitettu raskaan raideliikenteen varikkomerkinällä metron varikot Myllypurossa sekä Espoon Sammalvuoressa. **Yleiskaavaluonnoksen aineistossa ei ole esitetty yleiskaavan raideliikennetarkaisun vaikutuksia metron varikoihin tai maakunnalliseen liikennejärjestelmään.** Yleiskaavaratkaisun perustuessa metron laajentamiseen yleiskaava-aineistoa tulee täydentää myös metron varikon lisäselvityksin.

Kaavaselostusta tulee täydentää kaavan suhteella voimassa olevaan maakuntakaavaan ja maakuntakaavaratkaisun mukaisuuteen sekä perusteluilla maakuntakaavasta poikkeamiseen yleiskaavatasoisten selvitysten lisäksi maakuntakaavatasoisilla selvityksillä. Lisäksi kaava-aineistoa tulee täydentää kaavataloudellisilla selvityksillä sekä selvityksillä metron ja/tai pikaraitiotieiden maankäytön tehostamisen mahdollisuuksista ja riskeistä.

Raskaan raideliikenteen varikko

Yleiskaavaluonnoksessa on osoitettu Espoon kaupunkiradan edellyttämää lähijunavarikkoa varten selvitystarvemerkintä Näkinmetsään (kalliovarikko) ja Mankkiin. Maakuntakaavassa on osoitettu raskaan raideliikenteen varikko Espoon ja Kirkkonummen rajalle (Luoma/Mankki) perustuen Väyläviraston selvitykseen. Lisäksi maakuntakaavan taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen määräys mahdollistaa myös joukkoliikenteen varikkoalueen sijoittamisen. Vyöhykkeen suunnittelumääräyksen mukaan *vyöhykkeen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon ja turvattava raide- ja joukkoliikenteen kehittämisen vaatimat riittävät varikkoalueet. Suunniteltaessa muuta maankäyttöä olemassa olevien varikoiden alueille on varmistettava, että korvaava varikkokapasiteetti on toteutettu ennen olemassa olevan varikon toiminnan päättymistä.*

Uudenmaan liitto huomauttaa, että Näkinmetsään sijoittuvan varikon toteuttamisedellytyksiä ei ole tarkemmin selvitetty. Lisäksi se on kalliovarikkona maanpäällistä ratkaisua selvästi kalliimpi toteuttaa. Varikolle soveltuvan alueen osoittaminen tulee perustua riittäviin ja ajantasaisiin selvityksiin ottaen huomioon mm. liikenteelliset, tekniset ja taloudelliset reunaehdot. Maakuntakaavasta poikkeava vaihtoehtoinen sijainti tulee selvittää yhdenmukaisin vertailutiedoin, sekä kattavin maakunnallisin selvityksin ja vaikutusten arvioinnein, huomioiden myös käytönaikaiset vaikutukset ja kustannukset.

Yleiskaavassa tulee ratkaista rantaradan varikon sijainti viimeistään ehdotusvaiheessa, jotta sen toteuttamista voidaan lähteä edistämään jo ennen kuin yleiskaava tulee voimaan. Useampi vaihtoehtoinen sijainti lisää varikon toteuttamiseen liittyvää epävarmuutta ja voi hidastaa tarvittavien kustannus- ja rahoitusmallien syntymistä. Varikon toteuttamisella on kiire, sillä se vaikuttaa suoraan jo rakenteilla olevan Espoon kaupunkiradan liikennöintiin ja palvelutasoon. Tiheämpi liikennetarjonta edellyttää lisää junakalustoa, mikä vastaavasti edellyttää junakalustolle soveltuvaa varikkoa.

Uudenmaan liiton mukaan lähijunaliikenteen osalta yleiskaavaratkaisun tulee sovittaa rantaradan raskaan liikenteen varikko Mankin/Luoman alueelle, jonne se on maakuntakaavassa kohdemerkinnällä osoitettu. Mikäli yleiskaavaan jäisi Näkinmetsän kalliovarikko, edellyttäisi se maakuntakaavasta poikkeamista siinä osoitettuun Mankin/Luoman varikkoon nähden ja varikon osalta yleiskaavatasoisten selvitysten lisäksi maakuntakaavatasoisilla selvityksillä poikkeamiselle perusteet.

Tallinna-tunneli

Yleiskaavaluonnoksessa on esitetty Otaniemen kautta raskaan raideliikenteen tunnelin ohjeellinen linjaus liittyen Tallinna-tunneliin. Yleiskaavaluonnoksen merkintä perustuu Fin Est Bay Area Development Oy:n vuonna 2019 käynnistyneen keskeneräisen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA) vaihtoehtoisiin linjauksiin. Yleiskaavaluonnoksessa merkintään liittyvän määräyksen mukaisesti linjauksen tarkentaminen edellyttää seudullisen maankäytön ja liikenteen selvityksiä.

Maakuntakaavassa Tallinna-tunneli on osoitettu liikennetunnelin ohjeellisen linjauksen merkinnällä radan valtakunnalliseen ja kansainväliseen joukkoliikenteeseen parhaiten kytkevien solmujen, eli

Helsingin rautatieaseman, Pasilan aseman ja Helsinki-Vantaan lentoaseman kautta. Tallinna-tunnelin linjaus kulkee maakuntakaavassa liikenteen valtakunnallisten solmukohtien kautta ja kytkee näin tunnelin riittävän hyvin osaksi valtakunnallista liikennejärjestelmää. Myös Helsingin ja Vantaan yleiskaavoissa on varauduttu maakuntakaavan mukaiseen linjauksen Tallinna-tunnelista.

Tallinna-tunneli on yhteytenä kansainvälinen, eikä maakuntakaavan mukaisesta linjauksesta voi poiketa seutu- eikä kuntatasoisin selvityksin. Uudenmaan liitto edellyttää, että Suomen ja Viron välistä raideyhteyttä edistetään maakuntakaavan ratkaisun mukaisesti eikä Espoon yleiskaavassa osoiteta maakuntakaavasta poikkeavaa linjausta Tallinna-tunnelille.

Autoliikenne

Kaavaluonnoksen valmistelussa on pyritty tunnistamaan kaavaratkaisun maankäytön ja siihen kytkeytyvien liikennejärjestelmän kehittämistoimien keskeiset liikenteelliset vaikutukset. Vaikutusten kohdentumista on luonnosvaiheessa arvioitu erityisesti Espoon osalta.

Luonnosvaiheessa tehdyssä liikenneselvityksessä todetaan, että alustavan yleiskaavaluonnoksen maankäytöllä ja joukkoliikennejärjestelmällä vuoden 2060 perusennusteessa henkilöautoliikenteen määrä ajokilometrisuoritteella mitattuna kasvaa 46 % nykytilaan nähden, mikä johtaa tieverkon parannustarpeisiin. Maksimiverkon sisältämät tie- ja katuhankkeet lisäävät autoliikenteen suoritetta 1–3 % riippuen maankäyttökennariosta. Kaavaluonnoksella ja erityisesti sen sisältämällä maankäytön kasvulla on myös seudullisia vaikutuksia, koska runsaasta 20 % Espoon ulkopuolelle suuntautuvista matkoista lähes kaksi kolmasosaa tehdään henkilöautolla. Kaavaehdotusvaiheessa on tarpeen laajentaa vaikutusarviointia seudulliseksi ja tarkasteluihin tulee sisältyä myös aamun ruuhkahuippuennusteet.

Autoliikenteen kuormittumista ja ruuhkaisuutta on tutkittu luonnosvaiheessa tehdyssä liikenneselvityksessä ja sen mukaisesti liikenneverkon kehittäminen muuttaa reittejä ja luo uutta autoliikenteen kysyntää, mikä voi synnyttää uusia välityskykyhaasteita mm. Turunväylälle ja Kehä II:lle.

Uudenmaan liitto toteaa, että autoliikenteen osalta kaavaratkaisussa tulee ensisijaisesti hakea autoliikenteen suoritetta vähentäviä ratkaisuja ja vasta sen jälkeen autoliikenteen kehittämistoimia. Luonnosvaiheessa tehdyt selvitykset osoittavat kaavaratkaisun olevan ilmastotavoitteiden ja autoliikenteen suoritteen hillitsemisen osalta kunnianhimoton sen tuottaessa autoliikenteen voimakasta kasvua 1,5 -kertaiseksi, jolla olisi myös seudullisia vaikutuksia mm. autoliikenteen ruuhkautumiseen. Positiivista kuitenkin on, että luonnosvaiheen selvitysten mukaan autoliikenteen suorite vähenee asukasta kohti 12–15 % vuodesta 2018 vuoteen 2060. Uudenmaan liiton mukaan autoliikennesuoritteen yhteys erityisesti laajoihin pientalovaltaisiin alueisiin sekä joukkoliikennekäytävien riittävään maankäyttöön tulee tarkastella ja huomioida kaavaratkaisussa autoliikennesuoritteen hillitsemiseksi.

Kaavaluonnos sisältää maakuntakaavan mukaisia valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai seudullisesti merkittäviä teitä. Maakuntakaava edellyttää näille teille vaatimuksia, joiden tulee välittyä myös yleiskaavaan, kaavan merkintöihin, määräyksiin sekä kaavaratkaisuun. Uudenmaan liitto toteaa, että kaavaratkaisussa on esitetty autoliikenteen mahdollisia

kehittämistoimia, joista osa kohdistuu maakuntakaavan mukaisille teille. Uudenmaan liitto muistuttaa, että tieverkolle suunnitellut toimenpiteet tulee suunnitella yhteistyössä Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa ja maankäytön muutosten lisäksi osayleiskaavan liikenneselvityksissä ja ratkaisussa tulee huomioida liikenneverkon kehittämisen aiheuttama kysyntä ja reitin muutokset.

Uudenmaan liitto huomauttaa, että kaava-aineiston selvitysten mukaan välityskyvyltään haasteelliseksi todetut osuudet Turunväylällä ja Kehä II:lla ovat maakuntakaavassa **maakunnallisesti merkittäviä teitä, joiden osalta väylälle tai sen välittömään läheisyyteen ei saa tehdä toimenpiteitä, jotka heikentävät pitkämatkaisen liikenteen, joukkoliikenteen tai kuljetusten palvelutasoa. Uusia liittymiä rakennettaessa tulee varmistaa, että liittymä on mahdollista toteuttaa tien sujuvuutta tai turvallisuutta vaarantamatta.** Sujuvuutta arvioitaessa voidaan ottaa huomioon liittymän keskeinen sijainti alue- ja yhdyskuntarakenteessa.

Kauppa

Yleiskaavassa tavoitteena on ohjata kauppaa ensisijaisesti keskusta-alueille. Tämä toteuttaa maakuntakaavan tavoitteita keskustojen elinvoiman tukemisesta.

Yleiskaavan kaupunkikeskuksiin eli C1-alueille (Matinkylä, Espoonlahti, Espoon keskus, Tapiola, Leppävaara, Hista) voidaan sijoittaa merkitykseltään seudullisia vähittäiskaupan suuryksiköitä. Yleiskaavassa osoitetut C1-kaupunkikeskukset ja niiden kaupan ohjauksen periaatteet ovat maakuntakaavan mukaisia.

Yleiskaavan lähikeskuksiin eli C2-alueille (Kauklahti, Kera, Suurpelto, Kivenlahti, Otaniemi, Keilaniemi, Kalajärvi, Viiskorpi) voidaan määräysten mukaan sijoittaa merkitykseltään paikallisia vähittäiskaupan suuryksiköitä. Yleiskaavan lähikeskukset sijoittuvat pääosin maakuntakaavan taajamatoimintojen vyöhykkeelle. Kyseisellä vyöhykkeellä pääkaupunkiseudulla merkitykseltään seudullisten vähittäiskaupan suuryksiköiden koon alarajat ovat maakuntakaavassa seuraavat, ellei selvitysten perusteella muuta osoiteta: keskustahakuinen kauppa (päivittäistavaran kauppa ja muun erikoistavaran kauppa) 10 000 k-m² sekä paljon tilaa vaativa erikoistavaran kauppa 30 000 k-m². Kuitenkin yleiskaavaselostuksen mukaan lähikeskuksissa yli 10 000 k-m² kaupan kokonaisuudetkin ovat merkitykseltään paikallisia yksiköitä. Rajaa sille, mikä katsotaan seudullisesti merkittäväksi vähittäiskaupan suuryksiköksi, ei kaavamääräyksessä tai selostuksessa esitetä.

Lähipalvelukeskittymiin eli C3-alueille voidaan yleiskaavan määräysten mukaan sijoittaa merkitykseltään paikallisia vähittäiskaupan suuryksiköitä ja enintään 3000 kerrosneliömetrin suuruisia päivittäistavarakaupan yksiköitä. Kaavaselostuksessa todetaan paikallisten suuryksiköiden olevan alle 10 000 k-m² yksiköitä. Selostuksen mukaan useamman alle 3000 kerrosneliömetrin päivittäistavarakaupan myymälän sijoittaminen alueelle on kuitenkin mahdollista. Liitto muistuttaa, että kaupan seudullisuuden määrittelyyn lasketaan kaikki toiminnallisen kokonaisuuden muodostamalla alueella oleva kaupan pinta-ala.

Yleiskaavassa seudullisesti merkittävä tilaa vaativa kauppa ohjataan erityisesti kaupallisten palveluiden alueille KM (Kulloonsilta, Lommila, Suomenoja ja Nihtisilta-Turvesolmu). KM-alueiden sijainnit ja enimmäismitoitukset vastaavat maakuntakaavassa osoitettuja kaupan

alueita. Myös työpaikka-alueille (TP) voidaan sijainnista riippuen osoittaa joko merkitykseltään paikallista tilaa vaativaa kauppaa tai merkitykseltään paikallista kauppaa.

Uudenmaan liitto toteaa, ettei kaavaselostuksessa eikä merkintöjä koskevissa määräyksissä tuoda kaikilta osin riittävän selkeästi esiin, mitä paikallisella ja seudullisella kaupalla yleiskaavan yhteydessä milloinkin tarkoitetaan. **Seudullisuuden alarajat vähittäiskaupan suuryksiköille tulee esittää lähikeskuksia ja lähipalvelukeskittymiä koskevissa kaavamääräyksissä sekä myös työpaikka-alueita koskevissa kaavamääräyksissä selvityksiin perustuen.**

Kulttuuriympäristöt

Yleiskaavaluonnoksessa on osoitettu yhtenäisellä merkinnällä ja määräyksellä valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY) perustuen Museoviraston inventointiin ja maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö perustuen Uudenmaan liiton selvitykseen. Kaavan yleismääräykset sekä merkintäkohtaiset määräykset huomioivat riittävällä tavalla maiseman ja rakennetun kulttuuriympäristön arvojen säilymisen.

Yleiskaavan teemakartalla 'Merkittävät kulttuuriympäristöt' viitataan Uudenmaan liiton selvitykseen vuodelta 2012. Uudenmaan liitto toteaa, että kyseinen selvitys on päivitetty ja julkaistu viimeksi vuonna 2022.

Virkistys

Yleiskaavassa osoitetaan koko Espoon mittakaavassa keskeinen virkistysalueiden ja -yhteyksien kokonaisuus, joka koostuu lähivirkistysalueista, laajemmista ulkoilualueista, viheryhteyksistä ja ulkoilureiteistä. Keskuspuisto ja Rantaraitti on osoitettu omana merkintänään, samoin Espoonjokilaakson ja Mankinjoen-Gumbölenjoen kehittämisvyöhykkeet monipuolisine arvoineen. Yleisillä suunnittelumääräyksillä ohjataan muun muassa virkistysalueiden tasapuolista saavutettavuutta ja rantojen virkistyskäyttöedellytysten säilymistä. Yleiskaavassa on osoitettu aluevarauksia myös seudullisesti vetovoimaisten virkistys- ja matkailupalveluiden kehittämiseen.

Yleiskaavaluonnoksessa on huomioitu maakuntakaavan virkistysalueverkosto ja sen kehittämistavoitteet. Tiivistyvät ja uudet rakentamisalueet kuitenkin lisäävät olemassa olevien virkistysalueiden käyttöä ja paikoin pirstovat ja supistavat virkistykseen soveltuvien alueiden määrää. Uudenmaan liitto näkee, että kaupunkirakenteen tiivistyessä virkistysalueiden ja kaupunkivihreän merkitys muun muassa asuinviihtyvyyden, hyvinvoinnin ja ilmastomuutokseen sopeutumisen kannalta korostuu entisestään. Yleiskaavan C1, C2, AK, A ja AP -alueiden määräykset edellyttävät turvaamaan riittävät ja hyvin saavutettavat lähivirkistysalueet sekä laadukkaat virkistysyhteydet laajemmille viheralueille. Uudenmaan liitto pitää tärkeänä, että määräys lisätään myös C3-alueille. Yleiskaavan selostuksen mukaan uusilla ja keskeisesti kasvavilla alueilla tullaan tarkemman suunnittelun yhteydessä laatimaan laaja-alainen virkistysalueverkoston kokonaissuunnitelma turvaamaan riittävät virkistysalueet. Uudenmaan liitto pitää toimintatapaa kannatettavana, jotta voidaan varmistaa, mitä riittävyys erilaisilla alueilla tarkoittaa.

Luontoarvot ja ekologiset yhteydet

Yleiskaavan laadintaan liittyen on tuotettu useita luontoselvityksiä: Länsi-Espoon uhanalaisten luontotyyppien kartoitus, Histan, Forsbackan ja Mankin luontoselvitykset, virtavesiselvitys sekä lahopuu- ja

lahokaviosammalselvitys. Näissä on tarkasteltu luontokohteiden arvoa ottaen huomioon soveltuvin osin myös Uudenmaan luonnonympäristöjen arvottamisen kriteerit (LAKU, Uudenmaan liitto 2012).

Yleiskaavaluonnoksessa ekologinen verkosto on osoitettu suojelu-, virkistys- ja keskuspuiston merkinnöin sekä niitä yhdistävillä ekologisilla runkoyhteyksillä. Ekologinen verkosto tukeutuu myös maa- ja metsätalousalueisiin sekä avoimen maiseman elinkeinoalueisiin. Paikoin yhteys on merkitty rakentamisalueen poikki silloin, kun virkistysalueet ovat yleiskaavan mittakaavaan nähden pieniä ja vaativat tarkempaa suunnittelua. Lisäksi verkoston keskeisiä kehittämiskohtia ohjataan erillisellä merkintätavalla.

Yleiskaavaluonnoksen oikeusvaikutteisella alueella on useita maakuntakaavassa osoitettuja viheryhteystarpeita. Helsingin seudun vaihemaakuntakaavassa viheryhteyksiä osoitetaan pitkänä suojelu- ja virkistysalueita yhdistävinä yhteyksinä siten, että ratkaisu tukee Helsingin seudun viherkehän kehittämistä ja yhtenäisyyttä. Merkinnällä on maakuntakaavassa osoitettu paitsi olemassa olevia ja hyvin toimivia yhteyksiä, myös uusia tarpeellisia tai kehitettäviä yhteyksiä, joissa yhteys on nykytilassa heikko. Lisäksi maakuntakaava ohjaa viheryhteyksien turvaamista kaavamääräysten kautta.

Maakuntakaavassa osoitetut viheryhteystarpeet on otettu huomioon yleiskaavaluonnoksessa osoittamalla ne yleiskaavassa pääosin virkistysalueina ja paikoin suojelualueina, avoimen maiseman elinkeinoalueina tai maa- ja metsätalousalueina sekä ekologisina runkoyhteyksinä ja viheryhteyksinä. **Helsingin seudun viherkehän ja rantojen käytön kestävyysnäkökulmasta on tärkeää, että yleiskaavaluonnokseen on otettu mukaan Keskuspuiston, Rantaraitin, Espoonjokilaakson, Mankinjoen ja Gumbölenjoen alueiden kehittäminen omina kokonaisuuksinaan, luonnon monimuotoisuus huomioon ottaen, ja lisäksi kehitetty luonnonarvopuistojen tarkastelua.**

Tavoitteena maakuntakaavan viheryhteystarvemerkinnessä on, että jos nykytilassa on jäljellä mahdollisuus maakunnallisena toimivaan, leveään yhteyteen merkinnän yleispiirteisesti osoittamalla alueella, pitää se säilyttää rakentamattomana. Samalla periaatteella tulkitaan niitä kaavamääräyksiä, jotka koskevat kaavakartalle osoitettujen verkoston ytiminä toimivien alueiden yhdistämistä. Jos on mahdollista vahvistaa yhteyttä muuta kautta, kuin maakuntakaavassa yleispiirteisesti merkityssä kohdassa, on vahvimpaan yhteyskohtaan aiheutettu heikentyminen korvattava mieluummin useamman kohdan kautta. Useampi kuin yksi kohta on tarpeen, koska yhteyden siirtymiseen ja nykytilassa tavoitetta heikompien kohtien toimivuuteen sisältyy epävarmuutta.

Yleiskaavaluonnoksen selostuksessa on kuvattu, että ”Taajama-alueiden reunoilla ja ulkopuolella runkoyhteyksien tulisi olla leveydeltään vähintään 300–500 metriä (Väre & Rekola 2007).” Osa yleiskaavan runkoyhteyksistä sijoittuu maakuntakaavan viheryhteystarvemerkinöiden alueille, ja osa sisältyy maakuntakaavan taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeeseen, jonka määräys ohjaa yhteyksien tarkempaa toteuttamista.

Maakunnallisten yhteyksien osalta tavoitteena nykytilassa rakentamattomilla alueilla on 500–1000 metriä leveä yhteys, jotta lajisto voi hyötyä siitä monipuolisesti. Ekologisesti tarkasteltuna suositeltavaa on tätäkin leveämpi yhteys (Uudenmaan ekologiset verkostot Zonation-

analyysien perusteella 2018). Jotta yhteys toimisi monipuolisesti, sillä tulee lisäksi olla suojaavaa kasvillisuutta ja latvuspeittoa. Mikäli leveys on jostain kohdasta alle 500 metriä, ei tällainen kapeikko saisi olla leveyttään pidempi. Myöskään kapeikkoja ei saisi olla peräkkäin lähellä toisiaan. Leveysvaatimuksen perusteena yleisesti on se, että ihmisen läsnäolon ja liikkumisen on todettu vaikuttavan luonnoneläinten käyttäytymiseen noin 250 m vyöhykkeellä viheralueen reunasta (Kestävät kaupunkiseudut – Kriteereitä ja mittareita suunnittelun työvälineiksi, Söderman & Saarela, Suomen ympäristö 25/2011). Kestävät kaupunkiseudut (2011) -raportissa on maakunnallisen ekologisen yhteyden minimileveydeksi esitetty 300 metriä, mutta tämä koskee jo olemassa olevia taajamia.

Osa yleiskaavaluonnoksen runkoyhteyksistä sijaitsee kohdissa, joissa ei ole vielä nykyistä rakennetta rajoittamassa yhteyden leveyttä. Niitä on paikoin (esimerkiksi Mankki, Olari, Sepänmetsä, Taavinkylä) esitetty kuitenkin niin pitkinä kapeikkoina rakentamisaluemerkintöjen väleissä, että ne eivät voisi siinä laajuudessa tarjota lajistolle monipuolista yhteyttä. Lisäksi merkinnän määräys ei varmista toteutumista riittävästi muotoilulla ”mahdollisimman leveä” sekä ohjeellisella sijainnilla. **Uudenmaan liitto esittää, että maakunnallisia yhteyksiä turvaavien runkoyhteyksien toteutuminen varmistetaan osoittamalla rakentamattomaksi tarkoitetut osuudet aluevarauksina yleiskaavassa riittävän leveinä ja vahvistamalla yleiskaavan ekologisen runkoyhteyden merkintää koskevan määräyksen ohjausvaikutusta.**

Forsbackan luontoselvityksen (Keiron 2023) mukaan alueen metsät ovat pääosin talousmetsiä, joiden luontoarvot ovat vähäisiä. Myntinmäen alueen kaakkoisosaan Hemängsbergetin ympäristöön on kuitenkin muodostunut arvokkaiden luontotyyppien kokonaisuus, joka liittyy kiinteästi Högabergetin luontoarvokokonaisuuteen. Hemängsbergetin alueella sijaitsee kaksi liito-oravan ydinaluetta sekä niihin yhteydessä oleva elinalue. Kaakkoon on rajattu myös laaja lepakoiden saalistusalue, jolta tehtiin noin kolmasosa koko selvitysalueen lepakohavainnoista. Yleiskaavaluonnoksessa selvitysalueen kaakkoisosaan on osoitettu Myntinmäen asemanseudun rakentamisalueet C3, AK ja A-merkinnöin. Luontoselvityksen tulokset huomioon ottaen **kaavaselostuksesta ei käy riittävästi ilmi, miten esitetty tiivis rakentaminen ja luontoarvot on tarkoitus Myntinmäen alueella yhteensovittaa.**

Uudenmaan liitto pitää tärkeänä, että kaavan yleismääräyksessä on mukana periaate, jonka mukaisesti luonnon monimuotoisuudelle aiheutuvia haittoja tulee ensisijaisesti välttää tai lieventää. Uudenmaan liitto kannustaa ekologisen kompensaaation periaatteiden ja mahdollisuuksien selvittämiseen suunnittelun edetessä. Esimerkiksi Högabergetin osalta yleiskaavaselostuksessa (s. 85) todetaan, että se on jätetty rakentamisen ulkopuolelle. Kuitenkin vain osa tunnistetuista luontoarvokohteista kyseisellä metsäalueella on yleiskaavan ratkaisussa osoitettu virkistysalueeksi, ja muita osia tiiviiksi asemanseuduksi.

Laajalahden pohjoisreunalla Uudenmaan liitto suosittelee harkitsemaan kuntarajan ylittävän ekologisen yhteyden merkitsemistä runkoyhteytenä ja mahdollisesti kehittämiskohtana. Maakunnallisen selvityksen (2018) tiedoissa on tunnistettu luonnon ydinalueet kuntarajan molemmin puolin, mutta niiden yhteyksiä ei ole enää ollut maakunnallisina jäljellä. Näistä ydinalueista osia on osoitettu maakuntakaavassa suojelualueina ja virkistysalueina. Maakuntakaavassa ekologisten yhteyksien osalta tässä kohtaa ohjaa taajamatoimintojen kehittämisyöhykkeen määräys *Vyöhykkeen yksityiskohtaisemmassa*

suunnittelussa tulee edistää ekologisen verkoston kytkeytymistä vyöhykkeen ulkopuoliseen viherrakenteeseen sekä Erityistä huomiota on kiinnitettävä kaavassa osoitettuja viherrakenteen osia yhdistäviin, Helsingin seudun viherkehälle ja ranta-alueille suuntautuviin sekä merenrannan suuntaisiin yhteyksiin.

SL-alueiden osalta yleiskaavaluonnoksessa on käytetty lähteenä osin voimassa olevien ja hyväksytyjen yleiskaavojen rajauksia. Osa suojeluun liittyvistä merkinnöistä poikkeaa maakuntakaavassa esitetyistä tai toteutuneista suojelualue-rajauksista (esimerkiksi maakuntakaavan suojelualue-merkintä Pirttimäki-Mullskärret, toteutunut, on merkitty V-alueena ja Natura-alueena). **Uudenmaan liitto pyytää tarkistamaan rajaukset ja perustelemaan mahdolliset poikkeukset maakuntakaavan rajauksista**, myös oikeusvaikutuksettomilla alueilla, joiden merkintöjen on tarkoitus toimia ohjeellisena/selvitysluonteisena tarkemmassa suunnittelussa.

Maakuntakaavan raideliikenteeseen tukeutuvien taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeiden ja taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeiden ulkopuolella on erityisesti kaksi metsäistä aluetta, joille rakentaminen aiheuttaisi sekä hiilensidonnän vähenemistä että heikentäisi maakunnallisesti tärkeitä ekologisia yhteyksiä: Myntinmäen kautta Nuuksioon suuntautuva yhteys sekä Espoonlahdelta Mankkiin suuntautuva yhteys. Näissä on maakuntakaavassa osoitetut viheryhteystarvemerkinntät. Kyseiset ekologiset yhteydet on yleiskaavaluonnoksessa osoitettu ekologisinä runkoyhteyksinä. Nämä alueet vaikuttavat rakentamisen suhteen irrallisilta yhdyskuntarakenteen kehittämisen kokonaisuudessa ja sijaitsevat kaukana juna-asemista ja muusta julkisesta liikenteestä sekä palveluista. **Kyse on maakunnallisten tavoitteiden toteuttamista vaikeuttavista ratkaisuksista, jolloin yhteyksiä heikentävien ratkaisujen perustelujen tulee liittyä maakunnallisiin asioihin, vaikutukset maakuntakaavan tavoitteisiin tulee esittää ja heikennykset perustella.**

Myntinmäestä Histan ja Nuuksion Pitkäjärven väliselle alueelle ulottuu ekologisen yhteyden vaikutusalue, johon yleiskaavassa esitetään uusia asuinalueita nykyisille metsäalueille. Tähän Halujärvi-Nuuksion viheryhteystarvemerkinntän toteutettavaan leveyteen ja laatuun vaikuttavat heikentävästi yleiskaavaluonnoksessa osoitetut, maakuntakaavan muita ratkaisuja tukevat Länsiradan, Histan ja Myntinmäen tiiviimmän rakentamisen alueet. **Näiden rakentamisalueiden ulkopuolisilla alueilla tulee sitäkin paremmin ottaa huomioon maakunnallisen yhteyden toimivuuden edellytykset.**

Toinen vastaava, mutta pienempi alue on Mankin metsäalue, johon esitetään uutta AP-aluetta ja jonka kautta kulkee maakunnallinen ekologinen yhteys selvityksen Uudenmaan ekologiset verkostot Zonation-analyysien perusteella (2018) mukaan. Viheryhteystarve on osoitettu maakuntakaavassa kuntien raja-alueelle ja sen toteuttamiseen vaikuttaa myös mahdollisen varikon sijoittaminen yhteyden läheisyyteen. **Tämän Mankin alueen kokonaisuus tulee ratkaista yleiskaavassa maakuntakaavan viheryhteystarpeen tavoitteita tukevalla tavalla.**

Uudenmaan liitto suosittelee kuntakaavoituksessa varautumaan EU:n ennallistamisasetuksen kansalliseen toimeenpanoon, mm. kaupunkiympäristöjen osalta. Tämä tukee myös maakuntakaavan taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeiden määräysten huomioon ottamista viheralueiden erilaisten arvojen osalta. On hyvä, että yleiskaavaluonnoksessa on useita määräyksiä aiheeseen liittyen mm.

kaupunkivihreän runsaudesta, säilymisestä ja lisäämisestä erityyppisillä alueilla. Kaavaselostuksessa on kuitenkin vielä syytä täsmentää kyseisten määräysten tulkintaa. Asetuksen tavoitteiden toteutumista auttaa laadukkaasti kaupunkivihreän ja latvuspeiton määrän ohjaaminen vuoden 2031 jälkeen toteutettavilla rakentamisalueilla, ottaen huomioon ilmastomuutokseen sopeutumisen, luonnon hyvinvointivaikutukset ja ekologisten verkostojen vahvistamisen.

Hulevedet ja maa-aineshuolto

Yleiskaavan yleiset määräykset edellyttävät laatimaan asemakaavoituksen yhteydessä hulevesien hallintasuunnitelman, jossa tulee ottaa huomioon sekä laadulliset että määrälliset hallinnan tarpeet, sekä turvata riittävät aluevaraukset hulevesien luonnonmukaiseen hallintaan. Uudenmaan liitto pitää kyseistä määräystä kannatettavana myös ilmastomuutoksen sopeutumisen näkökulmasta.

Yleismääräyksissä todetaan myös, että hulevesien muodostumista on pyrittävä ehkäisemään. Tavoite on hyvä, ottaen huomioon, että vaikutusten arvioinnin mukaan kaava lisää läpäisemättömän pinnan määrää. Uudenmaan liitto toteaa, että kaavaselostuksessa voisi kuvata tarkemmin mahdollisia keinoja hulevesien muodostumisen ehkäisemiseksi.

Yleiskaava mahdollistaa paljon uutta rakentamista (mm. asumisen alueita ja raideliikenneyhteyksiä), mitkä paitsi lisäävät tarvittavien kivi- ja maa-ainesten tarvetta, myös tuottavat huomattavan määrän maa-aineksia. Kaavan yleismääräyksissä todetaan, että maankäytön jatkosuunnittelussa tulee edistää massojen suunnitelmallista kierrätystä ja hyödyntämistä. Tavoite on hyvä, mutta jättää avoimeksi keinot ja tavat, joilla maamassojen kierrätystä ja hyödyntämistä on tarkoitus edistää. Uudenmaan liitto toteaa, että maa-ainesten kierrätys vaatii sekä paikallisia rakentamisen tukialueita että isompia maa-aineshuollon alueita, joilla on mahdollista käsitellä, jalostaa ja varastoida maa-aineksia. Maamassojen osalta haasteena on se, että massojen käsittelyssä korostuvat yleensä pienialaiset ja usein myös väliaikaiset alueet, joiden tulisi sijaita mahdollisimman lähellä syntytai käyttöpaikkaa. Tällaisia alueita ei välttämättä ole mahdollista osoittaa yleiskaavassa kaavamerkintöinä, mutta yleismääräysten kautta ohjausmahdollisuudet ovat paremmat. **Uudenmaan liitto kannustaakin tarkastamaan yleismääräystä, sekä täydentämään selostusta siten, että yleiskaava tarjoaisi jatkosuunnittelulle selkeämmät keinot maa-ainesten hallintaan ja kierrätykseen.**

Vesihuolto

Yleiskaavassa on osoitettu yhdyskuntateknisen huollon merkinnällä Blominmäen jätevedenpuhdistamo, sekä Blominmäen jätevesitunnelit: meripurkutunneli sekä uusi jäteveden tuloviemäritunneli Lansasta Söderskokiin. Muut jätevesien johtamisen seudulliset yhteystarpeet on esitetty teemakartalla, kuten Helsingin seudun vaihemaakuntakaavassa osoitettu siirtoviemäriin yhteystarve Blominmäestä Vihdin suuntaan.

Uudenmaan liitto toteaa, että Espoosta Vihdin suuntaan osoitetulla siirtoviemäriin ohjeellisella linjauksella on seudullista merkittävyyttä vesihuollon toimintavarmuudelle ja huoltovarmuudelle pitkällä aikavälillä. **Siirtoviemäriin seudullisen merkittävyyden vuoksi yhteystarve on tarpeellista osoittaa liitekartan ohella yleiskaavakartalla.**

Uudenmaan liitto myös toteaa, että parhaillaan laaditaan Uudenmaan vesihuollon alueellista yleissuunnitelmaa, joka valmistuu loppuvuodesta 2024. Liitto suosittelee huomioimaan kaavatyössä mahdollisuuksien

mukaan yleissuunnitelmassa määriteltävät tulevaisuuden vesihuollon tarpeet.

Ilmastovaikutukset ja hiilensidonta

Espoon tavoitteena on olla hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Yleiskaavan toteuttamisesta aiheutuvat ilmastovaikutukset realisoituvat suurelta osin vasta tämän tavoitevuoden jälkeen. Yleiskaavatyön yhteydessä on kuitenkin syytä tarkastella, miten yleiskaava vaikuttaa kaupungin ilmastotavoitteiden saavuttamiseen ja päästökehitykseen kaavan tavoitevuoteen mennessä.

Yleiskaavan merkittävimmät ilmastovaikutukset aiheutuvat maankäytön muutoksista, rakentamisesta ja liikenteestä. Ilmastonmuutoksen hillintää edistävät ratkaisut liittyvät ennen kaikkea toimintojen sijoittamiseen sekä kestävästä liikennejärjestelmästä ja energiantuotannon mahdollistamiseen. Yhdyskuntarakenteen kehittäminen ensisijaisesti nykyisten ja tulevien raiteiden sekä merkittävimpien joukkoliikennereittien varsin on ilmastovaikutusten näkökulmasta kannatettavaa. Toisaalta kaavaratkaisulla pyritään merkittävästi lisäämään pientalokaavoitusta, mikä aiheuttaa metsäkatoa ja lisää asukkaiden liikkumistarvetta ja henkilöautoliikennettä.

Yleiskaavan toteuttamisen merkittävin päästölähde vuoteen 2060 aiheutuu rakennusten rakentamisesta, mikäli rakennusmateriaalien päästöt eivät tulevaisuudessa merkittävästi laske. Uudenmaan liitto näkee, että jo yleiskaavoissa tulee pyrkiä huomioimaan keinoja hillitä rakentamisen ja rakennusten energiankulutuksen päästöjä. Yleiskaavan yleiset suunnittelumääräykset antavat tähän hyvät lähtökohdat edistämällä maankäytön hiilineutraaleja energiaratkaisuja sekä toimintojen ja rakennusten energiatehokkuutta.

Ilmastonmuutokseen sopeutuminen on huomioitu yleiskaavassa toimintojen sijoittamisella pääosin vesistötulva-alueiden ulkopuolelle sekä määräyksillä, joilla ohjataan tulvariskien ja hulevesien hallintaa, ekosysteemipalveluiden turvaamista ja kaupunkivihreän säilymistä tai lisäämistä. Pohjaveden laatu ja antoisuus on turvattu ominaisuusmerkintää koskevalla määräyksellä.

Yleiskaavaluonnoksen selostuksessa on kuvattu yleispiirteisellä tasolla kaavaratkaisun vaikutuksia ilmastonmuutoksen hillintään ja sopeutumiseen. Vaikutusten arviointi perustuu kasvihuonekaasujen kehityksen osalta paikkatietopohjaiseen Yhdyskuntarakenteen ilmastovaikutusten arviointityökaluun ja asiantuntija-arvioon. Lisäksi hiilinielujen ja -varastojen muutosta on arvioitu karkealla tasolla perustuen alueiden arviointeihin kerrosalamuutoksiin. **Uudenmaan liitto pitää ongelmallisena, että näiden ilmastovaikutusten arviointien tuloksia ei ole sisällytetty kaava-aineistoon. Kaavaratkaisun tarkentuessa arviointia on syytä edelleen tarkentaa ja esittää tulokset osana muuta ilmastovaikutusten arviointia.**

Uudenmaan liitto korostaa ilmastovaikutusten arvioinnin merkitystä nimenomaan kaavan valmisteluvaiheessa, jotta valintoihin ja niiden toteutukseen voidaan vielä vaikuttaa. Kaavan merkittävyyteen ja tavoitteisiin nähden tehty arviointi on suppea ja toteava. Skenaarioita tai vertailuja erilaisten suunnitteluratkaisujen vaikutuksista ei ole laadittu. **Yleiskaavan jatkosuunnittelussa onkin tarpeen tehdä kattava ilmastovaikutusten arviointi siten, että se mahdollistaa eri suunnitteluvaihtoehtojen vertailun ja edelleen haitallisten**

ilmastovaikutusten lieventämisen ja positiivisten vaikutusten vahvistamisen jatkosuunnittelussa. Lisäksi on tarpeen tuoda esille ilmastovaikutusten ajoittumista ja epävarmuuksia, joita kaavaratkaisun toteuttaminen tai toteutumatta jättäminen voivat saada aikaan.

Kaavaselostuksen mukaan uudet rakentamisalueet on osoitettu pääosin kaikkein suurimpien hiilivarastojen ulkopuolelle. Merkittävimmät vaikutukset ilmenisivät Histan ja Nuuksion Pitkäjärven välisellä alueella, Myntinmäen alueella sekä Mankin alueella, joihin on osoitettu asumisen aluevarauksia. Laskennallisesti hiilinielut vähenevät maankäytön muutosten seurauksena noin 15 %. Yleismääräysten mukaan maankäytön jatkosuunnittelussa on edistettävä hiilinielujen ja -varastojen turvaamista. **Kaavaselostuksessa tulee kuvata, miten yleismääräyksen ohjausvaikutus ilmenee yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Turvaamisen ohella kaavalla tulee pyrkiä myös vahvistamaan hiilensidontaa ja varastointia.**

Yhteenveto

Espoon yleiskaavan keskeisenä tavoitteena on varautua kasvuun, koko kaupungin kehityslinjat yhteen nivoen. Uudenmaan liitto pitää yleiskaavaluonnosta tavoitteiltaan kunnianhimoisena ja vaikutuksiltaan maakunnallisesti ja jopa valtakunnallisesti merkittävänä. Yleiskaavan tavoitteet ovat yhdenmukaiset Uusimaa-ohjelman ja maakuntakaavan tavoitteiden kanssa.

Uudenmaan liitto kiinnittää lausunnossaan huomiota etenkin kestävän yhdyskunta- ja viherrakenteen ohjaamisen tarkoituksenmukaisuuteen sekä liikenteen ratkaisuihin, jotka poikkeavat voimassa olevasta maakuntakaavasta. Uudenmaan liitto korostaa, että siltä osin kuin yleiskaava poikkeaa maakuntakaavasta tai sillä on seudullisia vaikutuksia, tulee kaavan perustua riittäviin maakunnallisen tason selvityksiin ja vaikutusten arviointeihin.

Yleiskaavaluonnoksessa esitetty yhdyskuntarakenteen kehittäminen keskuksiin ja kestävään liikennejärjestelmään tukeutuen on maakuntakaavan tavoitteiden mukaista. Uudenmaan liitto pitää tärkeänä, että kaavaratkaisussa varmistetaan joukkoliikenteen hankkeiden toteutuminen etupainotteisesti uusille ja voimakkaasti kehittyville asumisen alueille. Yleiskaavan jatkosuunnittelussa tulee varmistua, että uusilla raideliikennevyöhykkeillä on edellytykset maankäytön riittäväälle tehostamiselle ympäristön reunaehdot huomioiden. Joukkoliikenteeseen tukeutuvien alueiden maankäytön kehittäminen tulee kytkeä raideyhteyden tarkempaan suunnitteluun.

Yleiskaavaluonnoksessa varaudutaan myös pientaloalueiden merkittävään tiivistämiseen ja laajentamiseen. Uudenmaan liitto pitää kasvuun varautumista ja tavoiteltua pientalorakentamisen osuuden merkittävää kasvattamista haasteellisena ottaen huomioon yleiskaavan ja maakuntakaavan tavoitteet sekä kestävän yhdyskuntarakenteen periaatteet: liikkumistarpeen vähentäminen, kestävä liikenne, yhtenäisten luontoalueiden säilyminen ja infrastruktuurin resurssitehokkuus. Uusien ja laajentuvien pientaloalueiden vaikutukset maakuntakaavan ja yleiskaavan tavoitteiden toteutumiselle tulee arvioida ja niiden tarve tulee perustella kaavaselostuksessa. Erityisesti tämä koskee Histan, Myntinmäen ja Mankin asumisen alueita, koska ne sijoittuvat maakuntakaavassa osoitetun viheryhteystarpeen alueille ja sijoittuvat irralleen muusta yhdyskuntarakenteesta.

Yleiskaavaluonnoksessa esitetty metroyhteyksiin perustuva raideliikenne poikkeaa voimassa olevasta maakuntakaavasta. Uudenmaan liitto korostaa, että mahdollisella metroverkoston laajentamisella on vaikutuksia myös maakunnalliseen liikennejärjestelmään, mutta yleiskaava-aineistosta puuttuvat maakuntakaavatasoiset selvitykset. Lisäksi tulee huomioida, että metroverkoston laajentamisen selvitykset eivät koske vain maankäytön ja liikennejärjestelmän vuorovaikutusta, vaan siihen liittyy myös muita toteutettavuuteen liittyviä selvitystarpeita, kuten varikot. Yleiskaavan jatkosuunnittelussa tulee kuvata yleiskaavan suhde maakuntakaavan liikennejärjestelmään ja perustella maakuntakaavasta poikkeaminen maakuntakaavatasoisilla selvityksillä. Lisäksi kaava-aineistoa tulee täydentää kaavataloudellisilla selvityksillä sekä metron ja/tai pikaraitioteiden maankäytön tehostamisen mahdollisuuksista ja riskeistä.

Yleiskaavassa tulee ratkaista rantaradan varikon sijainti viimeistään ehdotusvaiheessa perustuen riittäviin ja ajantasaisiin selvityksiin. Varikon sijoittuminen tulee sovittaa Mankin/Luoman alueelle, jonne se on maakuntakaavassa osoitettu. Mikäli yleiskaavassa osoitetaan varikolle maakuntakaavasta poikkeava sijainti tulee yleiskaavatasoisten selvitysten lisäksi laatia maakuntakaavatasoiset selvitykset, joissa poikkeamiselle esitetään perusteet.

Yleiskaavaluonnoksen mukainen Tallinna-tunnelin linjaus poikkeaa maakuntakaavasta. Tallinna-tunneli on yhteytenä kansainvälinen, eikä maakuntakaavan mukaisesta linjauksesta voi poiketa seutu- eikä kuntatasoisin selvityksin. Yleiskaavassa ei tule osoittaa Tallinna-tunnelille varausta.

Kaavaluonnoksessa esitetyllä maankäytön kasvulla on seudullisia vaikutuksia autoliikenteen määriin ja suuntautumiseen. Kaavaehdotusvaiheessa tähän liittyvää vaikutusten arviointia on tarpeen laajentaa seudulliseksi ja tarkasteluihin tulee sisältyä myös aamun ruuhkahuippuennusteet. Uudenmaan liitto korostaa, että maakuntakaavassa maakunnallisesti merkittävälle teille ei saa tehdä toimenpiteitä, jotka heikentävät pitkämatkaisen liikenteen, joukkoliikenteen tai kuljetusten palvelutasoa.

Kauppaa koskevissa kaavamääräyksissä tai selostuksessa ei ole kaikilta osin riittävän selkeästi määritelty mitä paikallisella ja seudullisella kaupalla yleiskaavan yhteydessä milloinkin tarkoitetaan ja mitkä ovat seudullisuuden rajat. Seudullisuuden alarajat vähittäiskaupan suuryksiköille tulee esittää lähikeskuksia ja lähipalvelukeskittymiä koskevissa kaavamääräyksissä sekä myös työpaikka-alueita koskevissa kaavamääräyksissä.

Yleiskaavaluonnoksessa esitetty maankäyttö heikentää paikoin maakuntakaavassa osoitettujen viheryhteystarpeiden toimivuutta. Uudenmaan liiton näkemyksen mukaan ainakin Histan, Myntinmäen, Mankin sekä Espoon keskuspuiston ja Mankkaan alueisiin liittyen maankäyttö tulee ratkaista siten, ettei ekologisten yhteyksien toimivuus heikkene. Viheryhteystarpeiden toteutumista tulee edistää osoittamalla aluevarauksina rakentamattomaksi tarkoitetut alueet riittävän leveinä ja vahvistamalla yleiskaavan ekologisen runkoyhteyden merkintää koskevan määräyksen ohjausvaikutusta.

Myntinmäen asemanseudun rakentamisalueet sijoittuvat osin päällekkäin yleiskaavan luontoselvityksessä tunnustettujen luontoarvojen kanssa.

Kaavaselostuksessa tulee kuvata miten esitetty tiivis rakentaminen ja luontoarvot on tarkoitus alueella yhteensovittaa.

Osa suojeluun liittyvistä merkinnöistä poikkeaa maakuntakaavassa esitetyistä tai toteutuneista suojelualuerajauksista. Mahdolliset poikkeukset maakuntakaavan rajauksista tulee perustella, koskien myös alueita, joilla yleiskaava toimii ohjeellisena aineistona.

Maamassojen varastoinnin ja käsittelyn ohjaamiseksi Uudenmaan liitto kannustaa tarkastamaan yleismääräystä sekä täydentämään selostusta siten, että yleiskaava tarjoaisi jatkosuunnittelulle selkeämmät keinot maanainesten hallintaan ja kierrätykseen.

Maakuntakaavassa osoitettu siirtoviemärin ohjeellinen linjaus Espoosta Vihdin suuntaan on tarpeellista osoittaa liitekartan ohella yleiskaavakartalla.

Yleiskaavaluonnoksen ilmastovaikutusten arviointi on kaavan merkittävyyteen nähden suppea ja puutteellinen. Jatkosuunnittelun yhteydessä tulee laatia kattava ilmastovaikutusten arviointi, joka mahdollistaa eri suunnitteluratkaisujen vertailun ja haitallisten ilmastovaikutusten lieventämisen. Kaavan toteuttamisesta aiheutuva metsäkato ja sen vaikutukset hiilensidontaan ja -varastoihin on syytä arvioida luonnosvaihetta tarkemmin.

Esittelijän päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää antaa edellä esitetyn ehdotuksen mukaisen lausunnon.

Esittelijä:

maakuntajohtaja Tuija Telén

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Mari Siivola
Asiantuntija Ilona Mansikka

Täytäntöönpano:

Espoon kaupunki

Liitteet

Liite 4 Lausunnon_liite_1_Espoon_Yleiskaava2060_Luonnos

Maakuntahallitus

23.09.2024

130**ECIV -projektin perustaminen**

Maakuntahallitus 23.09.2024

128/00.01.03.01/2024

Tiivistelmä

Maakuntahallitukselle esitetään päätettäväksi, että se perustaa European Circular Innovation Valley (ECIV) -projektin Uudenmaan osaprojektin alaisuuteensa.

Euroopan komissio on 29.7.2024 päätöksellään myöntänyt Uudenmaan liitolle Horisontti Eurooppa -rahoitusta ECIV -projektin toteuttamiseen. Projektin tavoitteena on rakentaa sekä uudistaa yhdeksän eurooppalaisen alueen välistä ja sisäistä innovaatioyhteistyötä, vahvistaa arvoketjuja sekä innovaatioekosysteemejä kiertotalouden tematiikaassa. European Circular Innovation Valley -projekti toimeenpanee Euroopan komission uudessa innovaatioagendassaan lanseeraamaa alueellisten innovaatiolaaksojen aloitetta. Uudenmaan liiton omavastuu projektista katetaan Uudenmaan liiton vakituisen henkilöstön palkkakuluista.

Strateginen lähtökohta

ECIV-projekti kiinnostaa vahvasti kaikkiin Uusimaa-ohjelman kärkitavoitteisiin, mutta erityisesti hiilineutraalisuus- ja TKI-tavoitteisiin. Olessamme heti alusta asti mukana kehittämässä eurooppalaisia innovaatiolaaksoja sekä kiertotalouden saralla tapahtuvaa arvoketjujen yhteistyötä vahvistamme asemaamme eurooppalaisena innovaatiojohtajana. Alueemme toimijat pääsevät myös alusta asti mukaan arvoketjuun jakamaan kiertotaloutta edistävien syväteknologioiden ja innovaatioiden osaamistaan.

Kiertotaloustematiikassa maakunnan liiton vetämälle ekosysteemyölle on selkeä tilaus. Kiertotalouslaakson toimenpiteet on jo osoittautuneet hyödyllisiksi ja toimijoiden kannalta motivoivaksi. Meillä on käsissämme kiertotaloustoimintojen kannalta merkittävä aluesuunnittelu ja toisaalta yhteydet kaikkiin alueen kuntiin. Myös yritysvetoiset kiertotaloushankkeet ovat olleet kiinnostuneita alueyhteistyöstä tässä teemassa. ECIV-hankkeella tuemme tätä kehitystä, samalla edistäen hiilineutraalisuustavoitteen etenemistä.

Projekti liittyy Uusimaa-ohjelman painopisteisiin Ympäristöviisas ja Menestyvä Uusimaa. Ympäristöviisas Uusimaa painopisteen tavoitteena on olla hiilineutraali maakunta vuonna 2030. Projekti toteuttaa painopistettä viemällä eteenpäin kiertotalouden systeemistä muutosta Uudellamaalla.

Menestyvä Uusimaa painopisteen tavoitteena on olla EU:n innovatiivisin alue ja nostaa Uudenmaan tutkimus- ja kehittämistoiminnan menojen osuus 5 prosenttiin maakunnan bruttokansantuotteesta. Projekti toteuttaa

painopistettä kehittämällä Uudenmaan omaa kiertotalouden innovaatioekosysteemiä sekä edistämällä sen kiinnittymistä EU-tasolle sekä sitä kautta hankkimaan lisää EU-rahoitusta Uudellemaalle.

Projektin myötä Uusimaa saa alueellisen innovaatiolaakson statuksen. Tämän tiimoilta Uudenmaan liiton tulee nimetä poliittinen edustaja alueellisten innovaatiolaaksojen yhteistyöhön. Nimitys on lähinnä symbolinen, mutta saattaa tarkoittaa jonkun verran puhuja- ja kokouskutsuja.

Selostus

Rahoitus	Euroopan komissio on 29.7.2024 -päätöksellään myöntänyt Uudenmaan liitolle Horisontti Eurooppa -rahoitusta ECIV-projektin toteuttamiseen (HORIZON-EIE-2023-CONNECT-03-01).
Projektin tavoitteet	Projektin tavoitteena on rakentaa sekä uudistaa eurooppalaisten alueiden välistä ja sisäistä innovaatioyhteistyötä, vahvistaa eurooppalaisia arvoketjuja sekä innovaatioekosysteemien kehittämistä kiertotalouden tematiikassa.
Projektisalkun valintakriteerit	Projektilla vastataan seuraaviin johtoryhmän asettamiin projektisalkun valintakriteereihin: työllisyyden edistäminen, kestävyys edistäminen, kansainvälisyyden edistäminen
	19 partneria 9 eurooppalaiselta alueelta. Uudenmaan/Suomen lisäksi alueet ovat Espanjasta, Ruotsista, Alankomaista, Ranskasta, Belgiasta, Liettuasta, Iso-Britanniasta ja Bulgariasta. Pääpartnerina on Navarron alue. Uudenmaan liitto on yksi partnereista, osallistuen 6 työpaketista viiteen.
Projektin kesto	1.9.2024 – 30.8.2029 (60 kk).
Projektihenkilöstö	Hankkeeseen nimetään Uudenmaan vakituisesta henkilökunnasta 1-2 henkilöä osa-aikaisesti. Lisäksi hanketta tukee liiton vakituisesta henkilöstöstä kiertotalouden tematiimi.
Projektin kokonaiskustannus-arvio	27 miljoonaa euroa. Uudenmaan liiton osuus 356 250 euroa.
Uudenmaan liiton kustannusarvio projektissa	Uudenmaan liiton kustannusarvio muodostuu seuraavasti: Horisontti Eurooppa -rahoitus 178 125 euroa (tukiprosentti 50 %) Uudenmaan liiton omarahoitus 178 125 euroa

	Uudenmaan liiton (osa) projektin rahoitussuunnitelma vuosittain						
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä
Horisontti Eurooppa -rahoitus	10 000	40 000	40 000	40 000	25 000	18 125	178 125

Omarahoitus	10 000	40 000	40 000	40 000	25 000	18 125	178 125
Yhteensä	20 000	80 000	80 000	80 000	60 000	36 250	356 250

Esittelijän päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää

- perustaa ECIV-projektin Uudenmaan alaprojektin
- hyväksyä projektin omarahoitusosuuden 178 125 euroa katettavaksi Uudenmaan liiton määrärahoista
- nimetä hankkeen vastuujohtajaksi aluekehittämisen vastuualueen johtajan
- nimetä poliittisen edustajan Uudenmaan innovaatiolaaksolle
- velvoittaa hankkeen noudattamaan Uudenmaan liiton projektiohjeistusta

Esittelijä:

maakuntajohtaja Tuija Telén

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Eero Venäläinen
Asiantuntijat Venla Virkamäki, Christine Chang

Maakuntahallitus

23.09.2024

131

Maakunnan yhteistyöryhmän jäsenen ja varajäsenen vaihtuminen: Niina Lamberg jäseneksi Sinikka Kaurasen tilalle ja Juho Wuorinen varajäseneksi Niina Lambergin tilalle

Maakuntahallitus 23.09.2024

Tiivistelmä

Hämeen ELY-keskus on pyytänyt nimeämään Uudenmaan maakunnan yhteistyöryhmään jäseneksi Sinikka Kaurasen tilalle yksikön päällikkö Niina Lambergin ja varajäseneksi Niina Lambergin tilalle rahoituspäällikkö Juho Wuorisen. Maakuntahallitukselle esitetään, että se päättää valita maakunnan yhteistyöryhmään uuden jäsenen ja varajäsenen.

Selostus

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR) on kuntien, valtion sekä työmarkkina- ja elinkeinojärjestöjen yhteistyöelin, jonka tehtävänä on yhteensovittaa alueellisia kehittämistoimia.

Maakunnan yhteistyöryhmän kokoonpanosta ja tehtävistä säädetään laissa alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimenpanosta (756/2021) § 19-20.

Yhteistyöryhmässä on oltava kattavasti edustettuna alueen kunnat ja maakunnan liitto, ohjelmia rahoittavat valtion viranomaiset ja muut tehtävien kannalta merkittävät valtionhallintoon kuuluvat organisaatiot ja alueen kehittämisen kannalta keskeiset tehot kuten työmarkkina- ja elinkeinojärjestöt ja muut kansalaisyhteiskuntaa edustavat järjestöt.

Maakuntahallitus on nimennyt 29.11.2021 maakunnan yhteistyöryhmään alueen kuntia ja maakunnan liittoa edustavat jäsenet. Heidän toimikautensa on maakunnan liiton valtuuston toimikausi.

MYR:n kokoonpanon tulee täyttää naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4 a §:n 1 momentin ehto, jonka mukaan valtion komiteoissa, neuvottelukunnissa ja muissa vastaavissa toimielimissä sekä kunnallisissa että kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakkin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Kiintiösäännös koskee erikseen sekä varsinaisia että varajäseniä.

Päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää

- valita maakunnan yhteistyöryhmään uudeksi jäseneksi Niina Lambergin Sinikka Kaurasen tilalle.
- valita maakunnan yhteistyöryhmään uudeksi varajäseneksi Juho Wuorisen Niina Lambergin tilalle.

Asian käsittely:

Esittelijä:

maakuntajohtaja Tuija Telén

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Paula Autioniemi
Valmistelija Ulla-Mari Karhu

Täytäntöönpano:

Päätösote: uusi jäsen, uusi varajäsen

Maakuntahallitus

23.09.2024

132

Välittävän toimielimen päätöksentekoprosessiin liittyvien virkamiesten toimivallan ja tehtävien hyväksyminen

Maakuntahallitus 23.09.2024
119/00.01.01/2021

Tiivistelmä

Uudenmaan liitto toimii EU:n ohjelmakaudella 2021-2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan rahastojen välittävänä toimielimenä. Maakuntahallitus vastaa siitä, että hankkeiden hallintoihin liittyvät tehtävät on eriytetty moitteettoman varainhoidon edellyttämällä tavalla. Maakuntahallitukselle esitetään, että se päättää välittävän toimielimen päätöksentekoprosessiin liittyvien virkamiesten toimivallasta ja tehtävistä.

Selostus

Välittävän toimielimen päätöksenteko Uudenmaan liitossa

Uudenmaan liitto toimii EU:n ohjelmakaudella 2021-2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan rahastojen välittävänä toimielimenä. EU:n yleisasetuksesta tulevan tehtävien eriyttämisveloitteen mukaisesti välittävän toimielimen päätöksenteko on viranomaistoimintaa. Työ- ja elinkeinoministeriön ohjeiden mukaisesti maakuntahallituksella ei poliittisena toimielimenä ole roolia välittävän toimielimen päätöksenteossa.

Uudenmaan liiton henkilöstössä tapahtuneiden vaihdosten vuoksi virkamiesten toimivalta ja tehtävät välittävän toimielimen päätöksentekoprosessissa tulee päivittää. Tehtävät liitetään henkilöihin eikä nimikkeisiin, jotta tehtäväjakoa ei tarvitse tehdä uusiksi, jos henkilö vaihtaa tehtävää talon sisällä. Toimivallan ja tehtävien määrittelyssä on huomioitu eriyttämisveloitteen toteutuminen vaaditulla tavalla.

Tehtävä	Henkilö	Varahenkilö
Tekee rahoituspäätökset	<i>Eero Venäläinen</i>	Tiina Huotari
Tekee maksatuspäätökset	Paula Autioniemi	Jukka Hynninen
Tekee jatkotoimenpidepäätökset	Inka Tikkanen	Liisa Isokangas
Tilivuoden vahvistaja	<i>Tuija Telén</i>	

Yllä kuvatut päätökset tehdään TEM:n hallinnoimassa EURA 2021 - järjestelmässä.

Eero Venäläinen on esteellinen toimimaan viranomaisroolissa niissä Uudenmaan liiton itse toteuttamissa Uudistuva ja osaava Suomi –ohjelman hankkeissa, joissa hän on aiemmin toiminut tuenhakijan tai -saajan roolissa. Näiden hankkeiden hyväksynnän hoitaa jatkossa varahenkilö.

Uudenmaan liitto laatii esteettömyysvakuutuksen kaikille rahoituksen esittelijä- ja hyväksyjä-rooleissa toimiville.

Esittelijän päätösesitys:

Maakuntahallitukselle esitetään, että se päättää

- hyväksyä yllä selostusosassa mainitun mukaisesti Uudenmaan liiton virkamiesten toimivallan ja tehtävät välittävän toimielimen päätöksentekoprosessissa
- tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Esittelijä:

maakuntajohtaja Tuija Telén

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Eero Venäläinen
Asiantuntija Tiina Huotari

Maakuntahallitus
Maakuntahallitus

§ 43

19.04.2022
23.09.2024

133

Interreg -ohjelmissa tehtävien kansallisen vastinrahan myöntämiseen ja maksamiseen liittyvien virkamiesten toimivallan ja tehtävien hyväksyminen

Maakuntahallitus 19.04.2022 § 43

Tiivistelmä

Uudenmaan liitto toimii EU:n ohjelmakaudella 2021-2027 EU:n Interreg-ohjelmien valvojan ja kansallisen vastinrahan hallinnoinnin tehtävissä. Maakuntahallitus vastaa siitä, että hankkeiden hallinnointiin liittyvät tehtävät on eriytetty moitteettoman varainhoidon edellyttämällä tavalla. Maakuntahallitukselle esitetään, että se päättää virkamiesten toimivallasta ja tehtävistä Interreg-ohjelmien kansallisen vastinrahan hallinnointiin liittyvässä päätöksentekoprosessissa sekä merkitsee tiedoksi asiaan liittyvän hallinnointiprosessin kuvauksen ensimmäisen version.

Selostus

Hallintosäännön 16 § kohdan 4 mukaan maakuntahallitus vastaa alueiden kehittämisestä ja EU:n alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta sekä rahoittamisesta annetun lainsäädännön mukaisista tehtävistä seuraavasti

- i. vastaa siitä, että Uudenmaan liiton välittävän toimielimen hallinto- ja valvontajärjestelmä sekä Interreg-ohjelmien valvojan ja kansallisen vastinrahan hallinnoinnin tehtävät toimivat lainsäädännön ja muiden maakunnan liittojen kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti
- ii. tekee rahoituksen irrotuspäätökset Uudenmaan liiton omasta viitteellisestä rahoituskehiksestä rahoitettavista hankkeista rakennerahasto-ohjelmakautta 2014–2020 toteuttavien hankkeiden osalta; toimivalta delegoitu maakuntajohtajalle
- iii. vastaa siitä, että kohtiin I. ja II. liittyvät muut tehtävät eriytetään moitteettoman varainhoidon edellyttämällä tavalla

Uuden toimeenpanoasetuksen (797/2021) mukaisen hallinnointiprosessin kuvauksen ensimmäinen versio on laadittu mallikuvauspohjalle ja toimitettu työ- ja elinkeinoministeriöön ohjeiden mukaisesti. Ministeriö käsittelee kuvauksen ja antaa siihen liittyvät kommentit. Lopullinen ministeriön hyväksymä kuvaus tuodaan maakuntahallitukselle tiedoksi työ- ja elinkeinoministeriön hyväksynnän jälkeen.

Hallinnointiprosessin kuvauksessa on esitetty jokaisen Interreg-ohjelmien kansallisen vastinrahan hallinnoinnissa ja valvonnassa mukana olevan viranomaisen tehtävät ja tehtävien jako. Kuvaus tuodaan maakuntahallitukselle tiedoksi, koska se vastaa tehtävien eriyttämisveloitteen toteutumisesta Uudenmaan liitossa.

Eriyttämisellä tarkoitetaan tehtävien eriyttämistä sellaisella tasolla, ettei epäilystä vaarallisten työhdistelmien syntymisestä voi syntyä objektiivisesti arvioiden. Tehtävät tulee olla eroteltu tehtäväkohtaisesti ei ainoastaan hankekohtaisesti.

Interreg-ohjelmien kansallisen vastinrahan päätöksenteko Uudenmaan liitossa

EU:n yleisasetuksesta [\(EU\) 2021/1060](#) tulevan tehtävien eriyttämismääräyksen mukaisesti Interreg- ohjelmiin liittyvä päätöksenteko on eriytettävä tehtäväkohtaisesti. Interreg-ohjelmien kansallisen vastinrahoituksen hallinnointi on viranomaistoimintaa. Työ- ja elinkeinoministeriön ohjeiden mukaisesti maakuntahallituksella ei poliittisena toimielimenä ole roolia kansalliseen vastinrahaan liittyvässä päätöksenteossa.

Maakuntahallituksen tulee päätöksellään hyväksyä Uudenmaan liiton virkamiehien toimivalta ja tehtävät Interreg-ohjelmien kansallisen vastinrahan hallinnointiin liittyvässä päätöksentekoprosessissa. Tehtävät liitetään henkilöihin eikä nimikkeisiin, jotta tehtäväjakoa ei tarvitse tehdä uusiksi, jos henkilö vaihtaa tehtävää talon sisällä. Toimivallan ja tehtävien määrittelyssä on huomioitu eriyttämismääräyksen toteutuminen vaaditulla tavalla.

Tehtävä	Henkilö	Varahenkilö
Tekee rahoituspäätökset	Juha Eskelinen	Tiina Huotari
Tekee maksatuspäätökset	Paula Autioniemi	Jukka Hynninen
Tekee jatkotoimenpidepäätökset	Inka Tikkanen	Liisa Setälä

Yllä kuvatut päätökset tehdään Uudenmaan liiton asianhallintajärjestelmässä.

Asian tausta

Maakunnan liitto voi myöntää kansallista vastinrahoitusta Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien hankkeisiin alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepoliittikan hankkeiden rahoittamisesta annetun lain (757/2021) nojalla. EU:n ohjelmakaudella 2021-2027 työ- ja elinkeinoministeriön päätöksellä toimivaltaisina maakunnan liittoina toimivat Uudenmaan liitto ja Lapin liitto.

Päätösesitys:

Maakuntahallitukselle esitetään, että se päättää

- hyväksyä yllä selostusosassa mainitun mukaisesti Uudenmaan liiton virkamiesten toimivallan ja tehtävät Interreg-ohjelmien kansallisen vastinrahan hallinnointiin liittyvässä päätöksentekoprosessissa
- merkitä tiedoksi ohjelmakauden 2021-2027 Interreg-ohjelmien hallinnoinnin hallinnointiprosessin kuvauksen ensimmäisen version

Päätös:

Maakuntahallitus päätti esityksen mukaisesti.

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Juha Eskelinen
Asiantuntija Tiina Huotari

Maakuntahallitus 23.09.2024

Tiivistelmä

Uudenmaan liitto toimii EU:n ohjelmakaudella 2021-2027 EU:n Interreg-ohjelmien valvojan ja kansallisen vastinrahan hallinnoinnin tehtävissä. Maakuntahallitus vastaa siitä, että hankkeiden hallinnointiin liittyvät tehtävät on eriytetty moitteettoman varainhoidon edellyttämällä tavalla. Maakuntahallitukselle esitetään, että se päättää virkamiesten toimivallasta ja tehtävistä Interreg-ohjelmien kansallisen vastinrahan hallinnointiin liittyvässä päätöksentekoprosessissa.

Selostus

Uudenmaan liiton henkilöstössä tapahtuneen vaihdoksen vuoksi Interreg-ohjelmien kansallisen vastinrahan päätöksentekoon liittyvä virkamiehen toimivalta ja tehtävä tulee päivittää rahoituspäätösten osalta.

Tehtävä	Henkilö	Varahenkilö
Tekee rahoituspäätökset	<i>Eero Venäläinen</i>	Tiina Huotari
Tekee maksatuspäätökset	Paula Autioniemi	Jukka Hynninen
Tekee jatkotoimenpidepäätökset	Inka Tikkanen	Liisa Isokangas

Yllä kuvatut päätökset tehdään Uudenmaan liiton asianhallintajärjestelmässä.

Eero Venäläinen on esteellinen toimimaan viranomaisroolissa niissä Uudenmaan liiton itse toteuttamissa Interreg-ohjelmien kansallisen vastinrahoituksen hankkeissa, joissa hän on aiemmin toiminut tuenhakijan tai -saajan roolissa. Näiden hankkeiden hyväksynnän hoitaa jatkossa varahenkilö. Uudenmaan liitto laatii esteettömyysvakuutuksen kaikille rahoituksen esittelijä- ja hyväksyjä-rooleissa toimiville.

Esittelijän päätösesitys:

Maakuntahallitukselle esitetään, että se päättää

- hyväksyä yllä selostusosassa mainitun mukaisesti Uudenmaan liiton virkamiesten toimivallan ja tehtävät Interreg-ohjelmien kansallisen vastinrahan hallinnointiin liittyvässä päätöksentekoprosessissa,
- tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Esittelijä:

maakuntajohtaja Tuija Telén

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Eero Venäläinen
Asiantuntija Tiina Huotari
Liitteet

Maakuntahallitus
Maakuntahallitus

§ 133

18.09.2023
23.09.2024

134**Hallintosäännön mukaisen toimivallan delegointi sekä eräiden toimivaltuuksien enimmäismäärien vahvistaminen; Uudenmaan liiton itse toteuttamien EAKR-rahoitteisten ja Interreg-rahoitteisten hankkeiden vastuujohtaja**

Maakuntahallitus 18.09.2023 § 133

Tiivistelmä

Maakuntahallitukselle esitetään, että se päättää hallintosäännön mukaisen toimivaltansa edelleen siirtämisestä ja vahvistaa hankintoihin ja sopimukseen liittyvien toimivaltuuksien enimmäismäärät EAKR-rahoitteisten oman tuotannon hankkeiden osalta sekä nimeää ko. hankkeille vastuujohtajan.

Selostus

AURA-ohjelman välittävän toimielimen asemaan liittyvän tehtävien eriyttämisvaatimuksen mukaisesti Uudenmaan liiton itse toteuttamien hankkeiden vastuujohtajan on oltava sellainen henkilö, jolla ei ole mitään roolia rahoittaja-, maksaja- tai jatkotoimenpiteisiin liittyen. Tähän asti ko. oman tuotannon hankkeissa (RR teknisen tuen hanke, VILKKU-hanke) vastuujohtajana on toiminut liiton viestintäjohtaja, joka on irtisanoutunut Uudenmaan liiton palveluksesta.

Vastuujohtajan tehtäviin kuuluu mm. ko. hanketta koskevien hakemusten allekirjoittaminen, hankintapäätösten teko, sopimusten ja muiden asiakirjojen allekirjoittaminen ja laskujen hyväksyntä. Kyseessä on siis hallinnollis-tekninen tehtävä, joka ei muuta esimerkiksi työntekijöiden varsinaista hallinnollista esihenkilöä. Hankkeen substanssijohtaminen ja - ohjaaminen voidaan osoittaa vastuualueella parhaaksi katsotulla tavalla.

Voimassa olevan maakuntahallituksen toimivallan delegointipäätöksen (8.11.2021 § 137) mukaisesti viestintäjohtajan hankintoihin ja sopimukseen liittyvän toimivallan enimmäismäärä on ollut 20 000 € niissä hankkeissa, joissa hän toimii maakuntahallituksen nimeämänä vastuujohtajana. Tämän ylittävät hankinnat ja sopimukset on toimivaltarajojen mukaisesti hyväksynyt joko maakuntajohtaja tai maakuntahallitus.

Jotta tehtävien eriyttämisvaatimus tulee täysimääräisesti toteutettua tulee EAKR-rahoitteisten oman tuotannon hankkeiden osalta delegoida hankintoihin ja sopimukseen liittyvä toimivalta ilman enimmäismäärää. Samalla delegoidaan ko. hankkeita koskeva asiakirjojen allekirjoitusoikeus hankkeiden koko elinkaaren ajalta. Toimivalta ehdotetaan delegoitavaksi EU- ja kansainvälisten asioiden johtaja Eero Venäläiselle, joka toimii aluekehittämisen vastuualueen johtajan varahenkilönä. Hänellä ei ole ohjelmakauden 2021-2027 HVJ-kuvauksen mukaisesti mitään roolia AURA-ohjelman välittävän toimielimen rahoittaja-, maksaja- tai jatkotoimenpiteisiin liittyen.

Asian tausta

Uudenmaan liitto toimii EU:n ohjelmakaudella 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan (AURA- ohjelma) rahastojen välittävänä toimielimenä sekä vastaa Interreg -ohjelmien valvojan ja kansallisen vastinrahan hallinnoinnin tehtävistä alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta annetun lainsäädännön nojalla.

Uudenmaan liiton hallintosäännön (16 §) mukaan maakuntahallitus vastaa alueiden kehittämisestä ja EU:n alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta sekä joistakin lainsäädännön mukaisista tehtävistä. EU:n yleisasetuksesta tulevan tehtävien eriyttämisvelvoitteen mukaisesti välittävän toimielimen päätöksenteko on viranomaistoimintaa. Sovellettavan erityislainsäädännön johdosta maakuntahallituksella ei poliittisena toimielimenä muutoin ole roolia välittävän toimielimen ohjelmien hallinnointia koskevassa päätöksenteossa. Se kuitenkin hyväksyy päätöksellään liiton virkamiehien toimivallat ja tehtävät välittävän toimielimen päätöksentekoprosessissa.

Maakuntajohtajan rooli AURA-ohjelman välittävän toimielimen HVJ-kuvauksen mukaisesti on toimia tilivuoden hyväksyjänä. Hänellä ei tämän roolin lisäksi voi olla muita vastuita.

Esittelijän päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää Uudenmaan liiton EAKR-rahoitteisten oman tuotannon hankkeiden osalta

- nimetä EU- ja kansainvälisten asioiden johtaja Eero Venäläisen ko. hankkeiden vastuujohtajaksi,
- delegoida hallintosäännön mukaista toimivaltaansa ja vahvistaa hankintoihin ja sopimukseen liittyvän toimivallan seuraavasti
 - toimivalta koskien hankintoja ja sopimuksia ilman enimmäismäärää
 - ko. hankkeita koskeva asiakirjojen allekirjoitusoikeus hankkeiden koko elinkaaren ajalta
- todeta, että asiaan palataan osana liiton hallintokäytäntöjen ja organisaation uudistamista

Päätös:

Maakuntahallitus päätti Uudenmaan liiton EAKR-rahoitteisten oman tuotannon hankkeiden osalta

- **nimetä EU- ja kansainvälisten asioiden johtaja Eero Venäläisen ko. hankkeiden vastuujohtajaksi,**
- **delegoida hallintosäännön mukaista toimivaltaansa ja vahvistaa hankintoihin ja sopimukseen liittyvän toimivallan seuraavasti**
 - **toimivalta koskien hankintoja ja sopimuksia ilman enimmäismäärää**
 - **ko. hankkeita koskeva asiakirjojen allekirjoitusoikeus hankkeiden koko elinkaaren ajalta**
- **todeta, että asiaan palataan osana liiton hallintokäytäntöjen ja organisaation uudistamista**

Esittelijä:

Va. maakuntajohtaja Juha Eskelinen

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Inka Tikkanen
Asiantuntija Liisa Setälä

Maakuntahallitus 23.09.2024

119/00.01.01/2021

Tiivistelmä

Maakuntahallitukselle esitetään, että se päättää hallintosäännön mukaisen toimivaltansa edelleen siirtämisestä ja vahvistaa hankintoihin ja sopimuksiin liittyvien toimivaltuuksien enimmäismäärät EAKR- ja Interreg-rahoitteisten itse toteutettavien hankkeiden osalta sekä nimeää ko. hankkeille vastuujohtajan.

Selostus

AURA-ohjelman välittävän toimielimen asemaan liittyvän tehtävien eriyttämisvaatimuksen mukaisesti Uudenmaan liiton itse toteuttamien hankkeiden vastuujohtajan on oltava sellainen henkilö, jolla ei ole mitään roolia rahoittaja-, maksaja- tai jatkotoimenpiteisiin liittyen. Tähän asti ko. oman tuotannon hankkeessa (VILKKU-hanke) vastuujohtajana on toiminut liiton EU- ja kansainvälisten asioiden johtaja Eero Venäläinen, joka on valittu liiton aluekehittämisen vastuualueen johtajan virkaan 1.8.2024 alkaen.

Uudenmaan liitto toimii EU:n ohjelmakaudella 2021-2027 EU:n Interreg-ohjelmien valvojan ja kansallisen vastinrahan hallinnoinnin tehtävissä. Uudenmaan liitto myöntää kansallisen vastinrahoituksen Central Baltic-, Baltic Sea Region- ja Urbact-ohjelmien sekä eräiden pienempien Interreg-ohjelmien hankkeiden suomalaisille partnereille. Tehtävien eriyttämisvelvoitteen mukaisesti myös Interreg-ohjelmiin liittyvä päätöksenteko on eriytettävä tehtäväkohtaisesti.

Maakuntahallitukselle esitetään, että jatkossa Uudenmaan liiton itse toteuttamien EAKR-rahoitteisten hankkeiden vastuujohtajana toimii 1.9.2024 aluesuunnittelun vastuualueen johtajan virassa aloittanut Mari Siivola. Samoin esitetään, että Mari Siivola toimii vastuujohtajana niissä Interreg-hankkeissa, joissa Uudenmaan liitto on pää- tai osatoteuttajana, ja jotka haetaan rahoitettavaksi Interreg-ohjelmista, joissa Uudenmaan liitto toimii valvojana ja kansallisen vastinrahoituksen viranomaisena.

Eero Venäläinen on esteellinen toimimaan viranomaisroolissa niissä Uudenmaan liiton itse toteuttamissa hankkeissa, joissa hän on aiemmin toiminut tuenhakijan tai -saajan roolissa. Näiden hankkeiden hyväksynnän hoitaa jatkossa varahenkilö. Uudenmaan liitto laatii esteettömyysvakuutuksen kaikille rahoituksen esittelijä- ja hyväksyjä-rooleissa toimiville.

Esittelijän päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää Uudenmaan liiton itse toteutettavien sekä EAKR-hankkeiden että Uudenmaan liiton hallintoon kuuluvien Interreg-ohjelmista rahoitettujen hankkeiden osalta

- nimetä aluesuunnittelun vastuualueen johtajan ko. hankkeiden vastuujohtajaksi,

- delegoida hallintosäännön mukaista toimivaltaansa ja vahvistaa hankintoihin ja sopimukseen liittyvän toimivallan seuraavasti
 - toimivalta koskien hankintoja ja sopimuksia ilman enimmäismäärää
 - ko. hankkeita koskeva asiakirjojen allekirjoitusoikeus hankkeiden koko elinkaaren ajalta

Maakuntahallitus päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Esittelijä:

maakuntajohtaja Tuija Telén

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Paula Autioniemi
Asiantuntija Liisa Isokangas, Tiina Huotari

Maakuntahallitus

23.09.2024

135

**Oikaisuvaatimus maakuntajohtajan hankintapäätöksestä;
Asiantuntijapalvelun hankinta; Innovatiivinen vihreä siirtymä -vaihemaakuntakaavan
luontoselvitykset, puitesopimus; Tarjouksen sulkeminen pois tarjouskilpailusta**

Maakuntahallitus 23.09.2024
334/02.08.01.00/2024

Tiivistelmä

WSP Finland Oy on jättänyt oikaisuvaatimuksen päätöksestä, jolla heidän tarjouksensa on suljettu pois tarjouskilpailusta Innovatiivinen vihreä siirtymä -vaihemaakuntakaavan luontoselvitysten hankinnassa. Maakuntahallitukselle esitetään, että se päättää hylätä oikaisuvaatimuksen.

Selostus

Päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu

Uudenmaan liitto on kilpailuttanut Innovatiivinen vihreä siirtymä -vaihemaakuntakaavan luontoselvitysten laatimisen asiantuntijapalvelun avoimena hankintana. Hankinnasta on julkaistu kansallinen hankintailmoitus 19.6.2024 ja määräaikaan mennessä vastaanotettiin kolme tarjousta.

Tarjousten käsittelyn aikana todettiin, että WSP Finland Oy:n tarjous ei ollut tarjouspyynnön mukainen ja tarjous on suljettu pois tarjouskilpailusta maakuntajohtajan varahenkilön hankintapäätöksellä § 73/2024 27.8.2024.

Asian vireille tulo

Hankintapäätös on annettu asianosaiselle tiedoksi sähköpostilla 27.8.2024. Oikaisuvaatimus on vastaanotettu 10.9.2024, joten se on saapunut määräajassa ja on otettava käsittelyyn.

Muutosvaatimus perusteineen

Oikaisuvaatimuksessaan WSP Finland Oy pyytää oikaisua hankintapäätökseen ja yrityksen mukaan ottamista Innovatiivinen vihreä siirtymä -vaihemaakuntakaavan luontoselvityksen puitesopimuksen tarjouskilpailuun seuraavin perustein:

- Päätöksessä mainittuja projektien suunnittelutöitä ei pyydetä erittelemään 'Osaamistaulukot-Excelissä' eikä tarjouspyynnön liitteen 3 'Tarjousten arviointi ja vertailu' -ohjeistuksessa tarkemmin, kuin miten olemme ne tarjouksessamme eritelleet. Olemme siis vastanneet tarjouspyynnön vaatimukseen.
- Vastuullisen valmistelijan työkokemus täyttää kaikki vaaditut kriteerit.
- Mielestämme on selkeästi ymmärrettävissä, että osaamistaulukossa listaamamme tehtäväkokonaisuudet sisältävät myös suunnittelua ja raportointia.

- Vastuullisen valmistelijan varsinaiset tehtävät projekteissa on eritelty sillä tasolla, kuin tarjouspyynnössä on ohjeistettu, eli konkreettiset työtehtävät on esitetty
- Vastuullinen valmistelija on suunnitellut tarvittavien luontoselvitysten laajuuden, tehnyt tarvittavat luonto-, kasvillisuus-, luontotyyppi-, eläinlaji-, yms. selvitykset käytännössä ja raportoinut selvitystyön tulokset.
- Tarjoukseen nimetyn henkilön kokemus väitöskirjatyöstä kuvaa konkreettisesti projektinsuunnittelun, projektinhallinnan ja projektien toteutuksen osaamista, mikä oli tarjouspyynnön osaamisvaatimuksena.

Oikaisuvaatimuksen käsittely

Oikaisuvaatimus on käsitelty vertaamalla siinä esiin tuotuja seikkoja tarjouspyyntöön, asianosaisen tarjoukseen sekä oikaisuvaatimuksen kohteena olevan päätöksen perusteluihin.

Ratkaisuesitys ja sen perustelut

Maakuntahallitukselle esitetään, että oikaisuvaatimus ei anna aihetta päätöksen muuttamiseen.

Perustelut

Oikaisuvaatimuksessaan WSP Finland Oy on eritellyt ja kuvaillut vastuullisen valmistelijan osaamista ja kokemusta tarkemmalla tasolla kuin mitä varsinaisessa tarjouksessaan. *Tarjoaja kuitenkin vastaa aina tarjouksestaan ja sen lopullisuudesta. Tarjousta ei ole mahdollista jälkikäteen täydentää tai muuttaa niin, että siitä tulisi tämän jälkeen tarjouspyynnön mukainen.*

Oikaisuvaatimuksessaan WSP Finland Oy esittää, että heidän mielestään tarjouksesta olisi selkeästi ymmärrettävissä, että osaamistaulukossa listatut tehtäväkokonaisuudet sisältävät myös suunnittelua ja raportointia. Hankintayksikkö toistaa oikaisuvaatimuksen kohteena olevassa päätöksessä mainitun perustelun ja toteaa, että vastuullisen valmistelijan työkokemus on kuvattu vain hanketasolla eikä konkreettisia työtehtäviä ole eritelty. Näin ollen hankintayksikkö ei voi yksiselitteisesti todeta, että vastuullisen valmistelijan osaaminen ja kokemus vastaa tarjouspyynnössä asetettuihin vähimmäisvaatimuksiin.

Tarjoajien tasapuolisen kohtelun varmistamiseksi hankintayksikkö ei voi tehdä tulkintaa tarjouksessa kuvattujen kokemusten osalta vaan se voi käyttää päätöksenteon perusteena ainoastaan tarjouksessa sanallisesti kuvattuja seikkoja.

Asiantuntijoiden osaamista arvioitiin tarjouspyynnön liitteenä 2: Osaamistaulukot olleesta excelistä, joka tuli palauttaa osana tarjousta. Vastuullisen valmistelijan kohdalla konkreettiset työtehtävät on kuvattu muun muassa näin: ” Liito-orava-, lepakko-, kasvillisuus- (sis. vieraslajit) ja luontotyyppiselvitykset ja tulosten raportointi”. Samoin hankinnan toteuttamiseen osoitetun toisen asiantuntijan vähimmäisvaatimuksen täyttämiseen tarkoitettua kokemusta oli kuvattu samalla tarkkuustasolla, esimerkiksi ” Lepakko- ja kasvillisuusselvitykset” tai ” Kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys YVA-ohjelmaan”. Esimerkin mukaisista kuvauksista ei käy yksiselitteisesti ilmi esimerkiksi se, onko mainitut työt suoritettu yksilötyönä vai tiimityönä. Ja jos tiimityönä, niin mistä työn osuuksista tai vaiheista nimetty asiantuntija on todellisuudessa vastannut. Edellä

kuvatuissa esimerkeissä on selkeä ero saman taulukon kohtaan, jossa hankintaan nimetyn toisen asiantuntijan osaamista on kuvattu muun muassa näin: ”Hankkeen koordinointi xx alueella, ml. torjuntatyön suunnittelu, talkoiden järjestäminen, viestintä ja raportointi.”

Hankintayksikkö toistaa oikaisuvaatimuksen kohteena olevan päätöksen perustelut ja päätelmän, jonka mukaan on todettava, että hankintayksikkö ei pysty annettujen kuvausten perusteella varmentumaan siitä, että tarjottujen osaajien osaaminen ja kokemus täyttävät hankinnalle asetetut vähimmäisvaatimukset. Oikaisuvaatimuksessa annetut lisätiedot nimettyjen asiantuntijoiden osaamisesta ja kokemuksesta on annettu tarjousten jättöajan umpeutumisen jälkeen eikä niitä näin ollen voida ottaa huomioon tarjousten käsittelyssä.

Edellä esitetyn perusteella oikaisuvaatimus ei anna aihetta alkuperäisen hankintapäätöksen muuttamiseen.

Esittelijän päätösesitys:

Maakuntahallitukselle esitetään, että se päättää yllä selostusosassa mainituin perusteluin hylätä WSP Finland Oy:n oikaisuvaatimuksen.

Esittelijä:

maakuntajohtaja Tuija Telén

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Tuija Telén
Asiantuntijat Silja Aalto, Liisa Isokangas

Täytäntöönpano:

WSP Finland Oy

Liitteet

- Liite 6 Asiantuntijapalvelun hankinta; Innovatiivinen vihreä siirtymä -vaihemaakuntakaavan luontoselvitykset
- Liite 7 Oikaisuvaatimus, tarjouksen poissulkeminen, Puitesopimus Innovatiivinen vihreä siirtymä -vaihemaakuntakaavan luontoselvitysten toteuttamisesta

Maakuntahallitus

23.09.2024

136

Oikaisuvaatimus aluesuunnittelun vastualueen johtajan maksatuspäätöksestä: Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020 Suomen rakennerahasto-ohjelman 2. maksatuspäätös Kohoa Kymenlaakso! -hankkeelle

Maakuntahallitus 23.09.2024
86/07.00.02.02/2023

Tiivistelmä

Kohoa Synergiakeskus Oy on jättänyt oikaisuvaatimuksen koskien Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020 Suomen rakennerahasto-ohjelmasta rahoitetun Kohoa Kymenlaakso! -hankkeen (EURA 2014/13465/09 02 01 01/2022/UML) 2. maksatuspäätöstä (28.5.2024).

Oikaisuvaatimus on vastaanotettu EURA 2014 -järjestelmässä 17.6.2024, ja se on saapunut 14 päivän määräajan kuluessa maksatuspäätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisun hakijan vaatimukset:

Kohoa Synergiakeskus Oy vaatii oikaisua palkkakustannusten (10 805,4 €), niihin sidottujen flat-rate osuuksien (2593,3 €) ja *SECAPP-hankintaan (2 510 €) liittyvien* hylkäyksien osalta. Oikaisuvaatimuksen kohteena on 2. maksatuspäätös (maksatuskausi ajalta 01.07.2023- 31.10.2023), joka on päivätty 28.5.2024.

Oikaisun hakijan perustelut vaatimukselleen:

Tuensaaja pitää kohtuuttomana, että hankkeelle tehtyjä toimenpiteitä ja aikaansaatuja tuloksia ei hyväksytä tehdyksi työksi tuntikirjanpidon muotoseikan vuoksi.

Tuensaaja ilmaisee, että hankkeen rahoittajaa on tiedotettu siitä, että hylkäyksen kohteena olevan projektityöntekijän resurssi jaetaan toisen hankkeen kanssa. Rahoittaja on ollut kutsuttuna ohjausryhmään koko hankkeen ajan, eikä henkilöstökuluja ole kyseenalaistettu missään vaiheessa.

Rahoituspäätöksen yhteydessä hankkeen toteuttajalle ei ole järjestetty rahoitusinfoa tai päätöksen yhteydessä ei ole tullut tarkempia ohjeita, miten tuntikirjanpito pitäisi järjestää.

Tuensaaja kokee tulleen epäreilusti kohdelluksi, kun hankkeen ensimmäistä maksatuspäätöstä on lykätty koko hankejakson yli, jolloin palautetta työajanseurantojen asianmukaisesta täyttämisestä ei saatu aiemmin.

Lisäksi SECAPP-hankintaa ei tulisi katsoa tuensaajan tavanomaiseksi toiminnaksi. Turvajärjestelmä ei ole kiinteistökohtainen vaan yhteisökohtainen.

Päätösesitys: Oikaisuvaatimus hylätäänPäätösesityksen perustelut:

Kyseessä ei ole ollut tuntikirjanpidon muotoseikka, vaan rahoituspäätöksen ja hankkeen rahoitusta ohjaavan sääntelyn asettama velvoite. Vaikka hyväksytyt hankesuunnitelman mukaisen työntekijän työaikaosuus hankkeelle on 50 % kokonaistyöajasta, tämä ei vapauta velvollisuudesta pitää rahoituspäätöksen mukaista työaikakirjanpitoa hankkeelle tosiasiallisesti tehdyistä työtunneista. Palkkojen kiinteällä prosentilla jyvittäminen on käynyt ilmi vasta maksatustarkastuksen ja paikan päällä tehtävän varmuuden yhteydessä, joten rahoittavalla viranomaisella ei ole ollut tarvetta puuttua työaikakirjauksiin aiemmin.

Oikaisuvaatimustaan tuensaaja perustelee hankkeelle suunniteltujen toimien toteutumisella. Kohoa Kymenlaakso! -hankkeen EAKR-rahoitus ei ole ns. tuotos- tai tulosperusteista rahoitusta, vaan tuen maksaminen perustuu kustannusten tukikelpoisuuteen. Kustannusten tukikelpoisuuden edellytyksenä on, että kustannukset ovat rakennerahasto-ohjelman ja hanketta koskevan tukipäätöksen mukaisia (Valtioneuvoston asetus rakennerahastoista osarahoitettavien kustannusten tukikelpoisuudesta (358/2014) 3 § 1 momentin 1 ja 2 kohta).

Rakennerahastoista osarahoitettavien kustannusten tukikelpoisuudesta annetun valtioneuvoston asetuksen (jäljempänä *tukikelpoisuusasetus*) 3 § 1 momentin mukaan kustannusten tukikelpoisuuden edellytys on, että ne ovat hankkeesta aiheutuneita. Tukikelpoisuusasetuksen 16 § 2 momentissa säädetään, että jos hankkeen toteuttamiseksi tehtävä työ vie vain osan henkilön työajasta, palkkakustannusten tukemisen edellytyksenä on, että työstä on pidetty hyväksyttävää työaikakirjanpitoa, josta ilmenee hankkeen toteuttamiseksi tehty työ sekä hankkeen toteuttamisaikana tehdyn työn kokonaismäärä.

Hankepäätöksen (EURA 2014/13465/09 02 01 01/2022/UML) kohdassa 4.5 määrätään, että maksatushakemukseen tulee liittää hankkeessa osittain aikaisesti työskentelevien päiväkohtaiset kokonaistyöajan seurantalomakkeet.

Uudenmaan liiton starttikoulutusten aineistot ja ohjeet ovat olleet jatkuvasti avoimesti EAKR-hankkeiden tuensaajien hyödynnettävissä rakennerahasto-ohjelman virallisilla verkkosivuilla ja niistä on tiedotettu tuensaajalle aloituspalaverissa 25.1.2023: [Tilaisuuksien materiaalit - Uudenmaan liitto - Materiaalipankki - Rakennerahasto \(rakennerahastot.fi\)](#). Starttikoulutusmateriaalien henkilöstökustannukset-osiossa (esim. EAKR-starttikoulutus syksy 2019) dialla 15 tarkennetaan, että palkkakustannuksia tulee kohdentaa hankkeelle todellisen toteuman mukaan – ei arvioidun työajan suhteessa.

Tuensaajalla on ollut käytössään kattavasti ohjeistusta työaikakirjanpitoon liittyvistä vaatimuksista. Lisäksi on syytä huomioida, että alueiden kehittämisestä ja rakennerahastohankkeiden rahoittamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (357/2014) 15 § mukaisesti tuensaajalla tulee olla hankkeen toteuttamisen kannalta riittävä osaaminen tai koulutus. Kriteeri on myös hankkeen rahoitukseen liittyvä yleinen valintaperuste, jotka kestävää kasvua ja työtä 2014–2020 – Suomen rakennerahasto-ohjelman seurantakomitea on yleisasetuksen (1313/2013) mukaisesti hyväksynyt 14.1.2015 sekä täydentänyt niitä kokouksessaan 17.5.2018. Mikäli joku seurantakomitean antamista yleisistä valintaperusteista ei täyty, hanketta ei voida rahoittaa.

Hankkeen ensimmäisen maksatushakemuksen käsittely Uudenmaan liitossa on ollut hidasta, sillä tuensaaja ei ole toimittanut riittäviä tietoja,

joiden perusteella maksatushakemus olisi voitu ratkaista. Myös seurantaraportti jouduttiin palauttamaan täydennettäväksi sen puutteellisuuden vuoksi. Koska tuensaajan hankehallinnossa oli runsaasti epäselvyyksiä ja maksatuspäätöksen tekemiseen tarvittavia tietoja ei toimitettu määräajassa, Uudenmaan liitto piti tarkoituksenmukaisena ratkaista tuen maksamista koskevat hakemukset vasta hankkeeseen paikan päällä tehdyn varmennuksen jälkeen.

Ottaen huomioon 2. maksatushakemuksen yhteydessä toimitetut työajanseurannat, ei Uudenmaan liitto katso oikaisuvaatimuksen liitteenä toimitettua työaikaselvitystä hankkeiden välillä uskottavana. Oikaisuvaatimuksen liitteenä toimitetun työajanseurannan tiedot poikkeavat havaituilta osin merkittävästi tukikelpoisuustarkastuksen yhteydessä toimitetuista työajanseurannoista.

SECAPP-hankintaa ei voida katsovan kuuluvan voimassa olevalle hankesuunnitelmalle. Uudenmaan liitto tulkitsee, että turvallisuuspalveluiden järjestäminen kiinteistön alueella kuuluu tuensaajaorganisaation tavanomaiseen toimintaan, eivätkä ne ole tarpeellisia hankkeen toteutuksen kannalta.

Edellä esitetyn perusteella oikaisuvaatimus ei anna aihetta alkuperäisen maksatuspäätöksen muuttamiseen.

Päätöstä koskeva lainsäädäntö:

Valtioneuvoston asetus rakennerahastoista osarahoitettavien kustannusten tukikelpoisuudesta (358/2014)

Valtioneuvoston asetus alueiden kehittämisen ja rakennerahastohankkeiden rahoittamisesta (357/2014)

Esittelijän päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää yllä selostusosassa mainituin perusteluin hylätä oikaisuvaatimuksen.

Esittelijä:

maakuntajohtaja Tuija Telén

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Paula Autioniemi
Asiantuntijat Tiina Huotari, Tuomas Aejmelaesus

Liitteet

Liite 8 Oikaisuvaatimus maksatuspäätökseen KOHOA Kymenlaakso-hankkeelle

Liite 9 Maksatuspäätös maksatuskaudelta 1.7.2023-31.10.2023 hankkeelle KOHOA Kymenlaakso

Maakuntahallitus

23.09.2024

137

Uudenmaan liiton ICT-palvelut vuosille 2025-2027 (2031) -kilpailutuksen käynnistäminen

Maakuntahallitus 23.09.2024

439/02.08.03.01/2024

Tiivistelmä

ICT-palvelujen hankinta on osa liiton operatiivista toimintaa. Hankinta kilpailutetaan hankintalain mukaisesti EU-kynnysarvon ylittävänä, avoimena hankintana. Tarjouksista valitaan kokonaistaloudellisesti edullisin tarjouspyynnössä ilmoitettavilla perusteilla. Maakuntahallitukselle esitetään, että se päättää käynnistää Uudenmaan liiton ICT-palvelut vuosille 2025-2027 (2031) -kilpailutuksen.

Selostus

Uudenmaan liiton perustietotekniikkapalvelut on ulkoistettu. Edellinen kilpailutus tehtiin vuonna 2020. Tuolloin kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen teki Netox Oy.

ICT-palvelut hankitaan avoimena, EU-kynnysarvon ylittävänä hankintana. Hankinta koostuu käyttöönottoprojektista sekä jatkuvien palveluiden tuottamisesta. Hankinnan ennakoitu arvonlisäveroton enimmäisarvo sopimuskaudella 2025-2027 (2031) on 1 650 000 €.

Ulkoistetulla ICT-palvelutuotannolla tuotetaan Uudenmaan liiton kahdessa toimipisteessä noin 85 käyttäjälle seuraavat palvelut:

- Microsoft M365 -ympäristön hallintapalvelu
- Microsoft M365-ympäristön jatkuva kehittäminen
- Käyttötukipalvelut
- IT-infrapalvelut
- Tietoliikenneyhteyksien ja toimistoverkon palvelut
- Palvelupäällikköpalvelu
- Erikseen tilattavat asiantuntijapalvelut

Lisäksi tilaaja varaa itselleen oikeuden hankkia tämän sopimuksen nojalla ja siinä sovituin asiantuntijapalvelun tuntihinnoin ICT-kokonaispalvelun kehittämiseen liittyviä erillistoimeksiantoja. Tällaisista toimeksiannoista sovitaan aina palveluntarjoajan ja tilaajan välillä etukäteen kirjallisesti. Tilaajalle ei synny sopimuksesta määräostovelvoitetta.

Palveluntarjoajan nimettyjen asiantuntijoiden osaamiselle ja kokemukselle asetetaan vähimmäisvaatimukset. Palvelutuotannossa voidaan käyttää alihankkijoita, mutta palvelun pääsopijaosapuoli vastaa alihankintana tuotetuista palveluista kuin omistaan. Tarjous voidaan jättää myös ryhmittymänä hankintalain 92 § mukaisesti.

Hankintasopimus laaditaan ajalle xx.1.2025 - 31.03.2027. Sopimuskausi koostuu käyttöönottoprojektista sekä jatkuvien palveluiden tuottamisesta

ajalla on 1.4.2025 – 31.03.2027 (24 kuukautta). Lisäksi sopimukseen kirjataan mahdollisuus neljän (4) optiovuoden käyttämiseen, jolloin jatkuvien palveluiden sopimuskausi voi olla enintään 72 kk. Hankintayksikkö sitoutuu tilaamaan optiovuodet, jos palvelun laatu on pysynyt vaaditulla tasolla. Palvelun laatua seurataan kuukausittain.

Hankintayksikkö on päätenyt aikaisempaa sopimuskautta pidempään optiokauteen. Kyseessä on paljon työtä vaativa kilpailutus sekä monitahoinen käyttöönottoprojekti. Näin laajan ja kriittisen palvelun kilpailuttaminen ja palveluntuottajan vaihtuminen neljän vuoden välein ei edistä palveluiden pitkäjänteistä kehittämistä.

Hankintailmoitus julkaistaan HILMA-palvelussa (www.hankintailmoitukset.fi) sekä TED-tietokannassa. Tarjouspyyntö julkaistaan sähköisenä Uudenmaan liiton Tarjouspalvelu-toimittajaportalissa Cludia tietojärjestelmässä.

Hankintalain mukaisesti tarjouksista valitaan kokonaistaloudellisesti edullisin. Tarjosten valintaperusteena on paras hinta-laatusuhde.

Arviointikriteerit ja niiden painoarvot ovat:

- | | |
|-------------------------------------|------|
| • Käyttöönottoprojektin suunnitelma | 25 % |
| • Jatkuvien palveluiden suunnitelma | 45 % |
| • Hinta | 30 % |

Hankinnan ennakoitu arvo koostuu käyttöönottoprojektista sekä jatkuvien palveluiden ja erikseen tilattavien asiantuntijapalveluiden arvioiduista määristä varsinaisen sopimuskauden ja optiokauden osalta. Hankintayksikkö on määritellyt tarjouspyynnössä nykytilanteeseen perustuvat arviot ostettavista palveluista, joiden mukaan tarjosten vertailuhinnat tullaan laskemaan. Hankintapäätös tehdään tälle vertailuhinnalle.

Esittelijän päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää

- käynnistää Uudenmaan liiton ICT-palvelut vuosille 2025-2027 (2031) -kilpailutuksen
- valtuuttaa liiton toimiston viimeistelemään oheismateriaalina olevat tarjouspyyntöasiakirjat ja julkaisemaan ne HILMA-palvelussa lokakuun aikana.

Esittelijä:

maakuntajohtaja Tuija Telén

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Paula Autioniemi
Valmistelija Jukka Hynninen, Liisa Isokangas

Oheismateriaali

Tarjouspyynnön luonnos_ ICT palvelut 2025-2027

Liite 1 Tarjoajan esittely ja referenssikuvaukset

Liite 2 Hankinnan kohteen kuvaus

Liite 3 Alihankkijakuvaus ja mahdollinen kuvaus ryhmittymästä

Liite 4_ Käyttöönottoprojektin suunnitelma

Liite 5_ Jatkuvien palveluiden suunnitelma

Liite 6 Henkilöstön osaamistaulukot

Liite 7 Palvelutasot ja sanktiot

Liite 8 Tarjosten arviointi ja sopimusrakenne

Liite 9 Sopimusluonnos Uudenmaan liiton ICT-palveluista vuosille 2025-2027(2031)
Liite 10 Sopimusluonnoksen tietosuojaliite

Maakuntahallitus

23.09.2024

138

Viranhaltijoiden päätökset

Maakuntahallitus 23.09.2024

Selostus

Uudenmaan liiton viranhaltijapäätökset ovat luettavissa kolmen kuukauden ajan verkkosivuiltamme osoitteessa

https://uml10fi.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=official_frames

Edellisen maakuntahallituksen esityslistan lähettämisen jälkeen on tehty seuraavat viranhaltijoiden päätökset:

Päätökset, joissa otto-oikeuden käyttöaika kulunut umpeen

Viranhaltija	Päätös	Päätöksen otsikko	Päätöstyyppi
Aluekehittämisen vastuualueen johtaja	§ 31/2024 16.8.2024	Muutospäätös Helsingin kaupungin hankkeelle nro AKKE22003 Kansainvälistä osaamista työelämään (KAVOT)	AKKE muutospäätös
Aluekehittämisen vastuualueen johtaja	§ 32/2024 21.8.2024	Muutospäätös Vantaan kaupungin hankkeelle nro AKKE24024 Hanke - ja investointisuunnitelma Tallinna-tunnelin jatkosuunnitteluun, vaikutusten arviointiin ja brändäämiseen	AKKE muutospäätös

Yksikään maakuntahallituksen jäsen, eikä maakuntajohtaja ole määräajan kuluessa ilmoittanut halustaan tuoda yllä listattuja viranhaltijapäätöksiä maakuntahallituksen otto-oikeusharkintaan, joten päätökset voidaan merkitä tiedoksi.

Päätökset, joissa otto-oikeuden käyttöaika jäljellä

Viranhaltija	Päätös	Päätöksen otsikko	Päätöstyyppi	Otto-oikeuden käyttöaika umpeutuu
Maakuntajohtaja	§ 75/2024 6.9.2024	Euroopan alueiden komitean ENVE-valiokunnan kokouksen järjestäminen Espoon Dipolissa 26.9.2024	Hankintapäätös	27.9.2024
Maakuntajohtaja	§ 76/2024 11.9.2024	Asiantuntijapalvelun hankinta; Vihreän siirtymän yhteistyöryhmän tuki, Puitejärjestelyn perustaminen	Hankintapäätös	2.10.2024
Maakuntajohtaja	§ 78/2024 11.9.2024	Johtoryhmän asettaminen	Muu päätös	3.10.2024
Maakuntajohtaja	§ 79/2024 18.9.2024	Asiantuntijapalvelun hankinta; Uudenmaan ja Pohjois-Pohjanmaan yhteisen skenaariotyön fasilitointi	Hankintapäätös	9.10.2024
Maakuntajohtaja	§ 80/2024 18.9.2024	Asiantuntijapalvelun hankinta; Luoto-verkkosivuston toteuttaminen	Hankintapäätös	9.10.2024

Viranhaltija	Päätös	Päätöksen otsikko	Päätöstyyppi	Otto-oikeuden käyttöaika umpeutuu
Aluekehittämisen vastualueen johtaja	§ 33/2024 27.8.2024	Muutospäätös hankkeelle AKKE23043 Kestävä metsä- ja puutuotesektorin innovaatioekosysteemin rakentamisen esiselvitys, Forest&WoodHub, Helsingin yliopisto	AKKE muutospäätös	18.9.2024
Aluekehittämisen vastualueen johtaja	§ 34/2024 6.9.2024	Aluekehittämisen vastualueen toiminnansuunnittelupäivien järjestäminen 5.-6.9.2024	Hankintapäätös	27.9.2024

Viranhaltija	Päätös	Päätöksen otsikko	Päätöstyyppi	Otto-oikeuden käyttöaika umpeutuu
Aluesuunnittelun vastualueen johtaja	§ 32/2024 6.9.2024	Asiantuntijapalvelun hankinta; Tallinna-tunnelin jatkosuunnittelun hanke- ja investointisuunnitelma	Hankintapäätös	27.9.2024
Aluesuunnittelun vastualueen johtaja	§ 33/2024 6.9.2024	Asiantuntijapalvelun hankinta; Tallinna-tunnelin yhteiskunnallisten vaikutusten arvioinnin hanke- ja investointisuunnitelma	Hankintapäätös	27.9.2024

Esittelijän päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää

- merkitä alaistensa viranhaltijoiden päätökset tiedoksi ja
- ettei se käytä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeuttaan esityslistalla mainittuihin päätöksiin.

Esittelijä:

maakuntajohtaja Tuija Telén

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Paula Autioniemi

Maakuntahallitus

23.09.2024

139

Johtajien antamat lausunnot

Maakuntahallitus 23.09.2024

Selostus

Edellisen kokouksen jälkeen on annettu Liitteet-kohdassa listatut lausunnot.

Esittelijän päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää merkitä tiedoksi johtajien antamat lausunnot.

Päätös:

Esittelijä:

maakuntajohtaja Tuija Telén

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Paula Autioniemi

Liitteet

- Liite 10 Lausunto, Hallituksen esitysluonnos eduskunnalle valtion aluehallintouudistusta koskeväksi lainsäädännöksi
- Liite 11 Lausunto päätösluonnoksesta Julkishallinnon taloushallinnon, hallintoasiain ja tiedonhallinnan asiakirjojen ja tietoaineistojen pysyvä säilytys
- Liite 12 Lausunto maakuntakaavan tulkinnasta: Raskaan raideliikenteen varikon kohdemerkintä, Kirkkonummi
- Liite 13 Lausunto Fingrid Oyj:n lunastuslupahakemuksesta Porvoo-Ahvenkoski ja Kaupunginhaka-Sannainen 2 x 110 kV voimansiirtojohtoa varten
- Liite 14 Lausunto kaavasta Tolsanportti pohjoinen asemakaava ja asemakaavan muutos, ehdotusvaihe, Kirkkonummi
- Liite 15 Lausunto kaavasta Tolsanportti eteläinen asemakaava, ehdotusvaihe, Kirkkonummi
- Liite 16 Lausunto Mattila II asemakaavaehdotuksesta (kaava nro 3648), Tuusula
- Liite 17 Lausunto Röjsjön ja Sarvilahden osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta
- Liite 18 Lausunto Siuntion kuntakeskuksen kaavarungosta
- Liite 19 Lausunto asemakaava- ja asemakaavan muutos, luonnos, Saksanväylä nro 3670, Tuusula
- Liite 20 Lausunto Hyvinkään kaavasta VT3 Veikkarin liikekiinteistöt 2 asemakaava ja asemakaavan muutos, ehdotus
- Liite 21 Lausunto kantatien 51 parantaminen maantien 186 (Satamatie) liittymän kohdalla, Inko, tiesuunnitelma
- Liite 22 Lausunto Hyperco Oy:n Lohjan palvelinkeskusta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta
- Liite 23 Lausunto Skogby Strand asemakaavan luonnoksesta, Raasepori
- Liite 24 Lausunto suunnittelutarveratkaisuhakemusta sekä poikkeamislupahakemuksesta osoitteessa Bäcksentie 347, Siuntio, 755-408-9-15
- Liite 25 Lausunto tilastotuotannon muutoksista

Maakuntahallitus

23.09.2024

140

Kokousaikataulu tiedoksi

Maakuntahallitus 23.09.2024

Selostus

Seuraavat **maakuntahallituksen** kokoukset

- 21.10.2024 klo 8:30
- 11.11.2024 klo 8:30 (strateginen kokous)
- 25.11.2024 klo 16-11 (iltakoulu)
- 16.12.2024 klo 8:30

Alustavat **maakuntahallituksen** kevään kokoukset

- 27.1.2025 klo 8:30
- 24.2.2025 klo 8:30
- 24.3.2025 klo 8:30
- 14.4.2025 klo 8:30
- 12.5.2025 klo 8:30
- 2.6.2025 klo 8:30

Seuraavat **maakuntavaltuuston** kokoukset

- 10.12.2024 klo 10:00

Seuraava **maakunnan yhteistyöryhmän** kokous

- 28.10.2024 klo 9:30

Maakuntaparlamentti

- 31.10.- 1.11.2024

Esittelijän päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää merkitä tiedoksi kokousaikataulun.

Päätös:

Esittelijä:

maakuntajohtaja Tuija Telén

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Paula Autioniemi

Maakuntahallitus

23.09.2024

141
Eron myöntäminen hallintojohtajalle

Maakuntahallitus 23.09.2024
440/01.01.04/2024

Tiivistelmä

Hallintojohtaja Paula Autioniemi on 16.9.2023 jättänyt eroilmoituksen, jossa hän ilmoittaa jäävänsä eläkkeelle 28.2.2025 alkaen.

Maakuntahallitukselle esitetään, että se päättää myöntää Paula Autioniemelle eron hallintojohtajan virasta.

Asian tausta

Uudenmaan liiton hallintosäännön 28 §:n mukaan maakuntahallitus päättää hallintojohtajan valinnasta.

Hallintosäännön 32§:n mukaan palvelussuhteen irtisanomisesta päättää palvelussuhteeseen ottanut viranomainen.

Liiton hallintokäytäntönä on, että lomat pidetään ennen eläkkeelle siirtymistä. Paula Autioniemi jää pitämään säästyneitä lomapäiviä 11.11.2024 alkaen.

Esittelijän päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää myöntää eron Paula Autioniemelle hallintojohtajan virasta 28.2.2025 alkaen.

Esittelijä:

maakuntajohtaja Tuija Telén

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Tuija Telén

Maakuntahallitus

23.09.2024

142**Hallintojohtajan rekrytointiprosessin käynnistäminen**

Maakuntahallitus 23.09.2024

441/01.01.01.00/2024

Tiivistelmä

Maakuntahallitukselle esitetään, että se hyväksyy hallintojohtajan rekrytointiprosessin aikataulun ja päättää asettaa valintaryhmän valmistelevaan rekrytointia.

Selostus

Paula Autioniemi on irtisanoutunut hallintojohtajan virasta 28.2.2025 alkaen. Uuden hallintojohtajan rekrytoiminen käynnistetään lokakuussa. Tavoitteena on, että uusi hallintojohtaja aloittaa viimeistään 1.4.2025.

Viran täyttämistä varten perustetaan maakuntahallituksen jäsenistä valintaryhmä, joka valmistelee rekrytointia, toteuttaa haastattelut ja tekee valintaesityksen maakuntahallitukselle. Viran täytössä käytetään apuna rekrytointiyhteistyökumppania, joka tukee hallintojohtajan kelpoisuusehtojen ja pääasiallisten tehtävien täsmentämisessä ja hakuilmoituksen laatimisessa, toteuttaa suora haku ilmoitushaun tukena, tukee valintaryhmää hakemusten läpikäynnissä ja haastateltavien valinnassa, on valintaryhmän mukana haastattelemassa hakijoita ja toteuttaa kärkiehdokkaiden soveltuvuusarvioinnin.

Hallintojohtajan rekrytoinnin aikataulu

Syyskuu

- Rekrytointikumppanin kilpailutus
- Mhs 23.9.: Valintaryhmän asettaminen

Lokakuu

- Rekrytointiprosessin valmistelu: Hallintojohtajan pääasiallisten tehtävien ja kelpoisuusehtojen täsmentäminen valintaryhmän ja rekrytointikumppanin yhteistyönä. Työ tehdään 7.–25.10.
- Mhs 21.10.: Maakuntahallitus nimeää hallintojohtajan viransijaisen / avoimen viran hoitajan.

Marraskuu

- Mhs 11.11.: Rekrytointiprosessin täsmennys, viran kelpoisuusvaatimukset ja hakuilmoitus. Materiaalin pitää olla valmis 1.11.
- Ilmoitushaku ja suora haku 12.–26.11.

Joulukuu

- Saapuneiden hakemusten läpikäynti ja haastateltavien valinta valintaryhmän kanssa 2.–3.12.
- Haastattelut 9.–13.12. (varsinainen ja varapäivä)

- Soveltuvuusarviot 16.–20.12. (raportointi tammikuun alussa)

Tammikuu

- Mhs 01 tai 02/2025: hallintojohtajan virkavaali

Asian tausta

Uudenmaan liiton hallintosäännön 26 §:n mukaan maakuntahallitus päättää virkojen kelpoisuusehdoista.

Hallintosäännön 27 §:n mukaan hallintojohtajan viran julistaa haettavaksi maakuntahallitus.

Hallintosäännön 28 §:n mukaan maakuntahallitus päättää hallintojohtajan valinnasta.

Esittelijän päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää

- hyväksyä hallintojohtajan rekrytointiprosessin aikataulun yllä selostusosassa kuvatulla tavalla,
- asettaa valintaryhmän valmistelemaan rekrytointia.

Esittelijä:

maakuntajohtaja Tuija Telén

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Tuija Telén
Asiantuntija Otto Ala-Nissilä

Maakuntahallitus

Aika 23.09.2024 klo 08:30 -

Paikka Uudenmaan liitto, Esterinportti 2 B, Helsinki, Maakuntasali tai Microsoft Teams sovellus

Käsiteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
143	Luottamushenkilöiden matkamääräykset	2

Maakuntahallitus

23.09.2024

143

Luottamushenkilöiden matkamääräykset

Maakuntahallitus 23.09.2024

Selostus

Uudenmaan liitto on jäsenenä useissa kansainvälisissä verkostoissa. Verkostotyön lisäksi edunvalvontatyötä tehdään myös muissa kansainvälisissä tapaamisissa ja seminaareissa. Osa kansainvälisistä luottamus- tai edustustehtävistä ovat luonteeltaan poliittisia.

Matkamääräykset

Matkustajan nimi	Mirita Saxberg
Määränpää	Malta
Alkupäivä	1.10.2024
Loppupäivä	5.10.2024
Matkan syy	CPMR Political Bureau ja General Assembly kokoukset
Kustannukset	Lennot ja majoitus 4 yötä, yhteensä noin 1 300 euroa

Asian tausta:

Uudenmaan liiton nimissä matkustettaessa myös luottamushenkilöillä tulee olla voimassa oleva matkamääräys. Sovittu toimintatapa on, että luottamushenkilöiden matkamääräykset antaa maakuntahallitus.

Esittelijän päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää antaa matkamääräyksen yllä selostusosassa kuvatulla tavalla.

Esittelijä:

maakuntajohtaja Tuija Telén

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Paula Autioniemi